

Meilutė Ramonienė, Loreta Vilkienė

Po truputį

Lietuvių kalbos vadovėlis pradedantiesiems

Lithuanian for beginners

Le lituanien pour les débutants

Litauisch für Anfänger

Литовский язык для начинающих

Podręcznik do nauki języka litewskiego dla początkujących

Mokinių knyga

Student's book

Etare diehidont

Material für Lernende

Knyga dan yitenti

Książka dla ucznia

Meilutė Ramonienė, Loreta Vilkienė

Po truputį

Mokinio knyga

Lietuvių kalba pradedantiems

Lithuanian for beginners

Le lituanien pour les débutants

Litauisch für Anfänger

Литовский язык для начинающих

Podręcznik do nauki języka litewskiego dla początkujących

Iliustravo Raminta Šumskytė

baltos lankos

Knyga išleista Lietuvių kalbos fondo užsakymu. Rengimą ir išleidimą parėmė Lietuvių fondas Amerikoje, Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas, Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedra, Lietuvos pedagogų kvalifikacijos instituto Lietuvių kalbos centras, Visagino kultūros ir kalbų mokymo centras.

Recenzavo doc. Bronius Dobrovolskis, Virginija Stumbrienė

Redagavo Eglė Bielskytė

Apipavidalino Vida Kuraitė

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos rekomenduota

Nr. 202 1997 12 24

Antrasis leidimas

- © Meilutė Ramonienė, 1999
- © Loreta Vilkieienė, 1999
- © Raminta Šumskytė, 1999
- © Baltos lankos, 1999

Rinko ir maketavo BALTOS LANKOS

Printed in Lithuania

ISBN 9986-861-57-8

PRATARMĖ

Lietuvių kalbos vadovėlis kitakalbiams *Po truputį* parašytas dviejų Vilniaus universiteto Lituaništinųjų studijų katedros dėstytojų, daugelį metų dėstančių lietuvių kalbą kaip svetimąją Lietuvos kitakalbiams ir užsieniečiams. Mūsų darbo patirtis parodė, kad moderni komunikacinė svetimųjų kalbų dėstyimo metodika, kuria remiamasi šiame vadovėlyje, yra patraukli ir greitai teikianti gerų rezultatų. Vadovėlio *Po truputį* trys knygos (mokinio knyga, pratybų knyga ir mokytojo knyga) ir dvi garso įrašų kasetės mokys ne tiek pažinti lietuvių kalbą, kiek ją vartoti – kalbėti, rašyti, skaityti ir suprasti tekstus iš klausos. Vadovėlyje mokoma lietuvių kalbos gramatikos, žodyno, tarties, svarbiausių komunikacinių intencijų raiškos būdų, pateikiama daug lentelių, tekstų, įvairiausių pratimų ir pan. *Po truputį* skiriamas darbu su mokytoju tiems, kurie pradeda mokytis lietuvių kalbos, taip pat tiems, kurie jau šiek tiek moka, yra susipažinę su lietuvių kalbos gramatine sistema, bet dar nelabai gali lietuviškai bendrauti. Pastariesiems mūsų vadovėlis padės prisiminti, pakartoti, apibendrinti išmoktus dalykus, pritaikyti juos aktyviai kalbos vartosenai. Vadovėlis parašytas tik lietuviškai, todėl jis turėtų gerai tikti visiems, nesvarbu, kokia yra mokinio gimtoji kalba.

Po truputį skiriamas suaugusiems ir vyresniųjų klasių mokiniams. Atsižvelgiant į jiems aktualias bendravimo situacijas, įdomesnes temas, mokinių psichologiją, parengti vaovėlio tekstai, užduotys, pratimai. Tikimės, kad nelietuviškų Lietuvos mokyklų mokiniams patiks linksni žaidimai, pokalbiai, kryžiažodžiai, daugybė iliustracijų, kad tai padės linksmai ir nenuobodžiai mokytis suprasti, kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai.

Vadovėlio *Po truputį* medžiaga pačių autorių ir daugelio Lituaništinųjų studijų katedros dėstytojų buvo ne kartą naudojama įvairiuose lietuvių kalbos kursuose kitakalbiams, aptarinėjama ir taisoma pagal kolegų pastabas ir pasiūlymus. Visiems nuoširdžiausiai ačiū už pagalbą. Dėkojame Lietuvių kalbos fondui, finansiškai parėmusiam vadovėlio leidybą, ačiū visiems, prisidėjusiems prie knygos rengimo ir leidimo rėmimo.

Mokiniams, mokytojams, kurie naudosis mūsų vadovėliu, būtume dėkingos už pastabas ir patarimus, kuriuos prašytume siųsti adresu:

Lituaništinųjų studijų katedra,
Filologijos fakultetas, Vilniaus universitetas,
Universiteto 3, 2734 Vilnius

bendravimas

žodynas

gramatika

1 PAMOKA

11 p.

Kaip

- pasisveikinti;
- atsisveikinti;
- susipažinti.

Valstybės
Sostinės
Gyventojai

Daiktavardžių linksniai:
vienaskaitos vardininkas,
kilmininkas, vietininkas.

Įvardžiai:

asmeniniai; *šis, ši, tas, ta.*

Veiksmažodžiai:

su *-a, -ia*, esamasis laikas; *būti, nebūti.*

Prieveiksmai su *-iškai*.

Klausimai: *kas? kaip? koks, kokia?
kur? iš kur? ar? gal?*

2 PAMOKA

19 p.

Kaip

- supažindinti;
- užkalbinti.

Profesijos,
pareigų
pavadinimai,
asmenys
Šeima
Ypatybės

Daiktavardžių linksniai:
vienaskaitos šauksmininkas.

Veiksmažodis:

liepiamoji nuosaka.

Būdvardžiai:

su *-(i)as, -(i)a, -us, -i*; vienaskaitos
vardininkas ir kilmininkas.

Prieveiksmai su *-ai, -iai*.

Priklausomybės raiška:

daiktavardžių kilmininkas;
įvardžių kilmininkas.

Klausimai: *kaip? kieno? kas? kas yra?
ko nėra? koks, kokia?*

3 PAMOKA

31 p.

Kaip

- pasiūlyti;
- atsakyti kai
siūlo.

Maistas
Mėšos
pavadinimai su
-iena.

Daiktavardžių linksniai:

vienaskaitos galininkas; daugiskai-
tos vardininkas ir kilmininkas.

Būdvardžių linksniai:

vienaskaitos galininkas; daugiskai-
tos vardininkas ir kilmininkas.

Veiksmažodžiai

su *-i*, esamasis laikas.

Laiko raiška:

galininkas: *naktį, dieną, rytą, šį vakarą ...;*
vietininkas: *vakare;*

laiko prieveiksmai: *šiandien, dabar,
visada, dažnai, kartais, retai, niekada.*

Klausimai: *ką tu mėgsti? ko tu nemėgs-
ti? ką tu perki? ko tu neperki? kada?*

4 PAMOKA

39 p.

Kaip

– paprašyti;
– atsakyti į
prašymą.

Drabužiai

Spalvos
Oras
Medžiagų
pavadinimai su
-inis

Daiktavardžių linksniai:

daugiskaitos galininkas ir
vietininkas.

Būdvardžių linksniai:

vienaskaitos vietininkas,
daugiskaitos galininkas ir
vietininkas.

Įvardis savo.

Kiekiniai skaitvardžiai.

Veiksmažodžiai

su -o; esamasis laikas.

Lyginimo raiška:

... kaip ...

Laiko raiška. Valandos.

Klausimai: kiek? kiek kainuoja? kiek
valandų? kokios spalvos? ką mėgsti? ko
nemėgsti?

5 PAMOKA

53 p.

Kartojimas

Testas

6 PAMOKA

61 p.

Kaip

– pakviesti;
– atsakyti į
kvietimą.

Miestas

Transportas
Mėnesiai
Savaitės dienos

Daiktavardžių linksniai:

vienaskaitos ir daugiskaitos
įnagininkas.

Būdvardžių linksniai:

vienaskaitos ir daugiskaitos
įnagininkas.

Asmeninių įvardžių linksniai:

kilmininkas; galininkas,
įnagininkas.

Kelintiniai skaitvardžiai.**Veiksmažodis:**

būsimasis laikas.

Prielinksnis su.**Vietos ir krypties raiška:**

prielinksniai: ant, į, iš, pas, per, po,
prie, prieš, pro, tarp, už, virš;

prieveiksmai: čia, ten, arti, toli,
kairėje, dešinėje, kairėn, dešinėn, į kairę,
į dešinę, tiesiai, namo, namie.

Klausimai: kuo? su kuo? kelintas?

kelinta? kelintą? kelintą valandą? kur?
pas ką?

7 PAMOKA

73 p.

Kaip
 – paklausti informacijos;
 – perklausti neišgirdus;
 – išreikšti pasitenkinimą ir nepasitenkinimą;
 – pasakyti norą, troškimą.

Namas
 Butas
 Baldai
 Indai

Daiktavardžių linksniai:
 vienaskaitos ir daugiskaitos naudininkas.
Būdvardžių linksniai:
 vienaskaitos ir daugiskaitos naudininkas.
Asmeninių įvardžių linksniai:
 naudininkas.
Būdvardis. Negimininė forma.
Veiksmažodžiai
reikėti, trūkti, patikti; esamasis laikas.
Veiksmažodis:
 tariamoji nuosaka.

Sąlygos raiška: *jei ..., tai ...*

Laiko raiška:
 prielinksniai *nuo, iki, po, per*.

Vietos raiška:
 prielinksniai *nuo, iki*.

8 PAMOKA

87 p.

Kaip:
 – paklausti nuomonės ir ją pasakyti;
 – paklausti, ar kas sutinka ar nesutinka su nuomone;
 – sutikti ar nesutikti.

Žmogus pagal amžių
 Giminių pavadinimai
 Kūno dalys

Veiksmažodis:
 būtasis kartinis laikas.
Būdvardis:
 laipsniai.
Prieveiksmis:
 laipsniai.
Dauginiai skaitvardžiai.
Prielinksniai: *apie, per*.

Lyginimo raiška:
toks pat kaip ...; panašus į ...; negu, už; iš visų ...
Data.

9 PAMOKA

101 p.

Kaip
 – paprašyti pagalbos;
 – atsakyti į prašymą;
 – padėkoti už pagalbą.

Laisvalaikis
 Dailė
 Kinas
 Teatras
 Muzika
 Sportas
 Turizmas

Veiksmažodis:
 veikslai; priedėliai; kryptis.
Veiksmažodis:
 būtasis dažninis laikas.
Asmeninių įvardžių linksniai:
 vietininkas.
Dalelytės dar, jau, tik.

Laiko raiška:
 daiktavardžių naudininkas;
 laikorieveiksmiai; prielinksnis
prieš; jungtukas *kai*.
Priežasties raiška:
dėl; ... todėl, kad ...; ..., nes ...; kadangi ...

10 PAMOKA Kartojimas
115 p. Testas

11 PAMOKA Kaip
125 p. – paklausti
patarimo;
– patarti.

Kasdienybė

Sangražiniai veiksmažodžiai:
reikšmės; laikai, nuosakos.

Sangražiniai veiksmažodžiai
su priešdėliais.

Veiksmo pabaiga ir tęsinys:
ne-, nebe-, tebe-.

Deminutyvai:

-elis, -ėlė, -ėlis, -ėlė, -(i)ukas, -utė, -ytė.

Neigimo raiška:

įvardžiai: *niekas, nė vienas, joks;*
prieveiksmai: *niekaip, niekur,*
niekada.

12 PAMOKA Kaip
137 p. – išreikšti baime,
draudimą,
ispėjimą;
– pareikšti
užuojautą,
gailestį, viltį;
– nuraminti.

Sveikata
Ligos, savijauta

Veiksmažodis:

-inėti, -(i)oti.

Įvardžiai:

kas, koks, kuris, kelintas, kažkas,
kažkoks, kažkuris, kažkelintas, kas
nors, koks nors, kuris nors, kai kas.

Įvardis

savęs ir kiti jo linksniai.

Papildinio sakiniai.

Pažyminio sakiniai.

13 PAMOKA Kaip
149 p. – pradėti kalbą,
pokalbį;
– palaikyti ir
užbaigti pokalbį;
– išskaičiuoti
mintis.

Gamta:
augalai,
gyvūnai

Veiksmažodis:

veiksmo pabaiga: *pa-, iš-, nu-, su-*.

Veiksmažodis:

neveikiamoji rūšis.

Jungtukai:

ar; arba; ar ..., ar ...; arba ... arba ...;
nei ..., nei ...

Nuolaidos raiška:

nors ...; kad ir ...

Vietos raiška:

-uma, -inė, -ykla, -tuovė; už-, pa-;
... ten, kur ...; ... iš ten, kur ...; ... į ten,
kur ...

14 PAMOKA

165 p.

Kaip

- pasveikinti,
- palinkėti;
- pasakyti tosta;
- pasakyti komplimentą;
- rašyti laišką.

Šventės

Būsenos
Charakteris ir
išorė

Veiksmažodis:forma *būna*.**Veiksmažodis:**

liepiamosios nuosakos III asmuo:
tegu! ...

Būdvardžiaisu *-ingas, -iškas, -stvas*.**Laiko raiška:**

apie, tada, kai ...; po to, kai ..., prieš tai, kai ...; kol ..., tol ...

Tikslo raiška:

veiksmažodžių bendratis;
kilmininkas (ir bendratis);
kad ir tariamoji nuosaka.

Tapatumo raiška:

... taip (pat), kaip ...; toks (pat) kaip ...; tiek (pat), kiek ...

15 PAMOKA

177 p.

Kartojimas**Testas**

Bendravimas

Kaip pasisveikinti
Kaip atsisveikinti
Kaip susipažinti

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai.
Vienaskaita.
Vardininkas.
Kilmininkas.
Vietininkas.
2. Asmeniniai įvardžiai.
3. Įvardžiai *šis, ši, tas, ta*.
4. Veiksmažodžiai su *-a, -ia*.
Esamasis laikas.
5. Veiksmažodžiai *būti, nebūti*.
Esamasis laikas.
6. Prieveiksmiai su *-iška*.
7. Klausimai.
Kas?
Kaip?
Koks, kokia?
Kur?
Iš kur?
Ar ...? Gal ...?

Žodynas

Abėcėlė ir lietuvių vardai
Valstybės
Sostinės
Gyventojai

Kaip pasisveikinti Kaip susipažinti

1 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

1. Kas yra Izabelė?
2. Kas yra Mišelis ir Veronika?
3. Kur dirba Filipas?
4. Iš kur yra Beranžė šeima?
5. Kaip kalba Filipas ir Mišelis?

Labą dieną!

Čia yra ponas Filipas Beranžė. Jis iš Prancūzijos. Dabar Filipas gyvena Vilniuje. Jis dirba ambasadoje, gerai kalba prancūziškai, angliškai, vokiškai, itališkai ir truputį lietuviškai.

O čia – jo žmona Izabelė. Ji yra namų šeimininkė.

Ši jauna mergina yra Beranžė dukra Veronika. Ji – žurnalistė.

Kas tas berniukas? O, tai – Mišelis. Jis yra mokinys.

Izabelė, Veronika ir Mišelis puikiai kalba prancūziškai ir angliškai, o lietuviškai – šiek tiek.

2 užduotis. Perskaitykite dialogus ir atsakykite į klausimus.

1. Kas yra Jūratė?
2. Kas yra Izabelė?
4. Kur dabar yra Jūratė ir Izabelė?

Gatvėje kalba Izabelė ir Jūratė.

Jūratė Labą dieną! Mano vardas Jūratė, pavardė Kielaitienė. Aš – jūsų kaimynė. Kuo jūs vardu?

Izabelė Aš Izabelė Beranžė iš Prancūzijos. Dabar gyvenu čia.

Jūratė Labai malonu.

Izabelė Man taip pat malonu.

1. Kas yra Rimantas?
2. Kur dirba Rimantas?
3. Kas yra Filipas?

Susipažįsta du vyrai – Rimantas ir Filipas.

Rimantas Labas vakaras!

Filipas Labas vakaras!

Rimantas Ar jūs esate mūsų kaimynas?

Filipas Taip. Leiskite prisistatyti: Filipas Beranžė iš Prancūzijos. Dirbu ambasadoje. Štai mano vizitinė kortelė.

Rimantas Malonu. Rimantas Petruelis. Profesorius, dirbu universitete.

Filipas Labai malonu.

1. Kas yra Mantas?
2. Kaip jis kalba?
3. Kas yra Mišelis?
4. Kaip jis kalba?
5. Kur jie dabar yra?

Kieme kalba du berniukai.

Mantas Labas! Kaip tavo vardas?
 Mišelis Mišelis. O koks tavo vardas?
 Mantas Mantas. Aš čia gyvenu.
 Mišelis Aš taip pat.
 Mantas Ar tu lietuvis?
 Mišelis Ne, aš – prancūzas.
 Mantas Moki lietuviškai?
 Mišelis Šiek tiek. Gerai kalbu prancūziškai ir angliškai. O tu?
 Mantas Lietuviškai.

KAIP PAKLAUSTI VARDŲ, PAVARDĖS

Kaip tavo (jūsų) vardas (pavardė)?
 Kuo tu (jūs) vardu?
 Koks tavo (jūsų) vardas?

KAIP ATSAKYTI

Aš esu ...
 Mano vardas ..., pavardė .....

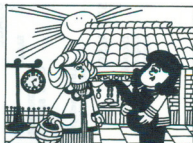
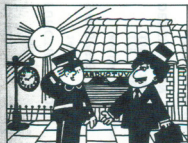
KAIP PASISVEIKINTI

Labas rytas! Labas!
 Laba diena! Sveikas!
 Labas vakaras! Sveika!
 Sveiki! Sveikos!

KAIP ATSISVEIKINTI

Sudie!
 Viso gero! Viso labo!
 Iki (pasimatymo)!
 Labanaktis!

3 užduotis. Pažiūrėkite į paveikslėlius; pasakykite koks paros metas ir kaip sveikinasis ir atsisveikina šie žmonės.

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai. Vienaskaita.

linksnis	klausimas	vyriškoji giminė			
Vardininkas	kas?	-as, -ias,	-is, -ys	-us, -ius	-uo
Kilmininkas	ko?	-o	-io	-aus, -iaus	-ens
Vietininkas	kur?	-e	-yje	-uje, -iuje	-enyje
		<i>Kaunas</i>	<i>Helsinkis, Panevėžys</i>	<i>Alytus, Vilnius</i>	<i>vanduo</i>
		<i>Kauno</i>	<i>Helsinkio, Panevėžio</i>	<i>Alytaus, Vilniaus</i>	<i>vandens</i>
		<i>Kaune</i>	<i>Helsinkyje, Panevėžyje</i>	<i>Alytuje, Vilniuje</i>	<i>vandenyje</i>
linksnis	klausimas	moteriškoji giminė			
Vardininkas	kas?	-a, -ia	<i>Palanga</i>	-ė <i>Kernavė</i>	-is <i>šalis</i>
Kilmininkas	ko?	-os, -ios	<i>Palangos</i>	-ės <i>Kernavės</i>	-ies <i>šalies</i>
Vietininkas	kur?	-oje, -ioje	<i>Palangoje</i>	-ėje <i>Kernavėje</i>	-yje <i>šalyje</i>

2. Asmeniniai įvardžiai *aš, tu, jis, ji, mes, jūs, jie, jos*.

3. Įvardžiai *šis, ši, tas, ta*.

Šis vyras yra lietuvis, o tas – afrikietis.

Ši moteris yra lietuvė, o ta – afrikietė.

4. Veiksmažodžiai su -A, -iA. Esamasis laikas.

-U	-AME	aš	<i>gyvoU</i>	<i>gyvoAME</i>	mes
-I	-ATE	tu	<i>gyvoI</i>	<i>gyvoATE</i>	jūs
-A	-A	jis, ji		<i>gyvoA</i>	jie, jos
-iU	-iAME	aš	<i>klausiU</i>	<i>klausiAME</i>	mes
-iI	-iATE	tu	<i>klausiI</i>	<i>klausiATE</i>	jūs
-iA	-iA	jis, ji		<i>klausiA</i>	jie, jos

Kai norite pasakyti, kad ko nors nedarote, prie veiksmažodžio pridėkite priešdėlį NE-:

aš	<i>NEgyvoU</i>	<i>NEgyvoame</i>	mes
tu	<i>NEgyvoI</i>	<i>NEgyvoate</i>	jūs
jis, ji	<i>NEgyvoA</i>		jie, jos

Keli šios asmenuotės veiksmažodžiai:

duoti	<i>duoda</i>	eiti	<i>einA</i>
gyventi	<i>gyvenA</i>	kalbėti	<i>kalbA</i>
klausti	<i>klausiA</i>	suprasti	<i>suprantA</i>
važiuoti	<i>važiuojA</i>	versti	<i>verčia</i>

5. Veiksmažodžiai BŪTI, NEBŪTI. Esamasis laikas.

aš	<i>esU</i>	<i>nesU</i>	mes	<i>esAME</i>	<i>nesAME</i>
tu	<i>esI</i>	<i>nesI</i>	jūs	<i>esATE</i>	<i>nesATE</i>
jūs, ji	<i>yrA</i>	<i>nérA</i>	jie, jos	<i>yrA</i>	<i>nérA</i>

6. Kaip kalba?

-IŠKAI	lietuvis - <i>lietuviŠKAI</i> anglas - <i>angliŠKAI</i>	prancūzas - <i>prancūziŠKAI</i> *vokietis - <i>vokiŠKAI</i>
--------	--	--

7. Klausimai.

KAS?	<i>Kas tu esi?</i>	Aš esu Rimantas Petrulis. Aš – kaimynas.
KAIP?	<i>Kaip tu kalbi?</i>	Lietuviškai.
KOKS, KOKIA?	<i>Koks tavo vardas?</i> <i>Kokia pavardė?</i>	Mano vardas – Mantas. Mano pavardė – Kielaitis.
KUR?	<i>Kur tu gyveni?</i>	Aš gyvenu čia, Vilniuje.
IŠ KUR?	<i>Iš kur tu esi?</i>	Aš esu iš Lietuvos.
AR ...?	<i>Ar tu kalbi lietuviškai?</i>	Taip.
GAL ...?	<i>Gal tu iš Kauno?</i>	Ne, aš iš Vilniaus.

ŽODYNAS

Valstybė	Sostinė	Gyventojas	Valstybė	Sostinė	Gyventojas
Amerika	Vašingtonas	amerikietis	Latvija	Ryga	latvis
Anglija	Londonas	anglas	Lenkija	Varšuva	lenkas
Austrija	Viena	austras	Lietuva	Vilnius	lietuvis
Belgija	Bruselis	belgas	Norvegija	Oslas	norvegas
Bulgarija	Sofija	bulgaras	Prancūzija	Paryžius	prancūzas
Čekija	Praha	čekas	Rusija	Maskva	rusas
Danija	Kopenhaga	danas	Slovakija	Bratislava	slovakas
Estija	Talinas	estas	Suomija	Helsinkis	suomis
Graikija	Atėnai	graikas	Švedija	Stokholmas	švedas
Ispanija	Madridas	ispaņas	Šveicarija	Bernas	šveicaras
Italija	Roma	italas	Ukraina	Kijevas	ukrainietis
Japonija	Tokijas	japonas	Turkija	Ankara	turkas
Kanada	Otava	kanadietis	Vengrija	Budapeštas	vengras
Kinija	Pekinas	kinas	Vokietija	Berlynas	vokietis

PASTABA: moteriškosios giminės gyventojų pavadinimai padaromi su galūne -Ė:
lietuvis - lietuvisė, anglas - anglė.

Abėcėlė ir lietuvių vardai

raidė	pavadinimas	moters vardas	vyro vardas	raidė	pavadinimas	moters vardas	vyro vardas
A a	a	Adelė	Algimantas	K k	ka	Karolina	Kęstutis
Ą ą	a nosinė			L l	el	Laima	Linas
B b	bė	Birutė	Balys	M m	em	Milda	Marius
C c	cė	Cecilija		N n	en	Neringa	Naglis
Č č	čė		Česlovas	O o	o	Onutė	Ovidijus
D d	dė	Danutė	Dalius	P p	pė	Petrė	Paulius
E e	e	Eglė	Egidijus	R r	er	Rita	Regimantas
Ę ę	e nosinė			S s	es	Sigutė	Saulius
Ė ė	ė			Š š	eš		Šarūnas
F f	ef	Felicija	Feliksas	T t	tė	Tautvilė	Tomas
G g	gė	Giedrė	Gediminas	U u	u	Urtė	Udrys
H h	ha	Honorata	Henrikas	Ū ū	u nosinė		
I i	i	Irena	Ignas	Ū ū	u ilgoji		
Į į	i nosinė			V v	vė	Viktorija	Vytautas
Y y	i ilgoji			Z z	zė	Zita	Zigmas
J j	jot	Jūratė	Jonas	Ž ž	žė	Živilė	Žygimantas

4 užduotis. Apibraukite raides, kurių nėra jūsų kalboje arba kurios žymi jums neįprastus garsus.

5 užduotis. Parašykite savo, tėvų, brolių, seserų ir draugų vardus lietuviškai.

6 užduotis. Jūs esate susitikime. Čia susirinko tokie žmonės. Pasiskirstykite vaidmenimis ir susipažinkite.

Pavyzdys:

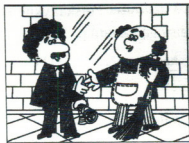
Mano vardas Agata, pavardė – Jankovska.

Aš esu iš Lenkijos, gyvenu Gdanske.

Kalbu lenkiškai ir vokiškai.

7 užduotis. Darbas poromis. Pasiskirstykite vaidmenimis ir susipažinkite taip, kaip tai daro šie žmonės: ponas Filipas Beranžė ir Vilius Vaišnys, Izabelė Beranžė ir ambasados darbuotoja Žaklina Furdė, Mišelis Beranžė ir kaimynų studentė dukra Daiva Petruolytė, Veronika Beranžė ir studentas Martynas Kielaitis.

8 užduotis. Perskaitykite sakinius ir pažymėkite teisingus (V), o klaidingus (X). Raštu ištaisykite klaidas.

Pavyzdys:

Mes esame Vilniuje. (V) Jis esu iš Prancūzijos. (X) Jis yra iš Prancūzijos. (V)

1. Jūs esi Panevėžyje. ...	5. Ji gyvena Paryžius. ...	9. Birutė ir Rimas yra iš Kauno. ...
2. Tu yra Maskvoje. ...	6. Jis yra iš Baltarusijoje. ...	10. Aš esi Amerikoje. ...
3. Kaip jis gyvena? ...	7. Kur gyvena Robertas? ...	11. Kur jie gyvenimi? ...
4. Jie yra iš Japonija. ...	8. Ar jos esi iš Afrikos? ...	12. Iš kur jis dirba? ...

9 užduotis. Raštu užbaikite pokalbį.

Roma Sveikas! Mano vardas Roma. O tavo?

Tu .....

Roma Labai malonu. Ar tu mokyns?

Tu .....

Roma Aš esu studentė.

Tu .....

Roma Vilniaus universitete. Aš esu filologė. Ar tu kalbi angliškai? Gal prancūziškai?

Tu .....

Roma Aš gerai moku angliškai ir rusiškai. O kur tu gyvenimi?

Tu .....

Roma Aš gyvenu Kaune.

Bendravimas

Kaip supažindinti
Kaip užkalbinti

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai.
Vienaskaita.
Šauksmininkas.
2. Veiksmažodis.
Liepiamoji nuosaka.
3. Būdvardžiai su *-(i)as, -(i)a; -us, -i*.
Vienaskaita.
Vardininkas.
Kilmininkas.
4. Prievieksmiai su *-ai, -iai*.
5. Priklausomybės raiška:
daiktavardžių kilmininkas;
įvardžių kilmininkas.
6. Klausimai.
Kaip?
Kieno?
Kas?
Kas yra?
Ko nėra?
Koks, kokia?

Žodynas

Šeima
Profesijos, pareigų pavadinimai, asmenys
Ypatybės

Kaip supažindinti Kaip užkalbinti

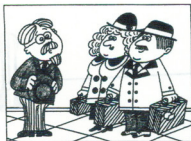
1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir atsakykite į klausimus.

1. Kas yra Martynas?
2. Kas yra Martyno draugė?
3. Kas yra Veronika?
4. Kur visi kalba?

Gatvėje profesorius Petrulio dukra Daiva kalba su Veronika Beranžė ir savo draugu Martynu Kielaičiu.

Daiva Labas, Veronika. Kaip gyvenai?
Veronika Ačiū, gerai. O tu?
Daiva Taip pat neblogai. Susipažink, čia mano draugas.
Martynas Aš – Martynas. Studentas fizikas.
Veronika Veronika. Aš esu žurnalistė.
Martynas Malonu.

1. Ar Fogelmanas gyvena Lietuvoje?
2. Kas yra Fogelmanas?
3. Iš kur yra Fogelmanas?
4. Kas yra Marijos vyras?

Stotyje profesorius Petrusis pasitinka savo kolegą Fogelmaną iš Vokietijos.

Profesorius Atsiprašau, ar jūs esate ponas Fogelmanas?
*..... Ne.
Profesorius Atsiprašau, ar jūs esate ponas Fogelmanas?
Fogelmanas Atsiprašau? Ko jūs klausiate?
Profesorius Ar jūs ponas Fogelmanas?
Fogelmanas Aš esu Kurtas Fogelmanas iš Leipcigo.
Profesorius Malonu. Profesorius Rimantas Petrusis.
Fogelmanas Leiskite pristatyti: mano žmona Marija.
Profesorius Labai malonu.

1. Kas yra Jūratės vyras?
2. Kas yra Izabelė?
3. Kas yra Izabelės brolis?
4. Kur kalba kaimynai?

Laiptinėje Izabelė Beranžė susitinka Jūratę ir jos vyrą.

Jūratė Ponia Izabele, laba diena.
Izabelė Laba diena.
Jūratė Kaip jums sekasi?
Izabelė Ačiū, neblogai, O jums?
Jūratė Ačiū, taip pat gerai. Prašom susipažinti: mano vyras Vytautās. Jis yra taksi vairuotojas.
Izabelė Malonu. Aš – Izabelė. Aš niekur nedirbu, esu namų šeimininkė. Mano brolis Prancūzijoje taip pat taksistas.
Vytautas Oi!

KAIP SUPAŽINDINTI

Susipažink (susipažinkite), čia ...

Prašom susipažinti ...

Leiskite pristatyti ...

KAIP UŽKALBINTI

Kaip tau (jums) sekasi?

Kaip tu gyveni?/Kaip jūs gyvenate?

Atsiprašau, ar jūs ...

KAIP ATSAKYTI

Malonu.

Labai malonu.

KAIP ATSAKYTI

Puikiai.

Ačiū, gerai.

Neblogai.

Šiaip sau.

Blogai.

Taip, aš ...

Ne, aš ne ...

Ne, aš nesu ...

2 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

Kaimynai

Prašom susipažinti – čia mūsų nedidelio namo gyventojai.

Petrulių šeima yra maža. Rimantas Petrusis – rimtas profesorius. Jis nėra labai jaunas žmogus. Petrusis daug dirba ir mėgsta būti vienas. Milda Petrulienė yra gera siuvėja.

Petrulių dukra Daiva – studentė filologė. Ji graži aukšta mergina. Daiva mėgsta šokti ir dainuoti.

Kielaičių šeima didelė. Jūratė yra pardavėja. Ji dirba maisto parduotuvėje. Jūratės vyras Vytautas yra taksistas. Kielaičių sūnus Mantas yra mokinys. Jis labai linksmas ir draugiškas berniukas. Manto brolis Martynas yra studentas fizikas. Jis – geras Daivos draugas. Kielaičių šeimoje gyvena juokingas šuo Taksis.

O čia – Vilius Vaišnys ir jo žmona. Vilius dirba bibliotekoje. Jis yra budėtojas. Adelė – pensininkė. Vaišnių šeima nedidelė: Vilius, Adelė, plepi papūga Rožė ir gudri katė Rainė. Čia gyvena ir Vaišnių anūkas Tadas. Jis yra mažas, labai linksmas, geras ir darbštus berniukas. Tadas nori būti lakūnas.

1. Koks yra profesorius?
2. Kas yra Milda?
3. Kokia yra Daiva?
4. Kas yra Jūratė?

5. Koks yra Mantas?
6. Kas yra Vilius ir Adelė?
7. Kokia yra jų šeima?
8. Koks yra Vaišnių anūkas?

3 užduotis. Papasakokite apie savo kaimynus. Kas jie yra, kokie jie yra? Pasinaudokite tekstu kaip pavyzdžiu.

4 užduotis. Išrinkite iš teksto profesijų ir pareigų pavadinimus ir surašykite stulpelių. Padarykite kitos giminės žodžių.

vyriškoji giminė

profesorius

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

moteriškoji giminė

profesorė

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5 užduotis. Surašykite būdvardžius, kurie buvo paminėti tekste. Sudarykite kitos giminės formas. Sugalvokite ir prie kiekvieno būdvardžio parašykite po daiktavardį.

KOKS?

mažas namas

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

KOKIA?

maža katė

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai. Šauksmininkas.

vyriškoji giminė

kas? -AS

JonAS PetrauskAS –

JonAI PetrauskAI

tėvAS – tėvE

kas? -IS

brollIS – broll

KęstutlIS – Kęstutl

kas? -YS

mokinYS – mokinY

StasYS – StasY

kas? -US

žmogUS – žmogAU
MorkUS – MorkAU

moteriškoji giminė

kas? -A

mamA – mamA
LinA – LinA

kas? -IUS

PaulIUS – PaulIAU
profesorIUS – profesorIAU

kas? -Ė

sesĖ – sesĖ
AngelĖ – AngelĖ

mokyTOJAS – mokytojAU
pardavĖJAS – pardavėjAU
* bernIUKAS – berniuk

2. Liepiamoji nuosaka.

tu	būTĪ	+ K	būk, dirbK
mes	dirbTĪ	+ K + IME	būkIME, dirbKIME
jūs		+ K + ITĖ	būkKITE, dirbKITE

3. Būdvardžiai.

linksnis ir klausimas

vardininkas kas?

kilmininkas ko?

vyriškoji giminė

-as	-ias	-us
geras	žalias	gražus
-o	-io	-aus
gero	žalio	gražaus

moteriškoji giminė

-a	-ia	-i
gera	žalia	graži
-os	-ios	-ios
geros	žalios	gražios

4. Prieveiksmiai.

gerAS + AI – gerAI   žallAS + IAI – žallIAI   gražŪS + IAI – gražIAI

5. Priklausomybė. KIENO?

Kilmininkas ko?

aš – MANO	jis – JO	mes – MŪSU	jie – JŪ	Petras – PetrO	mama – mamOS
tu – TAVO	ji – JOS	jūs – JŪSU	jos – JŪ	brolis – brolio	sesė – sesĖS

6. Klausimai.

KAIP?

KIENO?

KAS?

KAS YRA?

KO NĖRA?

KOKS?

KOKIA?

Kaip tu gyveni?

Kieno brolis yra tas berniukas?

Kas yra tavo tėvas?

Kas yra kieme?

Ko šiandien nėra klasėje?

Koks tavo brolis?

Kokia tavo sesė?

Aš gyvenu gerai.

Tas berniukas mano brolis.

Mano tėvas yra mokytojas.

Mama yra kieme.

Šiandien Jono nėra klasėje.

Mano brolis aukštas.

Mano sesė maža.

ŽODYNAS

Šeima

vyras	motina/mama	brolis	senelė
žmona	sūnus	sesuo/sesė	anūkas
tėvas/tėtis, tėtė	duktė/dukra	senelis	anūkė

Profesijos ir pareigų pavadinimai

-TOJAS, -TOJA mokyTOJAS/mokyTOJA gydyTOJAS valytoJAS vairuoTOJAS	-ĖJAS, -ĖJA virĖJAS/virĖJA šokĖJAS pardavĖJAS kirpĖJAS	-ININKAS, -ININKĖ darbinINKAS/darbinINKĖ daininINKAS ūkinINKAS kasinINKAS
-RIUS, -RĖ direktoRIUS/direktoRĖ profesoRIUS inžinieRIUS sekretoRIUS konduktoRIUS	-ENTAS, -ENTĖ studENTAS/studENTĖ dirigENTAS	-ISTAS, -ISTĖ taksISTAS/taksISTĖ dantISTAS pianISTAS

Ypatybės

storas	plonas	jaunas	senas	platus	siauras	saldus	rūgštus
							
pigus	brangus	stiprus	silpnas	ilgas	trumpas	pilnas	tuščias
							

karštas

šaltas

gražus

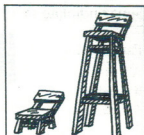
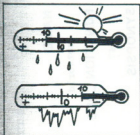
bjaurus

didelis

mažas

žemas

aukštas

linksmas

liūdnas

švarus

purvinas

tiesus

kreivas

sunkus

lengvas

minkštas

kietas

šlapias

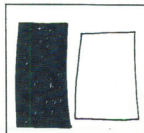
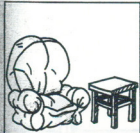
sausas

naujas

senas

juodas

baltas

sotus

alkanas

geras

blogas

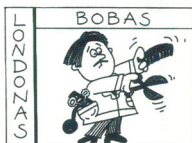
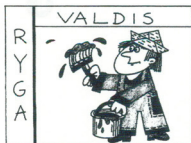
7 užduotis. Darbas poromis. Pristatykite ponui Beranžė Kultūros ministerijos darbuotoją, Žakui – Manto draugą ir šunį, poniai Izabelei – ponią Adelę.

8 užduotis. Darbas poromis. Pažiūrėję į paveikslukus, pasiskirstykite vaidmenimis. Sužaidinkite savo draugą su šiais žmonėmis.

Pavyzdys:

- A Sveikas, Mykolai.
 B Labas.
 A Susipažink, čia Jolanta iš Lenkijos.
 B O, labai malonu. Ji kalba lietuviškai?
 A Ne, lenkiškai. Dar rusiškai, angliškai ir vokiškai.
 B Kur ji gyvena?
 A Varšuvoje.
 B O kur dirba?
 A Ji – televizijos diktore.
 B Kaip įdomu.

9 užduotis. Paraginkite, pakvieskite savo draugą: rašyti pratimą, skaityti knygą, atlikti užduotį, eiti į pamoką ir t.t.

Pavyzdys: Eiti – Markai, eik.

Kalbėti –	Nešti – .....
Skaityti –	Duoti – .....
Rašyti –	Klausti – .....
Valgyti –	Dainuoti – .....
Gerti –	Žiūrėti – .....

11 užduotis. Dar kartą perskaitykite laišką ir atsakykite į klausimus.

Tekste		Jūsų nuomone	
Koks?	Kas?	Kokta?	Kas gali būti?
Stiprus	.....	.....	.....
Naujas	.....	.....	.....
Mažas	.....	.....	.....
Linksmas	.....	.....	.....
Meilus	.....	.....	.....
Dideli	.....	.....	.....
Nepiktas	.....	.....	.....
Drąsus	.....	.....	.....
Gražus	.....	.....	.....
Geras	.....	.....	.....
Rudas	.....	.....	.....

12 užduotis. Išrašykite iš laiško žodžius, kurie pasako, KIENO kas yra.

Pavyzdys: *mano šeima.*

Mūsų .....
 .....
 .....

13 užduotis. Šiems laiško sakiniams parašykite klausimus.

1. Aš esu mokinė. – Kas tu esi?	5. Mama moka kalbėti angliskai ir švediskai. – Kaip .....
2. Mano šeima yra maža. – Kieno	6. Mano tėtis labai stiprus ir drąsus. – Koks .....
3. Mūsų namas yra Taikos gatvėje. – Kur	7. Mano mama labai linksmas. – Kokia .....
4. Jis didelis ir naujas. – Koks	8. Mes gyvename linksmas. – Kaip .....

14 užduotis. Už Mantą parašykite laišką – atsakymą Jurgai.

Sveika, Jurga!

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

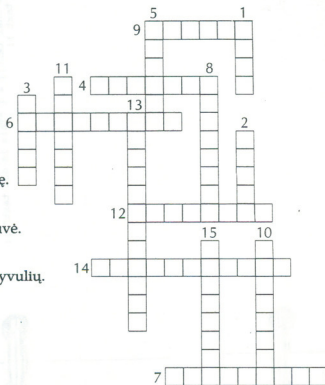
15 užduotis. Paklauskite pokalbio ir atsakykite:

taip ne

1. Čia kalba Gabijos sesė ir Saulius.	...	...
2. Sesė dabar Prancūzijoje.	...	...
3. Kristina mokosi kalbos.	...	...
4. Ji gyvena Paryžiuje.	...	...
5. Ema kalba angliškai ir japoniškai.	...	...
6. Džonas yra aukštas ir storas.	...	...
7. Džonas visada yra liūdnas.	...	...
8. Jis yra amerikietis.	...	...

16 užduotis. Išspręskite kryžiažodį.

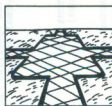
- Ilona yra Rimo ..... . Rimas – jos brolis.
- Danguolė ir Mykolas yra vyras ir ..... . Jie vedę.
- Aivaras ir Aušra yra Stasio ..... ir dukra.
- Juozas yra ..... . Jo darbo vieta – virtuvė.
- Laura labai mėgsta šokti. Ji bus .....
- Vaidas – ....., jis turi nemažą ūkį, gyvulių.
- ..... groja pianinu.
- Inga mokosi universitete. Ji – .....
- Ledas yra ..... . Brrrr .....
- Kodėl tu toks ..... ?! Eik nusiprausti!
- Jono tėtis – labai ....., galėtų net dramblių pakelti.
- Jis daro įvairias šukuosenas. Jis yra .....
- Autobuse bilietus parduoda vairuotojas arba .....
- Tokia rimta proga kalbą sakė mokyklos galva – .....
- ..... uždavė labai daug namų darbų.

17 užduotis. Išsiaiškinkite, ką reiškia žodžiai, ir pasakykite, kokie gali būti tie dalykai.

Upė – ilga, plati, maža, siaura, švari.

- Bokštas – .....
- Kalnas – .....
- Aikštė – .....
- Senamiestis – .....
- Bažnyčia – .....

APIE LIETUVĄ

18 užduotis. Perskaitykite tekstą ir pabandykite panašiai papasakoti apie savo miestą arba savo šalies sostinę.

Susipažinkite

Čia Vilnius – Lietuvos sostinė. Jis yra prie gražių Neries ir Vilnios upių. Tai labai senas miestas. Vilniaus simbolis – Gedimino bokštas. Jis stovi miesto centre ant aukšto kalno. Šalia to kalno yra didelė aikštė. Jos pavadinimas – Katedros aikštė. Čia stovi Arkikatedra. Vilniaus senamiestis didelis ir labai gražus. Čia daug bažnyčių, labai senų namų, garsus universitetas. Atvažiuokite ir pažiūrėkite.

19 užduotis. Pažiūrėkite į miesto planą ir parašykite, kokioje gatvėje yra:

1. Koncertų ir sporto rūmai.
2. Šv. Petro ir Povilo bažnyčia.
3. Arkikatedra.
4. Gedimino pilis.
5. Kalnų parkas.
6. Prezidentūra.
7. Vilniaus universitetas.
8. Šv. Onos bažnyčia.
9. Šiuolaikinio meno centras.
10. Rotušė.
11. Aušros vartai.

Bendravimas

Kaip pasiūlyti.
Kaip atsakyti, kai siūlo.

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai.
Vienaskaita.

Galininkas.

Daugiskaita.

Vardininkas.

Kilmininkas.

2. Būdvardžių linksniai.

Vienaskaita.

Galininkas.

Daugiskaita.

Vardininkas.

Kilmininkas.

3. Veiksmažodžiai su -i.

Esamasis laikas.

4. Laiko raiška:

galininkas: *naktį, dieną, rytą, šį vakarą ...;*

vietininkas: *vakare;*

laiko prieveiksmai: *šiandien, dabar, visada, dažnai,
kartais, retai, niekada.*

5. Klausimai

Ką tu mėgsti?

Ko tu nemėgsti?

Ką tu perki?

Ko tu neperki?

Kada?

Žodynas

Maistas

Mėsos pavadinimai su -iena

Kaip pasiūlyti Kaip atsakyti, kai siūlo

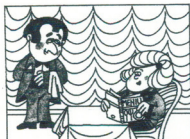
1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir atsakykite į klausimus.

1. Kas geria sultis?
2. Kas ima sausainį?
3. Kas nenori valgyti?
4. Kas yra sotus?

1. Ko nori Izabelė?
2. Ko nenori Izabelė?
3. Kokie yra sausainiai?
4. Ko nemėgsta daryti Izabelė?

1. Kokios mėsos siūlo padavėjas?
2. Kokių vaisių ir daržovių siūlo padavėjas?
3. Ko nori Milda?
4. Ko ji nenori?

Draugų vakarėlis.

Veronika Kas nori sulčių? Prašom sulčių.
Martynas Ačiū, ne.
Kęstutis Ačiū, mielai.
Datva Ir aš noriu, ačiū.
Veronika Sumuštinių, sausainių? Prašom vaišintis.
Kęstutis Dėkui. Kaip skanu!
Martynas Ačiū, aš ne alkanas.
Datva Ne, ne, ačiū.
Veronika Tu niekada nieko nevalgai. Neskanu?
Datva Aš esu soti, tikrai nenoriu.

Izabelė Adelės namuose.

Adelė Prašom kavos, ponია. O gal arbatos?
Izabelė Ačiū, kavos. Aš labai mėgstu kavą.
Niekada negaliu atsakyti.
Adelė Cukraus?
Izabelė Taip, ačiū.
Adelė O gal noritė grietinėlės?
Izabelė Ne, ne, ačiū, aš mėgstu juodą kavą.
Adelė Prašom imti sausainių, aš pati juos kepu.
Izabelė O, kokie skanūs. Jūs mėgstate šeiminkauti?
Adelė Kepti, virti?
Izabelė Taip, labai. O Jus?
Adelė Aš nelabai.

Milda nori pavalgyti kavinėje.

Padavėjas Galiu pasiūlyti kiaulienos, jautienos arba avienos kepsnį. O gal vištienos?
Milda Prašom vištienos.
Padavėjas Gal salotų? Turime šviežių daržovių: pomidorų, agurkų.
Milda Ne, ačiū, nereikia.
Padavėjas Gal vaisių? Yra skanių obuolių, saldžių kriaušiu, apelsinų, bananų.
Milda Prašom vieňą bananą.
Padavėjas Gal norite ledų?
Milda O, taip. Kokių turite?
Padavėjas Vanilinių, avietinių, braškiinių ir žemuoginių.
Milda Žemuoginių.
Padavėjas Ar viskas?
Milda Taip, ačiū.

Kieme kalba vaikai.

Mantas Nori saldainio?
 Mišelis Ar skanus?
 Mantas Žinoma, „Karvutė“.
 Mišelis Duok.

Ar Mišelis nori saldainio?

KAIP PASIŪLYTI

Prašom (imti, vaišintis) ...
 Imk (imkite) ...
 Galiu pasiūlyti ...
 Ar/gal nori (norite) ...?
 Nori (norite) ...?

KAIP ATSAKYTI

(Labai) ačiū. Dėkui.
 Mielai.
 Dėkui, bet ...
 (Ačiū,) ne. Ne, ne, ačiū.
 Ačiū, aš nemėgstu.

2 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

Reikia apsipirkti

Šiandien Adelė turi darį rūpesčių. Katė Rainė baigia dešrą, o papūga Rožė – kruopas. Vyras nori pomidorų, o anūkas Tadas – saldainių. Adelė jų dabar neturi. Reikia eiti į parduotuvę. Tai sunkus darbas, nes visada kartu eina ir anūkas Tadas. Jis nori ir ledų, ir sausainių, ir jogurto, ir bananų. Dar apelsinų, obuolių, sulčių ir saldainių, bet jis nemėgsta pieno ir varškės sūrio. Šiandien Tadas gauna maišelį saldainių, indelį jogurto, ledų ir bananą. Tada senelė perka pieno, kefyro, sviesto, varškės, duonos ir pomidorų.

Abu laimingi grįžta namo. Kaip gerai, kad senelė supranta anūką.

1. Ko Adelė turi nupirkti?
2. Ar namie yra dešros ir pomidorų?
3. Ar anūkas padeda apsipirkti?
4. Ko niekada Tadas nenori?
5. Ką Adelė pamiršta nupirkti?

3 užduotis. Perskaityte tekstą, užpildykite lentelę.

Pieno produktai	Mėsos produktai	Daržovės	Vaisiai	Kiti produktai
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

4 užduotis. Šiandien vakare jūs turite svečių.

Sudarykite sąrašą produktų, kurių jums reikia nupirkti vakarėliui.

.....

.....

.....

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai.

Vienaskaita. Galininkas

linksnis	vyriškoji giminė						
Vardininkas kas?	-as	-ias	-is -	-ys	-us	-ius	-uo
	<i>pyragas,</i>	<i>svečias,</i>	<i>sausainis,</i>	<i>obuolys,</i>	<i>medus,</i>	<i>vaisius,</i>	<i>vanduo</i>
Galininkas ką?	-ą	-ią	-į		-ų	-ių	-enį
	<i>pyragą,</i>	<i>svečią,</i>	<i>sausainį,</i>	<i>obuolį,</i>	<i>medų,</i>	<i>vaisių,</i>	<i>vandenį</i>

linksnis moteriškoji giminė

Vardininkas kas?	-a,	-ia	-ė	-is
	<i>slyva,</i>	<i>vyšnia,</i>	<i>kriaušė,</i>	<i>antis</i>
Galininkas ką?	-ą,	-ią	-ę	-į
	<i>slyvą,</i>	<i>vyšnią,</i>	<i>kriaušę,</i>	<i>antį</i>

Daugiskaita. Vardininkas. Kilmininkas

vyriškoji giminė

Vns. kas?	Dgs. kas?		Dgs. ko?
-as	-ai	<i>pyragai</i>	-ų
-ias		<i>svečiai</i>	
-is	} -iai	<i>sausainiai</i>	} -ių
-ys		<i>obuoliai</i>	
-ius		<i>vaisiai</i>	
-us	-ūs	<i>sūnūs</i>	-ų
-uo	-enys	<i>rudenys</i>	-enų

moteriškoji giminė

Vns. kas?	Dgs. kas?		Dgs. ko?
-a	-os	<i>slyvos</i>	-ų
-ia	-ios	<i>vyšnios</i>	
-is	-ys	<i>antys</i>	} -ių
			<i>ančių</i>

2. Būdvardžių linksniai.

Vienaskaitos kilmininko (ko?) ir galininko (ką?), daugiskaitos kilmininko (ko?) formos yra kaip daiktavardžių:

<i>geras</i>	<i>žalias</i>	<i>puikus</i>	<i>šilkinis</i>	<i>gera</i>	<i>žalia</i>	<i>saldī</i>	<i>šilkinė</i>
vaikas	kelias	sūnus	skėtis	mama	vyšnia	vyšnia	suknelė

Daugiskaitos vardininko (kas?) formos yra tokios:

<i>geri</i>	<i>žali</i>	<i>puikūs</i>	<i>šilkiniai</i>	<i>geros</i>	<i>žalios</i>	<i>saldžios</i>	<i>šilkinės</i>
vaikai	keliai	sūnūs	skėčiai	mamos	vyšnios	vyšnios	suknelės

3. Esamasis laikas. Veiksmažodžiai su -I.

-IU	-IME	aš	<i>norIU</i>		<i>norIME</i>	mes
-I	-ITE	tu	<i>norI</i>		<i>norITE</i>	jūs
-I	-I	jis, ji		<i>norI</i>		jie, jos

Keli šios asmenuotės veiksmažodžiai:

norėti	<i>norI</i>	stovėti	<i>stovI</i>	turėti	<i>turI</i>	gulėti	<i>gull</i>
mylėti	<i>mylI</i>	tylėti	<i>tylI</i>	žiūrėti	<i>žiūrI</i>	galėti	<i>gall</i>

4. Laikas. KADA?

A. Galininkas

nakcij
diena
rytą
šį vakarą
žiema
vasarą
rudeni
pavasari

B. Vietininkas

vakare

C. Laiko prieveiksmai

šiandien, dabar
visada 100%
dažnai
kartais 50%
retai
niekada 0%

5. Klausimai.

KO .....?

KĄ .....?

KĄ TU MĖGSTI?

KO TU NEMĖGSTI?

KĄ TU PERKI?

KO TU PERKI?

KADA .....?

Ko jūs norite?

Ką tu valgai ir geri vakare?

Ką tu mėgsti daryti vakare?

Ko tu nemėgsti daryti?

Ką tu nori pirkti?

Ko tu nori pirkti?

Kada tu geri stiprią juodą kavą?

Aš noriu obuolių.

Vakare aš valgau varškę ir geriu pieną.

Aš mėgstu skaityti.

Nemėgstu miegoti dieną.

Noriu pirkti didelę žuvį.

Duonos ir dešros.

Visada rytą.

ŽODYNAS

Maistas

Mėsos pavadinimai su -IENA:

- višta – vištiena;
- kiaulė – kiaušiena;
- jautis – jautiena;
- avis – aviena;
- triušis – triušiena;
- antis – antiena.

5 užduotis. Darbas poromis. Pasiūlykite draugui, po to mokytojui.

Pavyzdys: Imk saldainį. – Prašom imti obuolį.

6 užduotis. Jūrėtės parduotuvėje baigėsi daržovės.

Perskaitykite skelbimus ir pasakykite, kuris įdomus Jūrėtei.

Kokių daržovių ji gali nusipirkti? Kokius produktus parduoda kitos firmos?

7 užduotis. Žiūrėdami į paveikslėlius ir klausydami sakinių, pažymėkite, kurie iš jų teisingi (+), o kurie ne (-).

8 uždutis. Išspręskite kryžiažodį. Pasakykite, ką tinka valgyti vakare, o ką ne.

1. Pieno produktas.
2. Vaisius.
3. Sūrus maisto priedas.
4. Gėrimas.
5. Daržovė.
6. Gėrimas.
7. Pieno produktas.

Apie Lietuvą

9 uždutis. Pasakykite, ką jūs mėgstate valgyti, gerti, ką mėgsta valgyti žmonės jūsų šalyje.

10 uždutis. Perskaitykite tekstą ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie ne.

Ką valgo lietuviai

Lietuviai mėgsta skaniai valgyti. Dažnai verda sriubą. Ją valgo dieną, vakare, o kartais ir rytą. Lietuvoje populiarūs pienoškos sriubos. Štai vienas receptas. Išsivirkite ir paragaukite.

Produktai:

- 5 bulvės
- 2 morkos
- 0,5 stiklinės pupelių
- 0,5 stiklinės žirnių
- 2 šaukštai virtų grybų truputis kopūsto, moliūgo
- 1 litras pieno
- truputis druskos

Nuplaukite daržoves, nuskusite bulves, morkas, viską smulkiai supjaustykite. Pradžioje į verdantį vandenį dėkite morkas ir pupeles, po 10 minučių sudėkite žirnius, bulves, įdėkite kopūsto, moliūgo. Virkite 20–25 minutes. Po to sudėkite grybus ir supilkite pieną. Kaitinkite iki virimo. Galima įdėti šaukštą sviesto, neužmirškite druskos. Tada valgykite.

Labai skani sriuba.

Gero apetito!

	taip	ne
1. Sriubą reikia virti beveik pusvalandį.	...	...
2. Vėliausiai reikia dėti pupeles ir žirnius.	...	...
3. Gerai tinka ir sviestas.	...	...
4. Druskos galima nedėti.	...	...
5. Daržoves pjaustome dideliais gabalais.	...	...
6. Ilgiausiai verda morkos ir pupelės.	...	...
7. Pieną reikia pilti pradžioje.	...	...

11 uždutis. Parašykite savo mėgstamo valgio receptą.

Bendravimas

Kaip paprašyti.
Kaip atsakyti į prašymą.

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai.
Daugiskaita.
Galininkas.
Vietininkas.
2. Būdvardžių linksniai.
Vienaskaita.
Vietininkas.
Daugiskaita.
Galininkas.
Vietininkas.
3. Įvardis *savo*.
4. Kiekiniai skaitvardžiai.
5. Veiksmažodžiai su *-o*.
Esamasis laikas.

6. Lyginimo raiška
... *kaip* ...
7. Laiko raiška. Valandos.
8. Klausimai.
Kiek?
Kiek kainuoja?
Kiek valandų?
Kokios spalvos?
Ką mėgsti?
Ko nemėgsti?

Žodynas

Drabužiai
Spalvos
Oras
Medžiagų pavadinimai su *-inis*

Kaip paprašyti Kaip atsakyti į prašymą

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir atsakykite į klausimus.

1. Kokių daržovių perka Milda?
2. Kokių vaisių ji perka?
3. Kokių pomidorų ji perka, kodėl?
4. Kiek kainuoja daržovės ir vaisiai?

Milda daržovių parduotuvėje.

- Milda* Prašom duoti kilogramą morkų, du kilogramus bulvių ir du kilogramus obuolių.
- Pardavėja* Raudonų ar geltonų?
- Milda* Ar raudoni šaldūs?
- Pardavėja* Ne, gana rūgštūs, bet geltoni saldūs.
- Milda* Tada geltonų.
- Pardavėja* Viskas?
- Milda* Ne, dar tris citrinas ir kilogramą pomidorų.
- Pardavėja* Pomidorų taip pat turime geltonų ir raudonų. Kurių?
- Milda* Žinoma, raudonų. Pomidorai turi būti raudoni.
- Pardavėja* Kiti mėgsta geltonus. Jie labai švelnaus skonio.
- Milda* Ne, ne, man raudonų.
- Pardavėja* Prašom, kaip norite. Ar dabar viskas?
- Milda* Taip, viskas. Kiek kainuoja?
- Pardavėja* Septyni litai, dvidešimt centų.

1. Ką Asta nori pirkti pradžioje?
2. Kodėl ji nenori pilkos suknelės?
3. Kodėl Daiva nori pirkti sijoną ir megztinį?
4. Kodėl gerai taškuotas sijonas?

Asta su Daiva drabužių parduotuvėje.

- Asta* Daiva, būk gera, nunešk pakabinti šitą suknelę, ji man per didelė. Gal gali atnešti kitą?
- Daiva* Man patinka šitas modelis.
- Asta* Tau jis tikrai tinka. Ar tokios pat spalvos?
- Daiva* Taip, žalia. Aš labai mėgstu žalią spalvą.
- Asta* Žinai, nėra žalios. Tokio dydžio yra tik geltona ir pilka.
- Daiva* Duok pilką. Ne, gal geltoną. Nenoriu būti pilka kaip pelė.
- Asta* Imk, pasimatuok šitą.
- Daiva* Na, kaip? Gražu?
- Asta* Hmm... Šiaip sau. Gal geriau atnešti pilką?
- Daiva* Ne, nenoriu pilkos. Gal tada geriau pirkti sijoną ir gražų megztinį?
- Asta* Pabandyk pasimatuoti. Reikia pažitūrėti.
- Daiva* Paduok tą tamsiai rudą sijoną ir žalsvą megztinį. Gerai?
- Asta* Yra gražus taškuotas sijonas. Nori?
- Daiva* O! Labai gerai. Aš turiu tokį taškuotą šalikėlį.

1. Ko nori vyras?
2. Kur yra ambasadorius?
3. Ką daro sekretorė?

Prancūzijos ambasadoje skamba telefonas.

Sekretorė Alio. Prancūzijos ambasada.
Vyras Laba diena. Prašyčiau pasakyti, ar yra ponas ambasadorius.
Sekretorė Ne, jo dabar nėra. Ambasadorius Prancūzijoje.
Vyras Gal aš galėčiau padėti?
Sekretorė O gal yra ponas Beranzė?
Vyras Taip, yra.
Sekretorė Gal galėtumėte pakviesti prie telefono?
Vyras Prašom palaukti, tuojau pakviesiu.

KAIP PAPRAŠYTI

Prašom ...
 Prašyčiau ...
 Gal/ar gali (galite) ...
 Gal/ar galėtumėte ...
 Būk geras, pasakyk ...

KAIP ATSAKYTI | PRAŠYMA

Prašom.
 Žinoma.
 (Taip,) mielai. Mielai, bet ...
 Prašom palaukti. Palaukite minutėlę.
 Mielai, bet ...

2 užduotis. Perskaitykite tekstą ir lentelėje pažymėkite, kurie sakiniai teisingi, o kurie ne.

Daivos tautiniai drabužiai

Daiva Petruolytė yra Vilniaus universiteto studentė. Ji studijuoja lietuvių kalbą ir literatūrą. Daiva labai mėgsta liaudies muziką, dainas, šokius, ji dainuoja ir šoka folkloro ansamblyje.

Šiandien svečiuose yra Veronika. Daiva rodo savo tautinius drabužius. Jos palaidinė – balta kaip sniegas, sijonas ilgas, languotas, liemenė ruda. Baltą prijuostę apacioje puošia raudoni raštai. Dar Daiva rodo skarą ir margą juostą. Tai svarbios kostiumo detalės. Daiva turi geltonus ginkarinius karolius. Jie paprasti, bet gražūs.

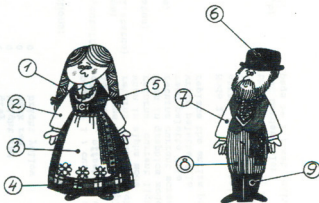
Veronika labai nori pamatyti Daivą koncerte.

3 užduotis. Pažymėkite, kur koks drabužis.

marškiniai	...	skrybėlė	...
palaidinė	...	batai	...
monas	...	karoliai	...
juostės	...	prijuostė	...
liemenė	...		

taip ne

1. Daiva dirba universitete.	...	...
2. Ji studijuoja muziką ir šokius.	...	...
3. Daivos hobis yra folkloras.	...	...
4. Sijonas yra vienos spalvos.	...	...
5. Visa prijuostė yra raštuota.	...	...
6. Daivos karoliai labai puošnūs.	...	...

4 užduotis. Išrinkite iš teksto spalvų pavadinimus, parašykite po tris daiktus, kurie gali būti tokių spalvų. Kokias dar spalvas žinote? Kas gali būti tokie?

Pavyzdys: Baltas pienas, popierius, sniegas ...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5 užduotis. Ar jūs turite savo tautinius drabužius? Koks yra jūsų tautinis kostiumas?

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai.

Daugiskaita. Galininkas. Vietininkas.

linksnis	klausimas	vyriškoji giminė				
Vns. vardininkas	kas?	-as	-ias, -is, -ys	-us	-is, -uo	
Dgs. vardininkas	kas?	-ai	-iai	-ūs	-(en)ys	
Dgs. galininkas	ką?	-us	-ius	-us	-(en)is	
Dgs. vietininkas	kur?	-uose	-iuose	-uose	-(en)yse	

vns. kas?	<i>pyragas</i>	<i>kelias</i>	<i>sausainis</i>	<i>pirkinys</i>	<i>sūnus</i>	<i>dantis</i>	<i>vanduo</i>
dgs. kas?	<i>pyragai</i>	<i>keliai</i>	<i>sausainiai</i>	<i>pirkiniai</i>	<i>sūnūs</i>	<i>dantys</i>	<i>vandenys</i>
dgs. ką?	<i>pyragus</i>	<i>kelius</i>	<i>sausainius</i>	<i>pirkinius</i>	<i>sūnus</i>	<i>dantis</i>	<i>vandenis</i>
dgs. kur?	<i>pyraguose</i>	<i>keliuose</i>	<i>sausainiuose</i>	<i>pirkiniuose</i>	<i>sūnuose</i>	<i>dantyse</i>	<i>vandenyse</i>

linksnis	klausimas	moteriškoji giminė				
Vns. vardininkas	kas?	-a	-ia	-ė	-is	
Dgs. vardininkas	kas?	-os	-ios	-ės	-ys	
Dgs. galininkas	ką?	-as	-ias	-es	-is	
Dgs. vietininkas	kur?	-ose	-iose	-ėse	-yse	

vns. kas?	<i>mama</i>	<i>vyšnia</i>	<i>gėlė</i>	<i>šalis</i>
dgs. kas?	<i>mamos</i>	<i>vyšnios</i>	<i>gėlės</i>	<i>šalys</i>
dgs. ką?	<i>mamas</i>	<i>vyšnias</i>	<i>gėles</i>	<i>šalis</i>
dgs. kur?	<i>mamose</i>	<i>vyšniose</i>	<i>gėlėse</i>	<i>šalyse</i>

2. Būdvardžių linksniai.

Vienaskaita. Vietininkas.

linksnis	klausimas	vyriškoji giminė				moteriškoji giminė			
Vns. vardininkas	kas?	-as	-ias	-us	-inis	-a	-ia	-i	-inė
Vns. vietininkas	kur?	-ame	-iame	-iame	-iniame	-oje	-ioje	-ioje	-inėje
Vns. kas?	<i>mažas</i>	<i>žalias</i>	<i>gražus</i>	<i>odinis</i>	<i>gera</i>	<i>žalia</i>	<i>graži</i>	<i>odinė</i>	
Vns. kur?	<i>mažame</i>	<i>žaliame</i>	<i>gražiam</i>	<i>odiniame</i>	<i>geroje</i>	<i>žalioje</i>	<i>gražioje</i>	<i>odinėje</i>	

Daugiskaita. Galininkas, vietininkas.

linksnis	klausimas	vyriškoji giminė				moteriškoji giminė			
Vns. vardininkas	kas?	-as	-ias	-us	-inis	-a	-ia	-i	-inė
Dgs. vardininkas	kas?	-i	-i	-ūs	-iniai	-os	-ios	-ios	-inės
Dgs. galininkas	ką?	-us	-ius	-ius	-inius	-as	-ias	-ias	-ines
Dgs. vietininkas	kur?	-uose	-iuose	-iuose	-iniuose	-ose	-iose	-iose	-inėse
vns. kas?	<i>mažas</i>	<i>žalias</i>	<i>gražus</i>	<i>odinis</i>	<i>gera</i>	<i>žalia</i>	<i>graži</i>	<i>odinė</i>	
dgs. kas?	<i>maži</i>	<i>žali</i>	<i>gražūs</i>	<i>odiniai</i>	<i>geros</i>	<i>žalios</i>	<i>gražios</i>	<i>odinės</i>	
dgs. ką?	<i>mažus</i>	<i>žalius</i>	<i>gražius</i>	<i>odinius</i>	<i>geras</i>	<i>žalias</i>	<i>gražias</i>	<i>odines</i>	
dgs. kur?	<i>mažuose</i>	<i>žaliuose</i>	<i>gražiuose</i>	<i>odiniuose</i>	<i>gerose</i>	<i>žaliose</i>	<i>gražiose</i>	<i>odinėse</i>	

3. Įvardis savo.

Čia yra mano mama.	Ten yra tavo tėvas.	Tai yra mūsų namai.
- KAS?	- KAS?	- KAS?
Aš nematau savo mamos.	Tu nematai savo tėvo.	Mes neturime savo namų.
- KO?	- KO?	- KO?
Aš myliu savo mamą.	Tu myli savo tėvą.	Dabar mes turime savo namus.
- KĄ?	- KĄ?	- KĄ?

4. Kiekiniai skaitvardžiai.

kas?	mot. g.	ką?	mot. g.
vyr. g.		vyr. g.	
1 - vienas	<i>viena</i>	<i>vieną</i>	<i>vieną</i>
2 - du	<i>dvi</i>	<i>du</i>	<i>dvi</i>
3 - trys	<i>trys</i>	<i>tris</i>	<i>tris</i>
4 - keturi	<i>keturios</i>	<i>ketur + -is</i>	<i>ketur + -ias</i>
5 - penki	<i>penkios</i>		
6 - šeši	<i>šešios</i>		
7 - septyni	<i>septynios</i>		
8 - aštuoni	<i>aštuonios</i>		
9 - devyni	<i>devynios</i>		

10 – dešimt
 11 – vienuolika
 12 – dvylika
 13 – trylika
 14 – keturiolika
 15 – penkiolika
 16 – šešiolika
 17 – septyniolika
 18 – aštuoniolika
 19 – devyniolika

20 – dvidešimt
 30 – trisdešimt
 40 – keturiasdešimt
 50 – penkiasdešimt
 60 – šešiasdešimt
 70 – septyniasdešimt
 80 – aštuoniasdešimt
 90 – devyniasdešimt

100 – šimtas
 1000 – tūkstantis
 2000 – du tūkstančiai

Keli sakinių modeliai

		ką?	ką?	ko?
Prašom	duoti	vieną	puodelį stiklinę porciją kilogramą	arbatos kavos sulčių salotų obuolių
Prašyčiau				
	Duokite	du/dvi tris keturis/keturias	puodelius stiklines porcijas kilogramus	morkų cukraus sūrio
		dešimt dvidešimt trisdešimt	ko? puodelių stiklinių porcijų kilogramų	
		vienuolika dvylika		
		šimtą du šimtus		

5. Esamasis laikas. Veiksmažodžiai su -O.

-AU	-OME	aš	prašAU	prašOME	mes
-AI	-OTE	tu	prašAI	prašOME	jūs
-O	-O	jis, ji		prašO	jie, jos

Keli šios asmenuotės veiksmažodžiai:

daryti	darO	mokyti	mokO	rašyti	rašO	skaityti	skaitO
matyti	matO	prašyti	prašO	sakyti	sakO	valgyti	valgO

6. Lyginimas.

... KAIP ...

Darbštus kaip bitė.

Stovi kaip meška.

7. Laiko raiška. Valandos.

11. 30		pusė	dvylikos
12. 15	penkiolika	po	
12. 00		lygiai	dvylika
11. 45	be penkiolikos		

8. Klausimai.

KIEK?

*Kiek klasėje žmonių?
Kiek kainuoja porcija ledų?
Kiek dabar valandų?
Kiek dabar laiko?*

Dešimt.
Vieną litą.
Septynios.

KOKIOS SPALVOS?

Kokios spalvos tavo naujas megztinis?

Raudonos.

KA TU MĖGSTI?

Ką tu mėgsti valgyti?

Pomidorus.

KO TU NEMĖGSTI?

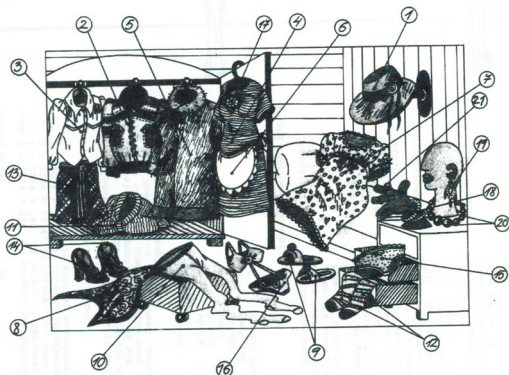
Ko tu nemėgsti gerti?

Kavos.

ŽODYNAS

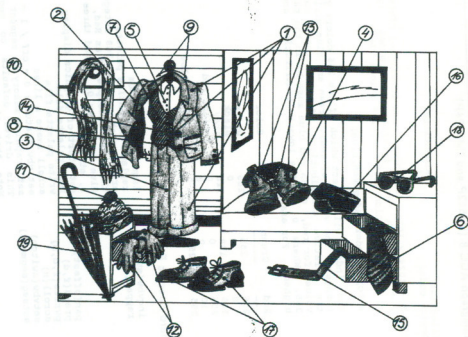
Moteriški drabužiai ir papuošalai

1. Skrybėlė
2. Striukė
3. Palaidinė
4. Suknelė
5. Paltas
6. Prijuostė
7. Naktiniai (marškiniai)
8. Skarelė
9. Šlepetės
10. Pėdkelnės
11. Megztinis
12. Kojinės
13. Sijonas
14. Bateliai
15. Kelnaitės
16. Maudymosi kostiumėlis
17. Segė
18. Apyrankė
19. Auskarai
20. Karoliai
21. Žiedas

Vyriški drabužiai ir daiktai

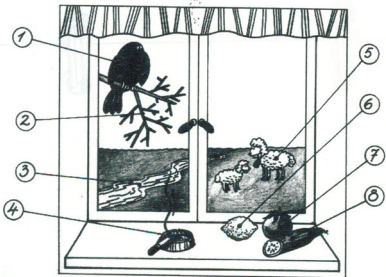
1. Kostiumas
2. Švarkas
3. Kelnės
4. Šortai
5. Marškiniai
6. Kaklaraištis
7. Liemenė
8. Kišenė
9. Apykaklė
10. Šalikas
11. Kepurė
12. Pirštinės
13. Užtrauktukas
14. Saga
15. Diržas
16. Glaudės
17. Batai
18. Akiniai
19. Skėtis

Spalvos

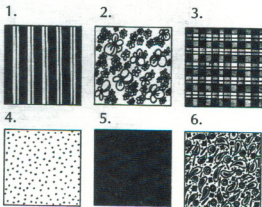
Kartu su mokytoju
surašykite, kas yra kokios
spalvos.

- baltas ...
geltonas ...
raudonas ...
rudas ...
žalias ...
mėlynas ...
pilkas ...
juodas ...

Pažymėkite, prie kokio
paveiksluko tinka koks
žodis.

- Margas ...
Vienspalvis ...
Gėlėtas ...
Dryžuotas ...
Languotas ...
Taškuotas ...

Medžiagų pavadinimai

Kai sakoma, iš kokios medžiagos padarytas daiktas, vartojami būdvardžiai, kurie baigiasi

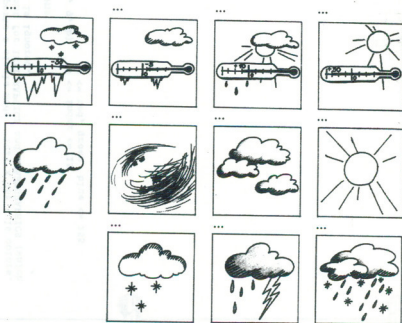
-inis	vyr. g.
-inė	mot. g.

linas	lininis	lininė
oda	odinis	odinė
medis	medinis	medinė
auksas	auksinis	auksinė

Oras

Kartu su mokytoju prie paveikslėlių parašykite tinkančių žodžių numerius.

- Šalta
- Vėsu
- Šilta
- Karšta
- (Lyti) lyja (lietus)
- (Pūsti) pučia vėjas
- Debesis
- Debesuota
- Giedra
- Saulė
- Saulėta
- (Snigti) sninga (sniegas)
- (Žaibuoti) žaibuoja (žaibas)
- (Griausti) griaudžia
- Perkūnija
- Šlapdriba

6 užduotis. Ką šiandien apsirengę jūs draugai? Kokios spalvos yra jų drabužiai?

Pavyzdys:

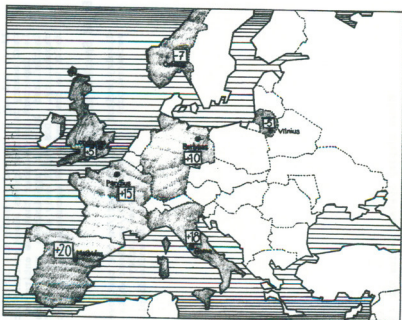
Jono megztinis yra raudonas, o kelnės juodos.

7 užduotis. Parašykite, kokie orai Europoje.

Pavyzdys:

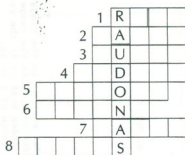
Vilniuje dešimt laipsnių šalčio / minus dešimt.

Paryžiuje du laipsniai šilumos / plus du.

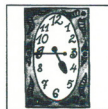

8 užduotis. Išspręskite kryžiažodį.

1. Jos plaukai yra balti, o sesers .....
2. Miške yra graži ..... pieva.
3. Neturiu grietinėlės, todėl kava tik .....
4. Tavo akys ..... kaip dangus.
5. Kodėl pieši žalią saulę, juk saulė yra .....
6. Man patinka tik ..... džinsai.
7. Upėje plaukia viena ..... gulbė.
8. Žiemą kiškis .....

9 užduotis. Pasakykite, kiek valandų.

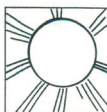

10 užduotis. Klausydami teksto, užpildykite lenteles.

Lietuvoje
diena/naktį

Vilniuje
diena/naktį

..... Vasario 20 d.
..... Vasario 21–22 d.

13 užduotis. Parašykite panašų raštelį broliui, sesei, draugui – ką prašote juos padaryti.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14 užduotis. Ar žinote, kad lietuvių kalboje

1. Kirtis gali būti žodžio pradžioje:

a)
bul vė

b)
mo ti na

c)
mo ky to jas

2. Kirtis gali būti ir antrame skiemenyje:

a)
gra žus

b)
rau do nas

c)
vai ruo to jas

3. Kartais kirčiuojamas trečias skienuo:

a)
mo ki nys

b)
ki lo gra mas

c)
pa si ma ty mas

Surašykite į stulpelius, kurių modelių yra šie žodžiai. Sugalvokite po du kiekvieno tipo žodžius ir užrašykite. Garsiai perskaitykite visas žodžių grupes.

Suknelė, obuolys, vitėjas, rašytojas, afrikietis, mokykla, vakaras, puikus, apelsinas, tėvas, grietinė, pienas, jogurtas, sūris, mokykla, klasė, pamoka, salė, megztinis, kelnės, paltas, bateliai, stjonas, dažytojas, darbininkas, kepėjas, obuolys, kriaušė.

1.	2.	3. ....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

APIE LIETUVĄ

15 užduotis. Perskaitykite ir su mokytojo pagalba sujunkite, kas prie ko tinka.

Lietuvos pinigai

Jūs žinote, kaip vadinasi pinigai Lietuvoje. Smulkios monetos – tai centai, o popieriniai banknotai – litai. Bet ar visi žinote, kieno portretai yra ant popierinių pinigų? Matome garsius Lietuvos žmones. Pabandykite kartu rasti, kas kur yra.

pinigas

Vienas litas	A. Vienoje pusėje žymaus lietuvių kalbininko Jono Jablonskio portretas, kitoje – Petro Rimšos skulptūra „Vargo mokykla“.
Du litai	B. Vienoje pusėje Simonas Daukantas, pirmasis autorius, kuris rašė Lietuvos istoriją lietuviškai. Kitoje pusėje Vilniaus universiteto ir senamiesčio vaizdas.
Penki litai	C. Vienoje pusėje Lietuvos rašytojos, literatūros klasikės Žemaitės portretas, kitoje – medinės architektūros šedevras – Šv. Juozapo bažnyčia Palūšėje.
Dešimt litų	D. Vienoje pusėje lietuvių poeto romantiko Maironio portretas, kitoje – Karo muziejus ir Laisvės statula Kaune.
Dvidešimt litų	E. Vienoje pusėje Jono Basanavičiaus, Lietuvos kultūros patriarcho, politikos veikėjo, mokslininko, kalbininko, gydytojo, nepriklausomybės signataro (1918 m.) portretas. Kitoje – Vilniaus Arkikatedra ir varpinė.
Penkiasdešimt litų	F. Vienoje pusėje Lietuvos rašytojo, vyskupo, garsaus visuomenės veikėjo Motiejaus Valančiaus portretas, kitoje – Trakų salos pilis, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija.
Šimtas litų	G. Vienoje pusėje Steponas Darius ir Stasys Girėnas, Lietuvos lakūnai, kurie perskrido Atlantą. Kitoje pusėje – jų lėktuvas virš Atlanto vandenyno, tarp Šiaurės Amerikos ir Europos kontinentų.

Ant visų pinigų yra Lietuvos Respublikos herbas Vytis.

16 užduotis. Papasakokite apie savo šalies pinigus.

PENKTOJI PAMOKA

Bendravimas

KAIP PASISVEIKINTI

Labas rytas! Labas! Laba diena! Labas vakaras!
Sveikas! Sveika! Sveiki!

KAIP PAKLAUSTI VARDŲ, PAVARDĖS

Kaip tavo (jūsų) vardas (pavardė)?
Kuo tu (jūs) vardu? Koks tavo (jūsų) vardas?

KAIP SUPAŽINDINTI

Susipažink (susipažinkite), čia ...
Prašom susipažinti ...
Leiskite pristatyti ...

KAIP UŽKALBINTI

Kaip tau (jums) sekasi?
Kaip tu gyveni?/Kaip jūs gyvenate?

KAIP PASIŪLYTI

Prašom (imti, vaišintis) ...
Galiu pasiūlyti ...
Imk (imkite) ...
Ar/gal nori (norite) ...?
Nori (norite) ...?

KAIP PAPAŠYTI

Prašom ...
Prašyčiau ...
Gal/ar gali (galite) ...
Gal/ar galėtumėte ...
Būk geras, pasakyk ...

Žodynas

Abėcėlė: A B C Č D E Ė F G H I J K L M N O P R S Š T U Ų Ū V Ž Ž

Valstybės

*Amerika, Anglija, Estija, Latvija, Lietuva, Suomija,
Prancūzija, Vokietija ...*

Gyventojai

*amerikietis, anglas, estas, latvis, lietuvis, suomis, prancūzas,
vokietis ...*

Šeima

tėvas, motina, sūnus, dukra, sesė, brolis, senelis, senelė ...

KAIP ATISISVEIKINTI

Sudie! Viso gero! Viso labo! Iki (pasimatymo)!
Labanaktis!

KAIP ATSAKYTI

Aš esu ...
Mano vardas ..., pavardė ...

KAIP ATSAKYTI

(Labai) malonu.

KAIP ATSAKYTI

Puikiai. Ačiū, gerai. Neblogai.
Šiaip sau. Blogai.

KAIP ATSAKYTI

(Labai) ačiū. Dėkui. Mielai.
Ne. Ne, ne, ačiū. Ačiū, ne.
Ačiū, aš nemėgstu.
Dėkui, bet ...

KAIP ATSAKYTI Į PRAŠYMĄ

Prašom.
Žinoma.
(Taip,) mielai.
Mielai, bet ...
Prašom palaukti (minutėlę). Palaukite.

Profesijos, pareigų pavadinimai	<i>mokytojas, virėjas, darbininkas, direktorius, studentas, taksistas ...</i>
Ypatybės ir spalvos	<i>storas, plonas, jaunas, senas, mažas, didelis, saldus, rūgštus, raudonas, mėlynas, baltas, žalias, margas ...</i>
Maistas	<i>mėsa, dešra, bulvė, kopūstas, obuolys, vyšnia, sūris, pienas, sviestas, sausainiai, saldainiai, aliejus ...</i>
Drabužiai	<i>sijonas, kelnės, švarkas, kojinės, paltas, striukė, šalikas, kepurė ...</i>
Oras	<i>saulėta, vėjuota, lyja, sniega, perkūnija, lietus, sniegas ...</i>

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai.

vienaskaita

linksnis ir klausimas vyriškoji giminė

vardininkas kas?	-as	-ias, -is, -ys	-us, -ius	-uo	-a, -ia	-ė	-is
kilmininkas ko?	-o	-io,	-aus, -iaus	-ens	-os, -ios	-ės	-ies
galininkas ką?	-ą	-ią, -į	-ų, -ių	-enį	-ą, -ią	-ę	-į
vietininkas kur?	-e	-yje	-uje, -iuje	-enyje	-oje, -ioje	-ėje	-yje
šauksmininkas	-ai, -e, -au	-i, -y	-au, -iau		-a, -ia	-e	-ie

moteriškoji giminė

daugiskaita

linksnis ir klausimas vyriškoji giminė

vardininkas kas?	-ai	-iai	-ūs, -iai	-ėnys	-os, -ios	-ės	-ys
kilmininkas ko?	-ų	-ių	-ų, -ių	-enų	-ų, -ių	-ių	-(i)ų
galininkas ką?	-us	-ius	-us, -ius	-ėnis	-as, -ias	-es	-is
vietininkas kur?	-uose	-iuose	-uose, -iuose	-yse	-ose, -iose	-ėse	-yse

moteriškoji giminė

2. Būdvardžių linksniai.

vyriškoji giminė

linksnis ir klausimas

vardininkas kas?	-as	-ias	-us	-inis	-i	-ūs	-iniai
kilmininkas ko?	-o	-io	-aus	-inio	-ų	-ių	-inių
galininkas ką?	-ą	-ią	-ų	-inį	-us	-ius	-inius
vietininkas kur?	-ame	-iame	-iame	-iniame	-uose	-iuose	-iniuose

vienaskaita

daugiskaita

moteriškoji giminė

linksnis ir klausimas

vardininkas kas?	-a	-ia	-i	-inė	-os	-ios	-inės
kilmininkas ko?	-os	-ios	-ios	-inės	-ų	-ių	-inių
galininkas ką?	-ą	-ią	-ią	-inę	-as	-ias	-ines
vietininkas kur?	-oje	-ioje	-ioje	-inėje	-ose	-iose	-inėse

daugiskaita

3. Įvardžiai.

Kieno?

aš – MANO   jis – JO
tu – TAVO   ji – JOS

Kieno?

mes – MŪSU   jie – JU   SAVO   šis, ši, tas, ta
jūs – JUSU   jos – JU

4. Kiekiniai skaitvardžiai.

Vienas, du, trys, keturi, penki, šeši,
septyni, aštuoni, devyni
viena, dvi, trys, keturios, penkios, šešios,
septynios, aštuonios, devynios
dešimt, dvidešimt, trisdešimt, keturiasdešimt ...
vieniolika, dvylika, trylika, keturiolika ...

šimtas, tūkstantis

vyriškoji giminė, linksniuojami,
derinami prie daiktavardžio
moteriškoji giminė, linksniuojami,
derinami prie daiktavardžio
nelinksniuojami, visada + dgs. ko?
linksniuojami kaip daiktavardžiai su -a,
visada + dgs. ko?
linskniuojami kaip namas, brolis,
visada + dgs. ko?

5. Veiksmažodžiai.

A. Esamasis laikas

su -A		su -IA		su -I		su -O	
-U	-AME	-IU	-IAME	-IU	-IME	-AU	-OME
-I	-ATE	-I	-IATE	-I	-ITE	-AI	-OTE
	-A		-IA		-I		-O

B. Veiksmažodžiai BŪTI, NEBŪTI.

aš	esU	nesU	mes	esAME	nesAME
tu	esI	nesI	jūs	esATE	nesATE
jis, ji	yrA	nérA	jie, jos	yrA	nérA

C. Liepiamoji nuosaka.

tu	būTĪ	+ K	būK
mes		+ K + IME	būKIME
jūs		+ K + ITE	būKITE

6. Prieveiksmai.

Kaip?` -AI	-IAI	-IŠKAI
gerAŠ + AI – gerAI	gražUŠ + IAI – gražIAI	lietuVĪŠ – lietuVĪŠKAI anglĪAŠ – anglĪŠKAI

7. Laikas.

A. Galininkas

naktį, dieną, rytą, vasarą

B. Vietininkas

vakare

C. Laiko prieveiksmai

šiandien, dabar, visada,
dažnai, kartais, retai, niekada

D. Valandos			
11. 30		pusė	dvylikos
12. 15	penkiolika	po	
12. 00		lygiai	dvylika
11. 45	be penkiolikos		
8. Lyginimas.			
... KAIP ...	<i>Darbštus kaip bitė.</i>		<i>Stovi kaip meška.</i>
9. Klausimai.			
KAS?	KOKS?	KAIP?	AR ...?
KAS YRA?	KOKIA?	KUR?	GAL ...?
KO?	KOKIOS SPALVOS?	IŠ KUR?	
KO NĖRA?		KADA?	
KO TU NEMĖGSTI?		KIEK VALANDŲ?	
KO TU PERKI?		KIEK KAINUOJA?	
KA?		KIENO?	
KA TU MĖGSTI?			
KA TU PERKI?			

Testas

BENDRAVIMAS

1 užduotis. Suraskite poras.

1. Labas vakaras, pone Petrauskai. ...	A. Dabar labai skubu, neturiu laiko. Gal rytoj?
2. Kaip tavo vardas? ...	B. Prašom palaukti minutėlę.
3. Sveikas, Viliiau. ...	C. Algirdas.
4. Valgyk saldainių. ...	D. Labai malonu.
5. Kaip gyveni? ...	E. Neturiu.
6. Nori kavos? ...	F. Aš nenoriu sustorėti.
7. Būk geras, padėk parašyti laišką angliškai. ...	G. Sveiki.
8. Ar galite man pasakyti direktoriaus telefono numerį? ...	H. Ačū, ne.
9. Duok pieštuką. ...	I. Dabar šiaip sau, neturiu pinigų.
10. Susipažinkite, čia mano žmona. ...	J. Labas vakaras.

2 užduotis. Čia yra atsakymai. Parašykite klausimus paryškintiems žodžiams.

1. .... Dvylika žmonių atvyko į konferenciją iš Vengrijos.
2. .... Visi vaikai mėgsta ledus.
3. .... Jis visada rytą geria pieną.
4. .... Marytės suknelė labai graži.
5. .... Mano vyro brolis gyvena Mažeikiuose.
6. .... Zenonas yra mokslininkas.
7. .... Jis nusipirko naują mašiną.
8. .... Mūsų name gyvena šešios šeimos.
9. .... Iš Japonijos atvažiavo mano senas draugas.
10. .... Čia svečių mašina.
11. .... Aš gyvenu gerai.
12. .... Čia yra penkiasdešimt litų.
13. .... Jo striukė žalia.
14. .... Ten nėra telefono.
15. .... Ji labai mėgsta saldinius.

ŽODYNAS

3 užduotis. Parašykite priešingos reikšmės žodžius.

Pavyzdys:

Šviežias pyragas – senas pyragas.

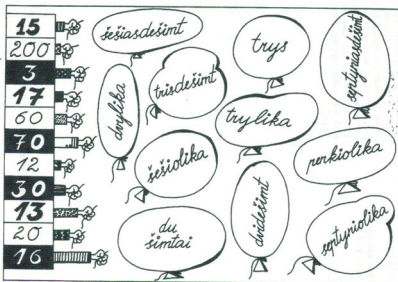
- Karšta kava – .....
- Stipri arbata – .....
- Karštas gėrimas – .....
- Tamsus alus – .....
- Kartūs pipirai – .....
- Sūri sriuba – .....
- Pilna stiklinė – .....
- Linksmas mokytojas – .....
- Geras direktorius – .....
- Saldi kriaušė – .....
- Sunkus žodis – .....

4 užduotis. Išbraukite netinkamą žodį.

Pavyzdys: *Namas: didelis, storas, aukštas, geltonas.*

1. Vyras: plonas, aukštas, protingas, sūrus.
2. Pomidoras: mažas, raudonas, piktas, skanus.
3. Diena: ilga, saldi, įdomi, šalta.
4. Sportininkas: geras, ilgas, aukštas, stiprus.
5. Maistas: brangus, teisingas, karštas, neskanus.
6. Mėsa: žalia, skani, nauja, pigi.
7. Arbata: angliška, lėta, šalta, žalia.
8. Kaklaraištis: šviežias, dryžuotas, geltonas, gražus.
9. Moteris: įdomi, sena, puiki, languota.
10. Vynas: brangus, karštas, trumpas, baltas.
11. Skrybėlė: ruda, šalta, maža, nuostabi.

5 uždutis. Sujunkite.

KLAUSYMAS

6 uždutis. Paklauskite, ar teisinga informacija čia parašyta. Jei ne, ištaisykite.

1. -4°C.
2. 19-70.
3. 42-70-90.
4. 89 laipsniai.
5. +9°C; -2°C.
6. 27-19,
35-12-86,
35-20-90.

SKAITYMAS IR RAŠYMAS

7 uždutis. Perskaitykite laišką ir parašykite Santai atsakymą. Atsakykite į visus jos klausimus.

Barselona, 1996 12 07

Sveikas Mindaugai!

Ačiū už laišką. Aš gyvenu gerai. O kaip tu? Ispanijoje dabar labai malonus oras. Nelaibi karšta, tik apie 18-20 laipsnių šilumos. Kartais lyja; bet nesmarkiai. O kaip dabar Lietuvoje?

Kaip gyvena tavo tėvai ir sesuo? Ar jie dar atostogauja?

Tu rašai, kad tavo draugė Brigita nori susirašinėti ispaniškai. Mano kaimynas Pedro mėgsta susirašinėti. Siunčiu tau nuotrauką, kur prie mūsų namo yra 5 mano draugai. Pedro stovi prie manęs dešinėje. Jis gana aukštas, plonas, labai linksmas. Pedro labai mėgsta sportuoti, dainuoti ir šokti. Jis turi du brolius. Jie taip pat yra šioje nuotraukoje, stovi prie Pedro. Jų tėvai turi suvenyrų parduotuvę. Mama ten dirba pardavėja.

Parašyk apie savo draugę. Ką ji mėgsta? Ar jos šeima didelė? Kas yra jos tėvai? Gal tu gali atsiųsti Brigitos nuotrauką?

O kada tu gali atvažiuoti į Ispaniją? Gal vasarą? Parašyk!

Dabar jau vėlu, beveik naktis. Baigiu savo laišką ir laikiu tavo atsakymo. Sėkmės!

Santa

GRAMATIKA

8 užduotis. Perskaitykite sakinius ir suraskite, kuriuose yra klaidų. Pataisykite jas.

Pavyzdys: *Aš gyvenu geras.* – Aš gyvenu gerai.

1. Viktoras yra jaunas tėvas. – .....
2. Žmonos tėvai gyvename kaime. – .....
3. Jų sūnus yra puiki studentas. – .....
4. Šiandien šilta ir graži diena. – .....
5. Sesės suknelė yra languotas, o palaidinė dryžuotas. – .....
6. Iš Lenkijos atvažiavo septyni studentų. – .....
7. Jis turi du broliai ir sesė. – .....
8. Petras, imk sumuštinį. – .....
9. Mes niekada valgome riebios mėsos. – .....
10. Ar čia nėra kompiuterio? – .....

9 užduotis. Užbaikite dialogus pagal pavyzdį.

Pavyzdys:

A: Tu mėgsti žuvį, ar ne? (mėsa)

B: Ne, aš mėgstu mėsa.

1. A: Jūrą dabar Romoje, ar ne? (Paryžius)	6. A: Čia tavo brolio mašina, ar ne? (sūnus)
B: Ne, ...	B: Ne, ...
2. A: Tavo draugas turi sesę, ar ne? (brolis)	7. A: Ar jūs visada geriate limonadą? (sultys)
B: Ne, ...	B: Ne, ...
3. A: Tu esi iš Oslo, ar ne? (Helsinkis)	8. A: Jie nemėgsta kopūstų, ar ne? (burokėliai)
B: Ne, ...	B: Ne, ...
4. A: Jūs mėgstate kriaušes, ar ne? (obuoliai)	
B: Ne, ...	
5. A: Tu mėgsti dėvėti džinsus, ar ne? (kelnės)	
B: Ne, ...	

10 užduotis. Įrašykite tinkamą veiksmažodžio formą.

Pavyzdys:

Tu ..... (imti) tą saldainį, tikrai labai skanus. – Tu imk tą saldainį, tikrai labai skanus

1. Kur ..... (gyventi) tavo tėvas?
2. Ar jūs ..... (suprasti) prancūziškai?
3. Aš visai ..... (negerti) alkoholinių gėrimų.
4. Būk geras, ... (nupirkti) obuolių ir kriaušių.
5. Ar tu ..... (valgyti) aviena?
6. Ar jūs ..... (būti) iš Rusijos?
7. Mes vakare ..... (nenorėti) gerti kavos.
8. Jonai, ... (duoti) vieną saldainį.
9. Berniuk, ar ..... (nenorėti) ledų?
10. Mes ..... (mėgti) pasivaikščioti parke.

11 užduotis. Parašykite pagal pavyzdį.

Pavyzdys:

2, draugas – du draugai.

100, namas	.....	4, profesorius	.....
17, studentas	.....	22, darbininkas	.....
70, laiškas	.....	7, gatvė	.....
28, obuolys	.....	13, pomidoras	.....

12 užduotis. Parašykite, kiek valandų.

Bendravimas

Kaip pakviesti.
Kaip atsakyti į kvietimą.

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai.
Vienaskaita ir daugiskaita.
Įnagininkas.
2. Būdvardžių linksniai.
Vienaskaita ir daugiskaita.
Įnagininkas.
3. Asmeninių įvardžių linksniai.
Kilmininkas.
Galininkas.
Įnagininkas.
4. Kelintiniai skaitvardžiai.
5. Veiksmažodžiai.
Būsimasis laikas.
6. Prielinksnis *su*.
7. Vietos ir krypties raiška:
prielinksniai: *ant, iš, pas, per, po, prie, prieš, pro, tarp, už, virš*;
prieveiksmai: *čia, ten, arti, toli, kairėje, dešinėje, kairėn, dešinėn, į kairę, į dešinę, tiesiai, namo, namie*.
8. Klausimai.
Kuo? Su kuo?
Kelintas? Kelinta? Kelintą?
Kelintą valandą?
Kur? Pas ką?

Žodynas

Miestas
Transportas
Mėnesiai
Savaitės dienos

Kaip pakviesti Kaip atsakyti į kvietimą

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir lentelėse pažymėkite teisingus teiginius.

Martynas skambina telefonu Daivai į namus.

Daiva Klausau.
 Martynas Labas, Daiva. Čia Martynas.
 Daiva Sveikas, kaip sekasi?
 Martynas Ačiū, gerai. Ką veiksi šiandien vakare?
 Daiva Nieko, o ką?
 Martynas Noriu pakviesti į koncertą.
 Daiva Koks koncertas?
 Martynas Kamerinės muzikos.
 Daiva O kelintą valandą ir kur?
 Martynas Septintą Filharmonijoje.
 Daiva Puiku! Kada ir kur susitinkame?
 Martynas Pusę šešių aš užsukiu pas tave, tada eisime užkąsti
 į kavinę, po to nusipirksime bilietus ir į koncertą.
 Daiva Gerai, lauksiu.
 Martynas Na, tai iki!

	taip	ne
1. Martynas turi bilietus į koncertą.	...	...
2. Koncerto pradžia 19 val.	...	...
3. Jie vakarieniaus penktą valandą.	...	...
4. Vakarienės Martynas žada valgyti daug.	...	...

Petrulis gatvėje sutinka Izabelę ir kviečia kartu praleisti vakarą.

Petrulis Ponia Izabele, šeštadienį Operos teatre bus premjera. Mes turime keturis kvietimus. Gal Jūs su savo vyru neatsisakytumėte eiti kartu?
 Izabelė Dėkoju už kvietimą, labai malonu. Aš mielai, bet nežinau, ar mano vyras galės. Turiu paskambinti ir paklausti.
 Petrulis Būkite maloni, po to užeikite arba paskambinkite.
 Izabelė Būtinai.
 Petrulis Pasakykite vyrui, kad mes labai kviečiame kartu praleisti vakarą.

	taip	ne
1. Petrulis turi keturis bilietus į teatrą.	...	...
2. Izabelė kol kas negali atsakyti Petruliui.	...	...
3. Petrulis prašo pranešti, ar Izabelė su vyru eis į teatrą.	...	...
4. Petrulis kviečia ateiti šeštadienį į svečius.	...	...

Gatvėje kalba berniukai.

Mantas Gal einame į kiną?

Mišelis Koks filmas?

Mantas Fantastinis, apie kosmosą.

Mišelis O, įdomus! Manau, galim eiti, tik turiu paklausti mamos.

Mantas Ir aš. Susitiksime kieme. Iki.

Mišelis Iki.

taip ne

1. Mišelis nori pakviesti ir savo mamą. ... ..

2. Mantas nekalbės su mama. ... ..

3. Berniukai nori eiti į kiną. ... ..

KAIP PAKVIESTI

Kviečiu į (ką?) ...

Noriu pakviesti į ...

Norėčiau pakviesti į ...

Ar galiu pakviesti ...

Gal neatsisakytumėte ...

Eikim(e) į ...

Gal eikim(e) į ...

KAIP ATSAKYTI

Puiku.

Malonu. Labai malonu.

Dėkui (už kvietimą).

Ačiū (už pasiūlymą).

Dėkoju, mielai.

Gerai. Sutinku.

Ačiū, bet negaliu.

2 užduotis. Atsakykite į klausimus.

1. Ką jūs labiau mėgstate – miestą ar kaimą?

2. Ką mėgstate veikti savaitgalį?

3. Kur mėgstate būti laisvą dieną?

3 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakymus į klausimus; parašykite, kokie buvo klausimai.

Savaitgalio kelionė

Šeštadienį ir sekmadienį orai turbūt bus puikūs. Kiečiai nori pakviesti kaimynus į savo sodybą. Ji yra labai gražioje vietoje ant Neries kranto prie Kernavės. Filipas Beranžė prisimena, kad kažkur jau girdėjo šį pavadinimą. Taip! Juk Kernavė kadaise buvo Lietuvos sostinė. Ten labai graži gamta: yra keli piliakalniai, gražus upės slėnis, netoli yra miškas. Petrusis nori visus pakviesti į Kernavės istorijos muziejų. Jūratė protestuoja, ji nemėgsta muziejų. Ji nori pailsėti gamtoje. Filipas nori važiuoti į Kernavę ne autobusu, bet savo mašina. Jis nori sužinoti, kaip ten nuvažiuoti. Pasirodo, rasti visai nesunku. Iš Vilniaus reikia važiuoti pro naują Pilaitės rajoną į Sudervę, pervažiuoti per ją ir pasukti kairėn į Dūkštą. Už Dūkštų jau visai netoli. Visą laiką reikia važiuoti tiesiai, o prie pat Kernavės pasukti į kairę. Ten yra rodyklė, viskas labai paprasta.

Ak, greičiau tas savaitgalis!

1. Kokie šeštadienį bus orai?

Orai bus puikūs.

2. ....

Kielaičiai visus kviečia į sodybą.

3. ....

Prie Kernavės.

4. ....

Gal pirma Lietuvos sostinė.

5. ....

Petruliš kviečia į muziejų.

6. ....

Ne, Jūratė nenori eiti į muziejų.

7. ....

Iš Vilniaus reikia važiuoti pro Pilaite.

8. ....

Taip, rasti lengva.

4 užduotis. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite, ką veiks sodyboje jūsų pažįstami.

Pavyzdys:

Izabelė skins gėles.

1. Mantas .....

2. Mišelis .....

3. Martynas ir Daiva .....

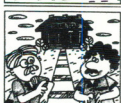
4. Veronika .....

5. Vytautas .....

6. Profesorius ir Filipas .....

7. Jūratė ir Milda .....

8. Vaišniai .....

5 užduotis. Išrinkite iš teksto prielinksnius, kurie padeda pasakyti vietą ir kryptį, ir parašykite juos prie paveikslėlio, kur jie tinka. Sugalvokite su jais sakinių.

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai. Įnagininkas – kuo?

vyr. g.

Vienaskaita		Daugiskaita
kas?	kuo?	kuo?
-as	-u	-ais
-is	-iu	-iais
-ys		
-us	-umi	-umis
-uo	-enimi	-enimis

mot. g.

Vienaskaita		Daugiskaita
kas?	kuo?	kuo?
-a	-a	-omis
-ia	-ia	-iomis
-ė	-e	-ėmis
-is	-imi	-imis

vyriškoji giminė

tėvas – tėvu – tėvais
brolis – broliu – broliais
krepšys – krepšiu – krepšiais
sūnus – sūnumi – sūnumis
akmuo – akmenimi – akmenimis

moteriškoji giminė

mama – mama – mamomis
vyšnia – vyšnia – vyšniomis
sesė – sese – sesėmis
akis – akimi – akimis

2. Būdvardžių linksniai. Įnagininkas – kuo?

vyr. g.

Vienaskaita		Daugiskaita
kas?	kuo?	kuo?
-as	-u	-ais
-ias	-iu	-iais
-us		
-is		

vyriškoji giminė

geras – geru – gerais
žalias – žaliu – žaliais
gražus – gražiu – gražiais
medinis – mediniu – mediniais

mot. g.

Vienaskaita		Daugiskaita
kas?	kuo?	kuo?
-a	-a	-omis
-ia	-ia	-iomis
-i		
-ė	-e	-ėmis

moteriškoji giminė

gera – gera – geromis
žalia – žalia – žaliomis
graži – gražia – gražiomis
medinė – medine – medinėmis

3. Asmeniniai įvardžiai.

Kilmininkas – ko?:

manęs, tavęs.

Galininkas – ką?

aš *mane*   mes *mus*
 tu *tave*   jūs *jus*
 jis *ji*   jie *juos*
 ji *ją*   jos *jas*

Įnagininkas – kuo?

aš *manimi*   mes *mumis*
 tu *tavimi*   jūs *jumis*
 jis *juo*   jie *jais*
 ji *ja*   jos *jomis*

4. Kelintiniai skaitvardžiai.

I pirmas	V – penk-	} + tas	} penktas šeštąs septintąs...
II antras	VI – šeš-		
III trečias	VII – septin-		
IV ketvirtas	VIII – aštun-		
	IX – devin-		
	X – dešim-		
	XI – vienuolik-		

Moteriškosios giminės galūnė -a.

Pirma, antra, trečia, ketvirta ...

5. Veiksmažodžiai. Būsimasis laikas.

bū ^{ti}	+ -S	+ -JU	-S	+ -IME
rašy ^{ti}	+ -S	+ -I	-S	+ -ITE
			-S-	

aš	būSIU, rašySIU	būSIME, rašySIME	mes
tu	būSI, rašySI	būSITE, rašySITE	jūs
jis, ji	buS, rašyS		jie, jos

* Rašyti – rašys, bet lyti – IIs

Nešti – neš, vežti – veš, skristi – skris.

6. Prielinksnis SU + kuo?

Aš eisiu į teatrą su tėvais.

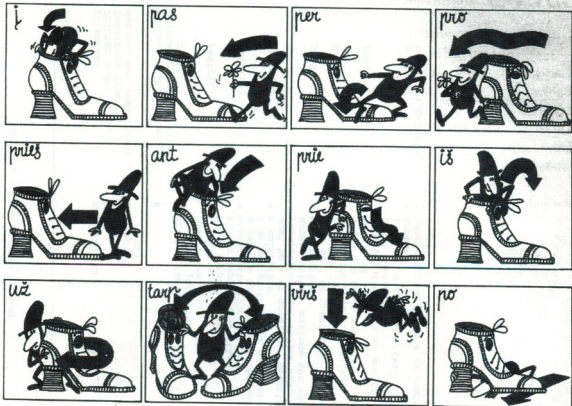
Jis bus su pilku paltu ir languotu šalik.

Važiuosime su autobusu.

7. Vietos ir krypties raiška.

A. Prielinksniai

i	} + ką?	ant	} + ko?	po	>	+ kuo?
pas		prie				
per		iš				
pro		už				
prieš		tarp				
		virš				

B. Prieveiksmai

Vietos

Čia, ten.
Toli, netoli, arti.
Kairėje, dešinėje.
Namei.

Krypties

[kairė, į dešinę.
Kairėn, dešinėn.
Tiesiai.
Namei.

8. Klausimai.

KUO?
SU KUO?

Kuo vyksi į Paryžių: traukiniu ar lėktuvu?
Su kuo eisi į kiną?

KELINTAS?
KELINTA?
KELINTĄ?

Kelintas troleibūšas važiuoja į centrą?
Kelinta šiandien diena?
Kelintą valandą susitinkame?

KUR?
PAS KĄ?

Kur mano akiniai?
Pas ką gyvensi Londone?

Traukiniu.
Su broliu.

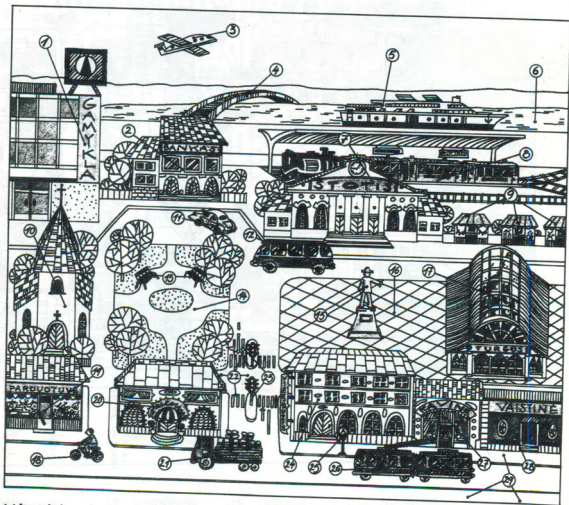
Antras.
Penkioliktą.
Pirmą.

Ant stalo, prie vazos.
Pas tetą.

ŽODYNAS

Miestas. Transportas

1. Gamykla	7. Stotis	13. Suolas	19. Parduotuvė	25. Stotelė
2. Bankas	8. Traukinys	14. Skveras	20. Restoranas	26. Troleibusas
3. Lėktuvas	9. Kioskas	15. Paminklas	21. Sunkvežimis	27. Kavinė
4. Tiltas	10. Bažnyčia	16. Aikštė	22. Sankryža	28. Vaistinė
5. Laivas	11. Mašina	17. Turgus	23. Šviesoforas	29. Šaligatvis
6. Upė	12. Autobusas	18. Dviratis	24. Viešbutis	

Mėnesiai

I – sausis	VII – liepa
II – vasaris	VIII – rugpjūtis
III – kovas	IX – rugsėjis
IV – balandis	X – spalvis
V – gegužė	XI – lapkritis
VI – birželis	XII – gruodis

Savaitės dienos

1 – pirmadienis	– <i>pirma + diena</i>
2 – antradienis	
3 – trečiadienis	
4 – ketvirtadienis	
5 – penktadienis	
6 – šeštadienis	
7 – sekmadienis	

6 užduotis. Darbas poromis. Pasirinkite vieną iš situacijų ir pakvieskite draugą.

Jūs – firmos direktorius.
Jūsų draugas – naujas partneris.

Jūs norite paskirti savo draugei pasimatymą.

Norite papietauti su kaimynais.

Pakvieskite savo partnerį pietų ir susitarkite:

Pakvieskite ir susitarkite:

Pakvieskite ir susitarkite:

- kur valgysite;
- kada susitikssite;
- ar važiuosite mašina;
- kas bus su jumis drauge.

- kur eisite;
- kada eisite;
- kur susitikssite;
- ką veikssite.

- kada bus pietūs;
- kas pietaus kartu su jumis;
- ką valgysite;
- ką gali atsinešti kaimynai.

7 užduotis. Darbas poromis. Jūs skambinate draugui, kurį pažįstate tik iš laiškų, ir sakote, kad atvažiuosite į jo miestą. Draugas kviečia gyventi pas jį ir žada pasitikti. Išsiaiškinkite, kada ir kuo atvažiuojate, kuo būsite apsirengęs, kad jus pažintų.

Draugas gali paklausti taip:

1. Kada tu atvažiuoji? Kokią dieną, kelintą valandą?	4. Ką nori pamatyti?
2. Kuo tu atvažiuoji?	5. Ar tu būsi su paltu?
3. Su kuo tu atvažiuoji? Su broliu?	6. Ar būsi su kepure?

8 užduotis. Perskaitykite televizijos laidų programą. Parašykite, kada mėgstamos šių žmonių laidos.

	Kada?	Laidos pavadinimas
Mantas ir Mišelis mėgsta filmus ir jaunimo muziką.	.....	.....
Beranžė patinka informacinės programos.	.....	.....
Ponios Jūratė ir Milda mėgsta filmus, literatūrą, madas.	.....	.....
Vaišniams patinka žiūrėti laidas apie kaimą.	.....	.....
Tadas mėgsta viską, kas vaikams.	.....	.....
Vytautas mielai žiūri sporto laidas.	.....	.....

05 30 Penktadienis

7. 00 Labas rytas.	19. 00 TV žaidimas „Taip. Ne“.
8. 30 Programa vaikams. Katino kelionės ir sapnai.	20. 00 Žinios.
9. 15. TV serialas „Giminės“. 15 dalis.	20. 20 TV serialas „Kaimynai“.
16. 05 Programa.	21. 00 „Poezijos pavasaris“.
16. 10 Keliai, mašinos, žmonės.	22. 00 Stilius. Madų žurnalas.
16. 40 Mūsų kaimas.	23. 00 Žinios.
7. 10 Filmas vaikams. „Obuolių maišas“.	23. 15 Muzikinis viešbutis.
18. 00 Žinios.	0. 40 Vaidybinis f. „Apelsinai nėra vienintelis vaisius“.
18. 10 Sporto naujienos. Futbolas.	

9 užduotis. Perskaitykite kvietimus. Ar galite pasakyti, **kas ką** kviečia, **kur ir kada** kviečia? *Darbas poromis.* Kuriuose renginiuose galėtumėt dalyvauti kartu su draugu? Papasakokite apie juos savo draugui, pakvieskite jį eiti kartu.

Balandžio 1 d. 16 val. „Vartų“ galerijoje
atidaroma satyros piešinių paroda.

Kviečiame pasijuokti.
Dalyvaus piešinių autoriai.

Kviečiame į premjerą.

Kovo 17 d. 18.30 val. „Vaidilos“ teatre
P R E M J E R A
K. Sajos vienaveiksmės pjesės.

Nijole ir Antanai,

*Jūsų krikšto dukra Daiva susirado gyvenimo draugą
Tomą ir nutarė susituokti. Vestuvės bus balandžio 16 d.
Santuoka bažnyčioje 17 val., o šeimyniška vakarienė
19 val. pas mus namuose.*

Labai prašome atvažiuoti. Laukiame Jūsų!

Roma ir Algis

Egle,

ateik šiandien pas mane
19 val.
Bus draugų vakarėlis.
Lauksiu!

Loreta

**Kviečiame į mokyklos 50-mečio jubiliejinį vakarą, kuris vyks
rugsėjo 1 d. 17 val. mokyklos aktų salėje.**

Prašome atvykti visus, kuriems brangi mūsų mokykla!

10 užduotis. Parašykite kvietimus:

1. Viršininkui į savo jubiliejų.
2. Draugui iš kito miesto į turistinį žygį.
3. Močiutei į savo gimimo dieną.

Kaip kreipsitės? Neužmirškite parašyti laiko, kada kviečiate atvykti, vietos, kur kviečiate.

.....

.....

.....

.....

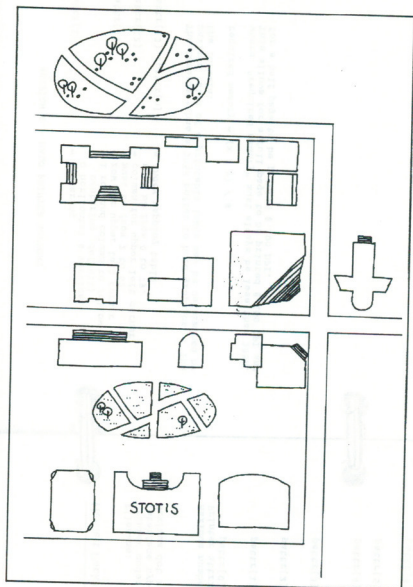
.....

.....

.....

11 užduotis. Klausydami teksto, schemoje pažymėkite kelią, kurį turi nueiti Martynas.
Parašykite, kur kas yra.

APIE LIETUVĄ

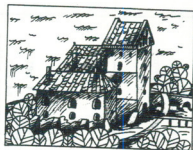
12 užduotis. Atsakykite į klausimus.

1. Kokias žinote gražias ar įdomias Lietuvos vietas?
2. Kuriose jų jau buvote?
3. Kas ten patiko ar nepatiko?

13 užduotis. Perskaitykite tekstą ir lentelėje pažymėkite teisingus teiginius.

Kviečiame į Trakus

Jei norite pamatyti gražias Lietuvos vietas, aišku, pirmiausia važiuokite į Trakus. Tai nedidelis, bet jaukus miestas, kuris yra į vakarus nuo Vilniaus. Jis yra tarp žalių miškų, kalvų, penkių didelių ir kelių mažų ežerų. Seniai seniai čia buvo Lietuvos sostinė. Galvės ežero saloje stovi didelė raudona pilis. Tai unikalus architektūros paminklas, vienintelė vandens tipo pilis Rytų Europoje. XV a. čia gyveno didieji Lietuvos kunigaikščiai. Pilis buvo puošni ir turtinga. Dabar čia – istorijos muziejus, koncertų salė.

Trakuose gyvena ne tik lietuviai. Jau nuo XV a. čia yra nemažai karaimų. Kelis šimtus jų šeimų Lietuvos Didysis kunigaikštis Vytautas atkėlė į Lietuvą iš Krymo. Be karo tarnybos, karaimai Trakuose vertėsi žemės ūkiu, ypač daržininkyste, smulkiais amatais. Ši etninė mažuma Lietuvoje išsaugojo savo raštą, kalbą, papročius. Šiandien Trakuose jūs galite aplankyti karaimų muziejų.

Kas nemėgsta muziejų ir istorinių vietų, tas gali maloniai pailsėti prie ežero, sename parke ar miške.

	taip	ne
Netoli Trakų yra daug miškų, kalvų, ežerų.	...	...
Trakai yra kaimelis prie Vilniaus.	...	...
Čia gyveno Lietuvos valdovai.	...	...
Pilis stovi vandenyje.	...	...
Karaimai buvo kariai, daržininkai, amatininkai.	...	...
Karaimai neturi savo kalbos.	...	...

14 užduotis. Parašykite draugui laišką, kuriame kviečiate apžiūrėti savo mėgstamą miestą.

199.....

Vilnius

Mielas .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bendravimas

Kaip paklausti informacijos.
Kaip perklausti neišgirdus.
Kaip išreikšti pasitenkinimą ir nepasitenkinimą.
Kaip pasakyti norą, troškimą.

Gramatika

1. Daiktavardžių linksniai.
Vienaskaita ir daugiskaita.
Naudininkas.
2. Būdvardžių linksniai.
Vienaskaita ir daugiskaita.
Naudininkas.
3. Asmeninių įvardžių linksniai.
Naudininkas.
4. Būdvardis.
Negimininė forma su *-a, -u*.
5. Veiksmažodžiai *reikėti, trūkti, patikti*.
Esamasis laikas.
6. Veiksmažodis.
Tariamoji nuosaka.
7. Sąlygos raiška:
jei ..., tai ...
8. Laiko raiška:
prielinksniai *nuo, iki, po, per*.
9. Vietos raiška:
prielinksniai *nuo, iki*.

Žodynas

Namaš
Butas
Baldai
Indai

Kaip paklausti informacijos
 Kaip perklausti neišgirdus
 Kaip išreikšti pasitenkinimą ir nepasitenkinimą
 Kaip pasakyti norą, troškimą

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir lentelėse pažymėkite teisingus teiginius.

Filipas ruošiasi važiuoti į Klaipėdą ir skambina į Geležinkelio stoties informaciją.

- Informatorė* Alio! Geležinkelio stoties informacija.
Filipas Prašom pasakyti, kada važiuoja traukinys į Klaipėdą.
Informatorė Yra du traukiniai: vienas rytą, kitas – vakare. Kada jums reikia?
Filipas Man reikia būti Klaipėdoje iki pietų.
Informatorė Tada geriau važiuoti naktiniu traukiniu. Jis išvyksta 22.55.
Filipas Ar ilgai važiuoja iki Klaipėdos?
Informatorė Traukinys bus Klaipėdoje 5.49.
Filipas Atsiprašau, neišgirdau. Prašom pakartoti.
Informatorė 5.49.
Filipas Oho, kaip ilgai važiuoja.
 Ar galėčiau nusipirkti bilieta iš anksto?
Informatorė Taip, žinoma. Galima užsisakyti bilieta ir telefonu 62 45 87.
Filipas Dėkoju.

	taip	ne
1. Filipas skambina į Klaipėdą.	...	...
2. Jis nori nuvažiuoti į Klaipėdą naktį.	...	...
3. Traukinys išvažiuoja vėlai vakare.	...	...
4. Į Klaipėdą traukinys atvyksta per pietus.	...	...
5. Traukinys į Klaipėdą važiuoja beveik 7 valandas.	...	...
6. Filipas planuoja pirkti išankstinį bilieta.	...	...

Veronika gatvėje klausia kelio.

- Veronika* Atsiprašau, gal galėtumėt pasakyti, kur čia yra indų parduotuvė?
Praetvė Reikia eiti šita gatve tiesiai iki Latvių gatvės. Ar žinote kavinę „Vakaras“?
Veronika Taip, žinau.
Praetvė Už tos kavinės reikia sukti į dešinę – ten ir bus Latvių gatvė. Tada paeikite tiesiai kokių tris šimtus metrų, ir kairėje bus daržovių, maisto, o už jų – indų parduotuvė.
Veronika Ar nuo čia toli?
Praetvė Ne, nelabai. Bet galite pavažiuoti troleibusu iki stotelės „Troleibusų Žiedas“.
Veronika Ačiū, gal rasiu.

taip ne

1. Veronika nori nueiti į kavinę. ... ..
2. Prieš „Vakaro“ kavinę reikia pasukti į dešinę. ... ..
3. Latvių gatvė yra netoli „Vakaro“ kavinės. ... ..
4. Maisto parduotuvė yra tarp daržovių ir indų parduotuvių. ... ..
5. Kelias iki indų parduotuvės gana ilgas. ... ..

Martynas verda vakarienę.

- Martynas* Mantai, gal žinai, kur yra arbatinis?
Mantas Spintelėje prie kriauklės.
Martynas O kur svogūnai ir aliejus?
Mantas Svogūnai krepšyje, o aliejus šaldytuve.
Martynas Ar nežinai, kada pareis mama?
Mantas Ką sakai?
Martynas Klausiu, kada grįš mama. Nespėsiu išvirti vakarienės.
Mantas Po darbo jai reikia nueiti į kirpyklą, į parduotuvę ir į valyklą. Gal dar greitai pareis.
Martynas Klausyk, o kur arbatos puodeliai?
Mantas Čia, ant lentynos. Ko tau dar reikia?
Martynas Nuimk nuo viryklės puodą! Greitai!

taip ne

1. Martynas neranda arbatinio. ... ..
2. Svogūnai yra kartu su aliejumi. ... ..
3. Martynas žino, kada grįš mama. ... ..
4. Po darbo mama dar turi reikalų. ... ..
5. Mantas žino, kas kur virtuvėje yra. ... ..

KAIP PAKLAUSTI INFORMACIJOS

Atsiprašau, gal pasakytum (-ėte), ... kiek ...
Atsiprašau, gal galite pasakyti, ... kur ...
gal žinote, ... kaip ...
ar galite pasakyti, ... kada ...
ar negalite pasakyti, ... ar ...
Prašom pasakyti/Pasakyk, ... kas ...
Gal žinai/Ar nežinai, ... ko ...
koks ...
kieno ...

KAIP PERKLAUSTI NEIŠGIRDUS

(Labai) atsiprašau, (aš) nesupratau.
Atleiskitė, (aš) neišgirdau.
Gal galitė pakartoti?
Ar galėtumėt pakartoti?
Būkite malonus (-i), pakartokite.
Prašom pakartoti dar kartą.
Prašyčiau pakartoti.
Ką (sakai)?
Pasakyk dar kartą.

KAIP IŠREIKŠTI PASITENKINIMĄ IR NEPASITENKINIMĄ

Man patinka (kas? kur?) namas miške.
Man įdomu/malonu/graužu/linksma ...
(Kaip) puiku/nuostabu/graužu ...
Man nepatinka (kas? kur?) ...
Man nemalonu/neįdomu ...

KAIP PASAKYTI NORĄ, TROŠKIMĄ

Aš noriu (ko?) namo.
Norėčiau (ko?) naujo buto.
Man reikia (ko?) bilieto.
Man trūksta (ko?) pinigų.
Būtų gerai pavalgyti, pailsėti ...

2 užduotis. Atsakykite:

1. Kur jūs norėtumėte praleisti vasarą?
2. Ką norėtumėte ten veikti?
3. Kas ten jums labai patinka?
4. O gal kas nors nepatinka?
5. Ar dažnai praleidžiate vasarą toje vietoje?

3 užduotis. Perskaitykite tekstą; atpasakokite jį, baigdami sakinius.

Mantas ir Taksis nori į kaimą

Vasarą Mantui ir Taksiui visai nepatinka mieste. Ir kas čia gali patikti? Pilkos gatvės? Blokiniai namai? O gal šimtai mašinų? Ne, mieste trūksta laisvės. Čia negali bėgioti, garsiai šūkauti ar loti, plaukioti upėje ar ežere. O kaime gera. Čia namas nedidelis, bet jaukus. Jame tik du kambariai: vienas Manto ir Martyno, o kitas tėvų – ir didelė virtuvė. Mama nieko nesako, kai Mantas į savo kambarį parsineša įvairių akmenų iš upės, medžių šakų iš miško, įdomių žolių iš pievos.

O Taksis kieme turi savo namą – būdą. Ten jis deda savo skanumynus ir maloniai leidžia naktis, kai danguje šviečia mėnulis.

Visą dieną Mantas ir jo šuo gali būti prie upės, bėgioti lauke, grybauti ar uogauti miške. O kaip malonu važinėti dviračiu!

Tiesa, yra kas Mantui nepatinka ir kaime. Žinote? Ne? Tai mamos daržas. Kai yra braškių – puiku. Bet kai reikia padėti dirbti – nuobodu. Gerai, kad šalia didelis sodas. Ten visada gali rasti ko nors skanaus.

O Taksiui visai nepatinka mamos gėlynas. Ne todėl, kad jis nemėgsta gėlių. Atvirkščiai, gėlės jam labai gražu. Bet kai šuo bėga jų uostyti, mama visada pyksta.

Ir vis dėlto kaime linksma ir gera.

- Mieste .....
- Mantui labai .....
- Kaime jis .....
- Šuo taip pat nori .....
- Berniukui nepatinka .....
- Šuniukas mėgsta .....

4 užduotis. Paskaitykite atsakymus ir įrašykite klausime trūkstamus žodžius.

Pavyzdys: Kur Mantui nepatinka vasarą?
Mieste.

1. .... Mantui nepatinka mieste?
Pilkos gatvės.
2. .... trūksta Mantui mieste?
Laisvės.
3. .... negali daryti mieste?
Garsiai šūkauti.
4. .... kaime namas?
Nedidelis.
5. .... name kambarių?
Du.
6. .... Mantas gali parsinešti namo?
Akmenų.
7. .... turi kaime Taksis?
Būda.
8. .... šuniui patinka būti savo būdoje?
Naktį.
9. .... Mantui nepatinka kaime?
Daržas.

5 užduotis. Užbaikite sakinius.

- Jei Mantas gyventų kaime, tai .....
- .....
- Jei Taksis būtų kaime, ...
- .....
- Jei mama .....
- .....
- Jei tėtė .....
- .....
- Jei brolis Martynas .....
- .....
- Jei aš dabar būčiau kaime, tai .....
- .....

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai.

Naudininkas – kam?

	vyriškoji giminė		moteriškoji giminė	
	vardininkas kas?	naudininkas kam?	vardininkas kas?	naudininkas kam?
vienaskaita	-as, -us -ias, -is, -ys -uo	-ui -iui -eniui	-a -ia -ė -is	-ai -iai -ei -iai
daugiskaita	-ai -iai -ūs -enys	-ams -iams -ums -enims	-os -ios -ės -ys	-oms -ioms -ėms -ims

vyriškoji giminė

vienaskaita

<i>stalas</i>	– <i>stalui</i>
<i>sūnus</i>	– <i>sūnui</i>
<i>kelias</i>	– <i>keliui</i>
<i>peilis</i>	– <i>peiliui</i>
<i>kambarys</i>	– <i>kambariui</i>
<i>ruduo</i>	– <i>rudeniui</i>

daugiskaita

<i>stalai</i>	– <i>stalams</i>
<i>keliai</i>	– <i>keliams</i>
<i>peiliai</i>	– <i>peiliams</i>
<i>kambariai</i>	– <i>kambariams</i>
<i>sūnūs</i>	– <i>sūnūms</i>
<i>rudenyys</i>	– <i>rudeniims</i>

moteriškoji giminė

vienaskaita

<i>spinta</i>	– <i>spintai</i>
<i>vyšnia</i>	– <i>vyšniai</i>
<i>kėdė</i>	– <i>kėdei</i>
<i>akis</i>	– <i>akiai</i>

daugiskaita

<i>spintos</i>	– <i>spintoms</i>
<i>vyšnios</i>	– <i>vyšnioms</i>
<i>kėdės</i>	– <i>kėdėms</i>
<i>akys</i>	– <i>akims</i>

2. Būdvardžių linksniai.

Naudininkas – kam?

	vyriškoji giminė		moteriškoji giminė	
	vardininkas kas?	naudininkas kam?	vardininkas kas?	naudininkas kam?
vienaskaita	-as -us -is	-am -iam -iam	-a -i -ė	-ai -iai -ei

daugiskaita	-i -ūs -iai	-iems -iems -iams	-os -ios -ės	-oms -ioms -ėms
	vyriškoji giminė		moteriškoji giminė	
	kas?	kam?	kas?	kam?
vienaskaita	<i>geras draugas puikus sūnus šilkinis skėtis</i>	<i>geram draugui puikiam sūnui šilkiniam skėčiui</i>	<i>gera mama puiki vyšnia medinė kėdė</i>	<i>gerai mamai puikiai vyšniai medinei kėdei</i>
daugiskaita	<i>geri draugai puikūs sūnūs šilkiniai skėčiai</i>	<i>geriems draugams puikiems sūnums šilkiniams skėčiams</i>	<i>geros manos puikios vyšnios medinės kėdės</i>	<i>geroms mamoms puikioms vyšnioms medinėms kėdėms</i>

3. Asmeninių įvardžių naudininkas.

aš – MAN	jis – JAM	mes – MUMS	jie – JIEMS
tu – TAU	ji – JAI	jūs – JUMS	jos – JOMS

4. Būdvardis. Negimininė forma.

gerAS – gerA	gražUS – gražU	Mums gera atostogauti prie jūros.
blogAS – blogA	malonUS – malonU	Su tavimi man visada yra malonu.

5. Veiksmažodžiai REIKĖTI, TRŪKTI, PATIKTI. Esamasis laikas.

REIKIA	kam? ko?	1. Man reikia knygos.
TRŪKSTA	kam? ko?	2. Jam trūksta laiko.
PATINKA	kam? kas?	3. Mums patinka Vilnius.

6. Veiksmažodis. Tariamoji nuosaka.

būTI	-čiau	-tume/-tumėm(e)	
norėTI	-tum	-tute/-tumėt(e)	
		-tų	
aš	norėČIAU, būČIAU	norėTUME/norėTUMĖM(E), būTUME/būTUMĖM(E)	mes
tu	norėTUM, būTUM	norėTUTE/norėTUMĖT(E), būTUTE/būTUMĖT(E)	jūs
jis, ji	norėTŪ, būTŪ		jie, jos

7. Sąlygos raiška.

kas būtų dabar	Jei ..., tai	+ tariamoji nuosaka	Jei šiandien <u>būtu</u> geras oras, (tai) <u>eitume</u> pasivaikščioti į mišką. <u>Pirkčiau</u> tą knygą, jei <u>turėčiau</u> pinigų.
	..., jei ...		
kas būtų ateityje	Jei ..., tai	+ būsimasis laikas	Jei šestadienį <u>būs</u> geras oras, <u>važiuosime</u> prie jūros. <u>Eisiu</u> vakare į teatrą, jei <u>gausiu</u> bilietus.
	..., jei ...		

8. Laiko raiška.

nuo
iki
nuo ... iki
po

} + ko?

per

> + ką?

*Nuo pirmadienio pradėsiu dirbti naujame darbe.
Prie jūros būsimė iki šeštadienio.
Parduotuvė dirba nuo devynių iki septynių.
Susitiksimė po valandos.*

Šį referatą turiu parašyti per savaitę.

9. Vietos raiška.

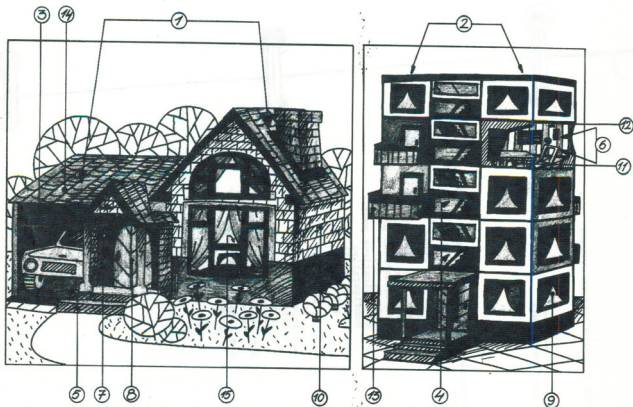
nuo
iki
nuo ... iki

} + ko?

*Nuo teatro galima eiti pėsčiomis.
Važiukite iki tilto, o tada vėl paklauskite kelio.
Nuo Vilniaus iki Kauno yra 100 kilometrų.*

ŽODYNAS

Namas. Butas. Baldai. Indai

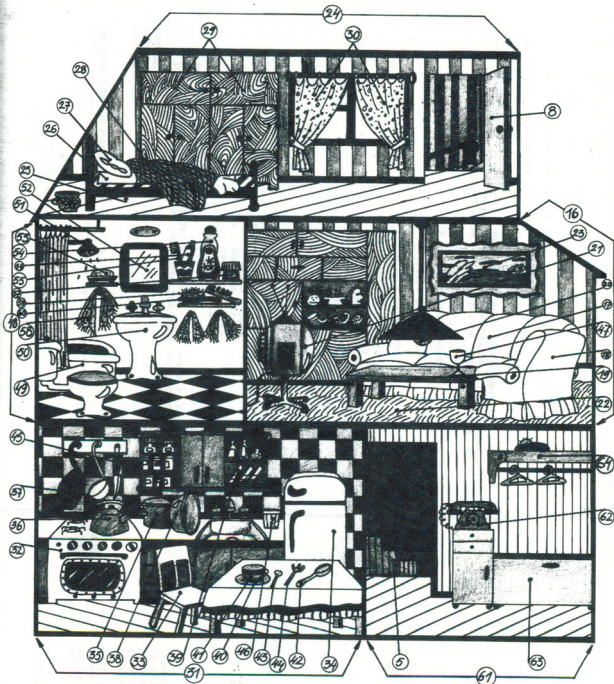
1. Namas
2. Blokinis namas
3. Garažas
4. Laiptinė

5. Laiptai
6. Butas
7. Skambutis
8. Durys

9. Langas
10. Sieną
11. Grindys
12. Lubos

13. Balkonas
14. Stogas

15. Kambarys	25. Lova	35. Puodas	45. Peilis	55. Dantų šepetėlis
16. Svetainė	26. Paklodė	36. Arbatinīs	46. Stiklinė	56. Pasta
17. Sofa	27. Pagalvė	37. Keptuvė	47. Taurė	57. Kremas
18. Fotelis	28. Antklodė	38. Dubuo	48. Vonia	58. Rankšluostis
19. Stalas	29. Spinta	39. Lėkštė	49. Vonia	59. Šukos
20. Lempa	30. Užuolaidos	40. Lėkštutė	50. Kriauklė	60. Šepetys
21. Televizorius	31. Virtuvė	41. Puodukas	51. Dušas	63. Prieškambaris
22. Kilimas	32. Viryklė	42. Šaukštas	52. Veidrodis	64. Telefonas
23. Paveikslas	33. Kėdė	43. Šaukštėlis	53. Muilas	63. Spintelė
24. Miegamasis	34. Šaldytuvas	44. Šakutė	54. Šampūnas	64. Lentyna

7 užduotis. Darbas poromis. Jūs skambinate telefonu ir norite paklausti informacijos:

gero savo draugo

- kokią dieną jūsų abiejų naujo draugo gimtadienis;
- kelintą valandą bus gimtadienio šventė;
- kur bus gimtadienio šventė (adresas);
- kiek žmonių bus joje;
- ką pirksite dovanų;
- kur ir kada susitikssite prieš šventę...

namų pardavimo agento

- apie namą užmiestyje – jūs norite jį pirkti; kur tas namas yra, ar toli nuo miesto;
- kiek jame kambarių, kokie;
- ar yra garažas, sodas ir t.t.;
- ar toli autobusų stotelė;
- kiek toks namas kainuoja ...

8 užduotis. Darbas poromis. Jūs skambinate telefonu. Telefonas blogai veikia ir jūs prastai girdite, kas yra sakoma. Turite perklausti ir viską gerai išsiaiškinti.

Jūs skambinate:

- žmonai ar vyrui į darbą; norite išsiaiškinti, kada ji ar jis grįš, ką reikia pamešti vakarienei;
- savo viršininkui; norite išsiaiškinti dėl tarnybinės kelionės, į kurią vyksite kartu su juo;
- į autobusų stoties informaciją; norite išsiaiškinti, kada važiuoja autobusai į Biržus, kiek laiko trunka kelionė, kiek kainuoja bilietas ir t.t.

9 užduotis. Įrašykite klausimo žodžius; atsakykite į klausimus.

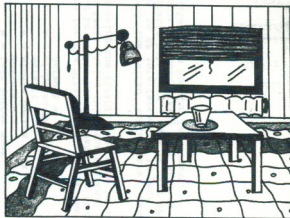
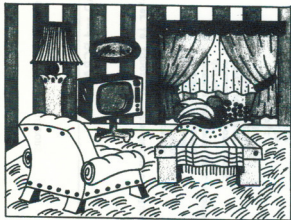
Pavyzdys:

Atsiprašau, kur yra biblioteka? – Pasukite į kairę ir pamatysite.

1. Gal galėtumėte pasakyti, ... nuvažiuoti į stotį? – .....
2. Prašom pasakyti, ... kainuoja tas raudonas megztinis. – .....
3. Atsiprašau, ... toli nuo čia iki Kauno? – .....
4. .... šiandien skaitys paskaitą? – .....
5. Nesuprantu, ... vakar nebuvai susirinkime. – .....
6. Alio, negirdžiu, ... tu sakai? – .....
7. Prašyčiau pakartoti, ... važiuoja traukinys į Šiaulius? – .....
8. Gal žinote, ... yra pinigų keitykla? – .....

9. Ar žinai, ... iš mūsų draugų pirkęs naują mašiną? – .....
10. Atsiprašau, ... čia universitetas? – .....

10 užduotis. Apžiūrėkite šiuos du viešbučio kambarius ir užpildykite lentelę.
Ką galima pasakyti apie šiuos viešbučius?

pirmasis kambarys

kas yra   ko trūksta   kaip vertinate
ir kodėl?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

antrasis kambarys

kas yra?   ko trūksta?   kaip vertinate
ir kodėl?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Darbas poromis. Pasikalbėkite su viešbučio administratoriumi, pasakykite, kas ir kodėl jums patinka ir nepatinka.

11 užduotis. *Darbas poromis.* Išklauskite vienas kito apie jūsų butą Lietuvoje ar kitur.

1. Kas tai yra – butas ar namas?
2. Kur jis yra; koks adresas.
3. Kelių aukštų namas? Jei tai butas, tai kelintame aukšte?
4. Kiek ten kambarių?
5. Kokie tie kambariai (svetainė, miegamasis ...; didelis, mažas, šviesus ...)?
6. Ar yra garažas, sodas ar pan.?
7. Ar esate patenkintas namu ar butu?

12 užduotis. Perskaitykite viešbučių reklamas. Užpildykite lentelę ir atsakykite į klausimus. *Darbas poromis.* Paskambinkite į viešbutį ir užsakykite kambarį, pasakykite, kokio jūs norėtumėte.

Jei norite pailsėti nuo miesto triukšmo, apsilankykite viešbutyje „VILLON“:

73 puikūs kambariai; sporto klubas;
3 konferencijų salės; vandens dviračiai, valtys;
restoranai, barai; žirgai.

Kviečia viešbutis „Vakaras“

žemos kainos
skandinaviški pusryčiai
transporto paslaugos
satelitinė televizija

Aukštos klasės viešbutis ir kavinė NERINGA

Gerbiami svečiai, maloniai kviečiame apsigyventi mūsų viešbutyje, kuris yra pačiame miesto centre. Jūsų laukia aukščiausios kategorijos kavinė ir baras.

Poilsio namai „PUŠYNAS“

kviečia šeimas pailsėti prie ežero.
Jūsų paslaugoms :
dviviečiai, triviečiai ir keturviečiai kambariai;
valgykla, kavinė, restoranas;
sporto klubas;
dviračių, valčių ir vandens dviračių nuoma;
suomiška ir rusiška pirtis.

Maloniai kviečia viešbutis „LIETUVA“

Tai didžiausias viešbutis miesto centre.

335 kambariai: vienviečiai, dviviečiai, apartamentai – su visais patogumais,
Jūsų paslaugoms:

4 restoranai, 6 barai; suomiška pirtis; kirpykla;
300 vietų konferencijų salė.
Prie viešbučio yra saugoma automobilių aikštelė, požeminis garažas.
Jūsų laukia:
kvalifikuoti gidai;
ekskursijos po Vilnių;
išvykos į kitus Lietuvos miestus.

Viešbučio pavadinimas

Kas svarbu verslininkams?

Kas gerai poilsiautojams?

.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

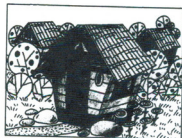

Kaip jūs manote, kurį viešbutį pasirinks:

- šeima, kuri neturi daug pinigų ir nori tik 2 naktis pernaktuoti Vilniuje? Kodėl?
- šeima, kuri nori čia praleisti savo atostogas ir pamatyti kuo daugiau Lietuvos?
- šeima, kuri nori pailsėti nuo miesto triukšmo?
- verslininkai, kurie nori organizuoti tarptautinį susitikimą?
- gydytojai, kurie nori organizuoti tarptautinę konferenciją ir kartu pailsėti?
- vienišas keliautojas, kuris labai domisi senamiesčiais?

13 užduotis. Vienas iš šių namų yra jūsų. Parašykite išsamų skelbimą, apibūdinkite tą namą ir praneškite, kad parduodate jį.

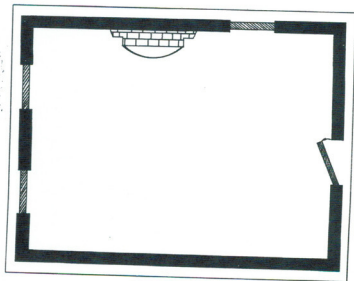
Darbas poromis. Pasikalbėkite su draugu apie šiuos namus. Jūs – pardavėjas, draugas – pirkėjas.

14 užduotis. Klausydami teksto, pažymėkite, kur kas kambaryje stovi.

Galite pasinaudoti ženklais:

- S – sofa
- K – kėdė
- f – fotelis
- Sekc. – sekcija
- DS – didelis stalas
- P – pianinas
- MS – mažas staliukas
- L – lentynos

APIE LIETUVĄ

15 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

1. Kiek Lietuvoje regionų?
2. Kaip vadinasi Lietuvos regionų gyventojai?
3. Kur yra Lietuvos buities muziejus?
4. Ką jame galima pamatyti?

Ar žinote, kas yra Rumšiškės

Rumšiškės – nedidelis miestelis netoli Kauno, gražioje Kauno marių pakrantėje. Čia yra Lietuvos liaudies buities muziejus. Jeigu jums įdomu Lietuvos kaimas, Lietuvos senovė, nuvažiuokite ten.

Muziejus po atviru dangumi gana didelis – 180 ha. Laukuose, tarp miškelių, prie upelio yra daug senų kaimo sodybų iš įvairių Lietuvos vietų: Suvalkijos, Dzūkijos, Aukštaitijos ir Žemaitijos. Muziejaus viduryje pamatysite XVIII–XIX a. Lietuvos

miestelį. Čia yra turgaus aikštė, bažnyčia, varpinė, mokykla, vaistinė, kepykla su arbatine, daug senoviškų parduotuvių, dirbtuvių, darbininkų, prekybininkų, amatininkų namų.

Rumšiškių muziejuje dažnai vyksta tradicinės liaudies šventės, įvairūs koncertai. Į juos privažiuoja daug užsieniečių, Lietuvos svečių, lietuvių iš visų šalies kampelių. Čia galima sutikti aukštaičių ir žemaičių, dzūkų ir suvalkiečių, paklausti jų kalbos.

16 užduotis. Penkiais sakiniais papasakokite tekstą.

Rumšiškėse .....

Čia galima pamatyti .....

Lietuvoje yra keturi etnografiniai regionai: .....

XVIII–XIX a. Lietuvos miestelyje .....

Per šventes Rumšiškėse .....

Bendravimas

Kaip paklausti nuomonės ir ją pasakyti.
Kaip paklausti, ar kas sutinka ar nesutinka su jūsų
nuomone.
Kaip sutikti ar nesutikti.

Gramatika

1. Veiksmažodis.
Būtasis kartinis laikas.
2. Būdvardis.
Laipsniai.
3. Prieveiksmiai.
Laipsniai.
4. Dauginiai skaitvardžiai.
5. Lyginimo raiška:
toks pat kaip ...;
panašus į ...;
negu, už;
iš visų ...
6. Per didelio intensyvumo raiška
su *per*.
7. Objekto ir apytikrio laiko raiška
su *apie*.
8. Data.

Žodynas

Žmogus pagal amžių
Giminių pavadinimai
Kūno dalys

Kaip paklausti nuomonės ir ją pasakyti
Kaip paklausti, ar kas sutinka, ar nesutinka su jūsų nuomone
Kaip sutikti ar nesutikti

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir lentelėse pažymėkite teisingus atsakymus.

Filipas ir ambasados darbuotojas kalba, kaip priimti svečius.

Filipas Kur, jūsų nuomone, geriau užsakyti viešbutį ambasados svečiams – centre ar užmiestyje?
Bendradarbis Manysčiau, geriau centre. Tada būtų patogiau dirbti, trumpesnis kelias iki ambasados.
Filipas O kaip jūs manote?
 Man atrodo, kad būtų įdomiau užmiestyje.
 Po darbo reikia gero poilsio. Verkiuose yra puikus viešbutis. Netoli miškas, upė. Graži gamta, geras oras. Be to, šalia – Verkių rūmai, taip pat įdomu.
Bendradarbis Galbūt jūs teisus.

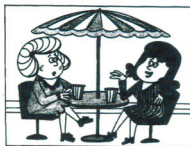

	taip	ne
1. Iš viešbučio centre būtų arčiau ateiti į ambasadą.	...	...
2. Svečiai atvažiuoja įsėtis.	...	...
3. Viešbutis yra Verkių rūmuose.	...	...
4. Filipas mano, kad užmiestyje galima geriau pailsėti.	...	...
5. Bendradarbis visiškai sutinka su Filipu.	...	...

Milda klausia Izabelės, kur, jos nuomone, geriau praleisti atostogas.

Milda Šiemet mano atostogos spalio mėnesį. Kaip jūs manote, Izabele, kur geriausia atostogauti tokiu metų laiku?
Izabele Aš važiuočiau į Nidą. Ten taip ramu, graži gamta, geri viešbučiai. Manau, galima puikiai pailsėti.
Milda Rudenį Lietuvoje prie jūros gerai pailsėti? Ne, nenorėčiau sutikti su jumis. Pernai mes buvome Palangoje, man visai nepatiko. Gal Nidoje ir ramiau negu kitur, bet vėjai per stiprūs, ir oras per šaltas.
Izabele Bet čia pigiau negu kitur.
Milda Aš taip nemanau. Poilsio namų kainos panašios į Italijos ar Ispanijos viešbučių kainas. Bet ten šilta ir daug įdomiau.
Izabele Galbūt. Ar poilsiausite viena?
Milda Ne, važiuosiu su vyru ir savo brolio šeima.
Izabele O, puiku! Su kompanija visada linksmiau.
Milda Aš taip pat manau, tik sunkiausia sugalvoti, kur atostogauti.

	taip	ne
1. Milda atostogaus vasarą	...	...
2. Ji nori važiuoti į Nidą.	...	...
3. Izabelei patinka Nida.	...	...
4. Izabelė mano, kad Nidoje poilsiauti per brangu.	...	...
5. Milda patenkinta, kad poilsiaus su brolio šeima.	...	...

Daiva kalbasi su Veronika.

- Daiva** Klausyk, Veronika, ar man verta draugauti su Tautvilu? Jis toks užuomaraš, nepunktualus. Vakar pavėlavo į pasimatymą net penkias minutes. Sako, užmiršo namie laikrodį. Ir neatnešė gėlių...
- Veronika** Aš manau, kad jūs labai vienas kitam tinkate. Jis toks rimtas, įdomus, intelektualus. Be to, man jis atrodo gražus: aukštas, mėlynakis, tamsiaplaukis.
- Daiva** Na, ką tu. Koks čia grožis. Toks jaunas, o plaukai reti, kelnės nešvarios, visada tas pats senas megztninis. Ar tu manai, kad tai gražu?
- Veronika** Sutinku, kad nelabai. O kiek jam metų?
- Daiva** Dvidešimt dveji.

	taip	ne
1. Daiva į pasimatymą atėjo pirma.	...	...
2. Tautvilas užmiršo ateiti į pasimatymą.	...	...
3. Daiva mano, kad vaikinai turi atnešti merginai gėlių.	...	...
4. Daiva mano, kad Tautvilas yra labai tvarkingas.	...	...

KAIP PAKLAUSTI NUOMONĖS

Kaip (tu) manai? / (jūs) manote?
 Kokia tavo (jūsų) nuomonė?
 Kokios tu (jūs) nuomonės?
 Kaip/kas/kur, tavo (jūsų) nuomone, ...
 Prašom pasakyti savo nuomonę.
 Kaip sakai?

KAIP JĄ PASAKYTI

(Aš) manau, kad ...
 Pagal mane, ...
 Mano (mūsų) nuomone, ...
 Manysčiau, kad ...

KAIP PAKLAUSTI, AR KAS SUTINKA, AR NE SU JŪSŲ NUOMONE

Ar tu (jūs) sutinki (sutinkate)
su mano nuomone?
Ar pritari mano nuomonei?
Ar tu taip pat manai?
Ar jūs taip manote?
Ar tu (jūs) esi (esate) tos
pačios nuomonės?

KAIP SUTIKTI

Taip, sutinku.
Taip, pritariu (tau, jums).
Taip, aš manau taip pat.
Tu (jūs) teisus (teisi).

KAIP NESUTIKTI

Ne, nesutinku.
Nenorėčiau sutikti.
Ne, taip nemanau.
Jokiu būdu nesutinku.
Ne, aš nesu tos pačios
nuomonės.
Aš priešrauju.

2 užduotis. Atsakykite į klausimus:

1. Ar didelė jūsų šeima? Kiek šeimos narių yra joje?
2. Kas jūsų šeimos nariai?
3. Kokios profesijos jūsų šeimos nariai?
4. Kokio amžiaus jūsų šeimos nariai? Ar žinai jų gimimo datas?
5. Ar didelė jūsų giminė?
6. Kiek jūs turite dėdžių ir tetų?
7. Kokios profesijos yra jūsų dėdės ir tetos?
8. Kur jie gyvena?
9. Kiek turite pusbrolių ir pusseserių?
10. Kokio jie amžiaus?

3 užduotis. Perskaitykite tekstą ir pažymėkite teisingus teiginius.

Mantas turi pusseserę

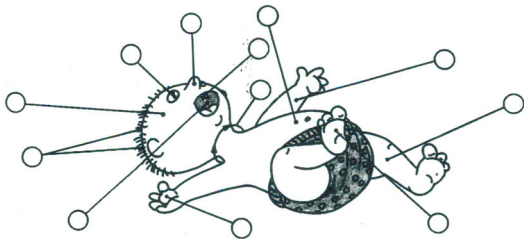
Šiandien Mantas nori daug ką papasakoti Mišeliui. Sekmadienį visa jų šeima buvo kaime pas gimines. Ten gyvena Manto mamos jauniausia sesuo Vaiva su savo vyru. Pas juos susirinko visa giminė: seneliai, dėdės, tetos, pusbroliai, pusseserės. Buvo labai svarbus įvykis – naujos giminaitės krikštynos. Tetai Vaidai su dėde Augustu gimė dukrytė. Taigi Mantas dabar turi dar vieną pusseserę. Visi ten kalbėjo, kad tai gražiausias kūdikis pasaulyje, kad mergytė labai panaši į savo mamą.

Mantas taip nemano. Ir į tetą Vaivą mažylė visai nepanaši. Teta Vaiva labai graži: jos plaukai geltoni, ilgi, garbanoti! akys didelės, žydros. Ji visada linksmna. Mažylė visai be plauku, akytės mažos, nosytė kaip pupa. Galva didelė, o pati mergytė storulė. Be to, tik verkia ir verkia. Kur gi tas panašumas? Tiesa, negali sakyti, kad Mantui pusseserė visai nepatiko. Bet kiek su tokia mažyle vargo!

Ją reikia visą laiką kalbinti, nešioti, vis duoti valgyti, keisti vystykus. Ne, namuose mažo vaiko Mantas nenorėtų.

1. Mantas labai nori pakalbėti su Mišeliu.	...	...
2. Manto šeima buvo svečiuose.	...	...
3. Kaime buvo tetos krikštynos.	...	...
4. Mantui labai patinka jo teta Vaiva.	...	...
5. Mantas mano, kad pusseserė panaši į tetą Vaivą.	...	...
6. Pusseserės plaukai šviesūs.	...	...
7. Manto nuomone, su mažų vaikų yra per daug rūpesčių.	...	...

4 užduotis. Pažymėkite, kur kokia kūno dalis.

1. Koją.	5. Akis.	9. Pilvas.
2. Ranką.	6. Burną.	10. Pėdą.
3. Galvą.	7. Dantis.	11. Delną.
4. Plaukai.	8. Nosis.	12. Kaklas.

5 užduotis. Parašykite, kokios gali būti šios žmogaus kūno dalys:

- Akys .....
- Nosis .....
- Burna .....
- Lūpos .....
- Kakta .....
- Plaukai .....
- Kojos .....
- Rankos .....

GRAMATIKA

1. Veiksmazodis. Būtasis kartinis laikas.

būti, yra, BUVO	-AU	-OME	aš	<i>buvAU</i>	<i>buvOME</i>	mes
mylėti, myli, MYLĖJO	-AI	-OTE	tu	<i>buVAI</i>	<i>buvOTE</i>	jūs
		-O	jis, ji	<i>buvO</i>		jie, jos
nešti, neša, NEŠĖ	-IAU	-ĖME	aš	<i>nešIAU</i>	<i>nešĖME</i>	mes
	-EI	-ĖTE	tu	<i>nešEI</i>	<i>nešĖTE</i>	jūs
		-Ė	jis, jis	<i>nešĖ</i>		jie, jos

2. Būdvardis. Laipsniai.

Laipsnis	vyr. g.		mot. g.	
I	-AS, -US	<i>gerAS, gražUS</i>	-A, -I	<i>gerA, gražI</i>
II	-ESNIS	<i>gerESNIS, gražESNIS</i>	-ESNĖ	<i>gerESNĖ, gražESNĖ</i>
III	-IAUSIAS	<i>gerIAUSIAS, gražIAUSIAS</i>	-IAUSIA	<i>gerIAUSIA, gražIAUSIA</i>

3. Prieveiksmis. Laipsniai.

Laipsnis			
I	-AI	<i>gerAI</i>	<i>-IAI gražLAI</i>
II	-IAU	<i>gerIAU</i>	<i>-IAU gražIAU</i>
III	-IAUSIAI	<i>gerIAUSIAI</i>	<i>-IAUSIAI gražIAUSIAI</i>

Dėmesio:

toli – toliau – tolIAUSIA

arti – arčiau – arčIAUSIA

* *daug – daugiau – daugiauIA, daugiauLAI*

4. Dauginiai skaitvardžiai.

vieneri
dveji
treji
ketveri
penkeri
šešeri
septyneri
aštuoneri
devyneri

+ daiktavardžiai, kurie turi tik daugiskaitos formą.

Moteriškosios giminės formos baigiasi -(I)OS: *vienerIOS, dvejOS, trejOS, ketverIOS...*
Vieneri marskiniai, dveji metai, trejos durys, ketveri vartai...

Kiek tau metų? *Man (yra) dvidešimt penkeri (metai). /
Aš (esu) dvidešimt penkerių (metų).*

<p>8. Data</p> <p>Kokka šlandien diena?</p> <p>1997 02 08 / 1997 m. vasario 8 d.</p> <p>a) tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septīntu (nešu) vasario (mēnesio) aštunta diena. b) tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septīntais metais, vasario mēnesī, aštunta diena.</p> <p>Kadar?</p> <p>a) tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septīntu metal, vasario mēnuo, aštunta diena. b) tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt septīntais metais, vasario mēnesī, aštunta diena.</p>
<p>7. Objektu ir apytiktuo laiko raiška.</p> <p>Apvīkrtis laikas: <i>Suštīkstīme apie šēštā, Pamočas baigstis apie trečtā, Objektas (po veiksmazodžiu, kurte reiška kalbējima ar galvojima, nuomone):</i></p> <p><i>Sīndien kalbēstīme apie gīmtīnes. Papasakostu apie keltone. Kā tu manai apie tā paveikstīg? Apie kā tu galvoj?</i></p>
<p>6. Per didelio intensyvumo raiška.</p> <p>Sīnuo, tu esi per mazas žīrūtē tokius filmus. Tie batal man yra per mazī. Aš negaliu jų nešioti. Tu eini per greitai. Aš su tavimi nespēju. Dukra, ar ne per dažnai perki naujus drabužius?</p>
<p>5. Lyginimo raiška.</p> <p>A. Kaip pasakyti, kad dailikai vienodi:</p> <p>... toks pat kaip ... ... toka pat kaip ... ... toka pat kaip ... Tavo mašina toka pat kaip mano.</p> <p>B. Kaip pasakyti panašumą:</p> <p>... panašus ! + ka? ... panaši ! + ka? Tavo sīnus panašus ! tave. Tavo sīnus panaši ! garsią aktorę.</p> <p>C. Kaip pasakyti, kad vienas dailikas ar veiksmas išsiskiria nuo kito:</p> <p>... esnis negu + kas? Tėvo brolis jaunesnis negu mano tėvas. ... esnis už + ka? Sūnus mazesnis už dukrą. ... iau negu kas? / už + ka? Jis dirba geriau negu brolis / už proli.</p> <p>D. Kaip pasakyti, kad vienas dailikas ar veiksmas išsiskiria iš kitų:</p> <p>... iausias (iš visų) Jonas darbas geriausias iš mūsų visų. ... iausiai / iausia (iš visų) Jonas dirba geriausiai iš visų.</p>

ŽODYNAS

Žmogaus kūno dalys

1. Galva	21. Koją
2. Plaukai	22. Pėda
3. Kakta	23. Kulnas
4. Akis	24. Kraujas
5. Antakis	
6. Blakstienos	
7. Nosis	
8. Burna	
9. Liežuvis	
10. Lūpos	
11. Dantis	
12. Barzda	
13. Ūsai	
14. Ausis	
15. Kaklas	
16. Ranka	
17. Pirštas	
18. Krūtinė	
18a. Širdis	
19. Pilvas	
20. Nugarą	

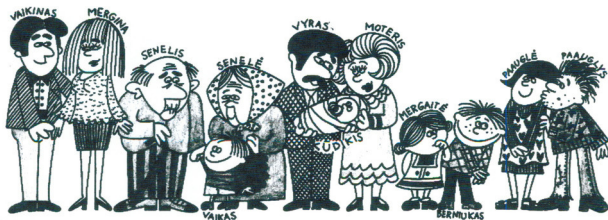

Žmogus pagal amžių

Kūdikis	Mergina
Vaikas	Moteris
Berniukas, mergaitė	Vyras
Paauglys (-ė)	Senelė
Jaunuolis (-ė)	Senelis
Vaikinas	Dėdė

Giminytės terminai

Teta	Prosenelis (-ė)
Sūnėnas	Žentas
Dukterėčia	Marti
Pusbrolis	Uošvis (-ė)
Pusseserė	

Keli veiksmoždziai:

ginti, gimsta, gimė
augti, auga, augo
auginti, augina, augino + ką?

vesti, veda, vedė + ką?
ištekti, išteka, ištekėjo + už ko?

susituokti, susituokia, susituokė
mirti, miršta, mirė

6 užduotis. Sudarykite kuo daugiau sakinių.

Aš manau,
Manyčiau,
Mano nuomone,
Man atrodo,
Esu tikras

(kad)

pietūs
kainos
oras
kelias
studentai
temperatūra
naktys
namas

darosi
mažėja
kyla
yra

labai greitai
vis šiltesnis
pavojingas
labai gabūs
daug lėčiau
ilgesnės
gana skanūs
puikūs

7 užduotis. Sutikite arba ne. Jei galite, paaiškinkite, kodėl taip manote.

Pavyzdys:

Vilnius – gražiausias Lietuvos miestas. – Sutinku su tavo nuomone. / Aš taip nemanau.

1. Lietuva – mažiausia valstybė prie Baltijos jūros. – .....
2. Lietuvoje yra labai daug miškų. – .....
3. Lietuvos gamta yra tokia pat kaip Latvijos. – .....
4. Lietuvos klimatas toks pat kaip Vokietijos. – .....
5. Lietuva didesnė už Liuksemburgą. – .....
6. Lietuvoje yra geografinis Europos centras. – .....
7. Lietuvoje visai nėra kalnų. – .....
8. Lietuvoje yra daugiau ežerų negu Suomijoje. – .....
9. Vilniuje gyvena labai daug gyventojų. – .....
10. Vilniaus senamiestis labai įdomus ir gražus. – .....

8 pratimas. Darbas poromis. Jūs norite pirkti kėdę, batus, suknelę, krepšį ... Paklauskite draugo nuomonės, kurį iš daiktų pirkti geriau. Kodėl?

Pavyzdys:

- Man reikia kėdės.
- Aš norėčiau pirkti šitą aukštą.
- Mano nuomone, šita yra nepatogi, geriau ...

9 užduotis. Darbas poromis. Pabaikite rašyti klausimus ir paklauskite draugo nuomonės. Atsakymus pasižymėkite.

1. Kaip, tavo nuomone, ...
2. Kas, tavo nuomone, ...
3. Kodėl, tavo nuomone, ...
4. Kur, tavo nuomone, ...
5. Kada, tavo nuomone, ...
6. Koks, tavo nuomone, ...
7. Kieno, tavo nuomone, ...
8. Ar, tavo nuomone, ...

10 užduotis. Apžiūrėkite šeimos nuotrauką. Papasakokite apie visus šeimos narius.

Pavyzdys:

Čia yra mano senelis.

Jis seniausias iš visų, bet ne didžiausias.

Jo plaukai žili, akys mėlynos, geros.

11 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

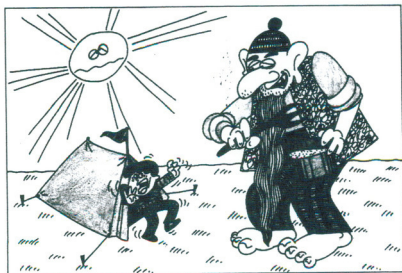
Iš Agnės dienoraščio

gegužės 13 d.

Rašau į dienoraštį, nes per sunku, kai negali su niekuo pakalbėti (o, kaip skauda galvą). Vakar su draugais buvau vakarėlyje. Mūsų buvo apie dešimt. Susirinkome pas Irma, nes jos tėvų nebuvo namie. Žinoma, tėvai nieko apie tai nežino. Jie mano, kad man reikia tik mokytis ir daugiau nieko. Pas Irma buvo daug linksmiau negu paprastai. Šokome, dainavome, išgėrėme truputį vyno. Jei sužinotų tėvai, būtų baisus dalykas! Tada Linas, gražiausias ir įdomiausias iš visų vaikinių, pasiūlė eiti pasivaikščioti prie upės. Taip ir padarėme. Juokavome, linksminomės ten, bet staiga Džiugas, pats silpniausias iš visų vaikinių, paslydo ir kažkaip parkrito. Jis negalėjo net atsistoti, labai skaudėjo dešinę koją. Reikėjo skubiai nuvežti jį į ligoninę. Ten pasakė, kad koja lūžo. Kai Džiugo koją gydytojai sutvarkė, mes turėjome jį palydėti namo. Grįžau labai vėlai, buvo jau apie pusę pirmos. Gerai, kad tėvai jau miegojo.

12 užduotis. Dabar paklauskite Agnės ir mamos dialogo ir atsakykite į klausimus.

1. Kur vakar buvo Agnė?
2. Su kuo ji ten buvo?
3. Kiek žmonių ten buvo?
4. Kodėl vakarėlis buvo pas Irma?
5. Ką Agnė su draugais ten veikė?
6. Kodėl jie buvo prie ligoninės?
7. Kodėl Agnė grįžo namo vėliau negu žadėjo?

1. Kur vakar buvo Agnė?
2. Su kuo ji ten buvo?
3. Kiek žmonių buvo vakarėlyje?
4. Kodėl vakarėlis buvo pas Irma?
5. Ką Agnė su draugais ten veikė pradžioje?
6. Ką jie darė vėliau?
7. Kaip manote, kodėl jai skauda galvą?

Palyginkite tai, ką Agnė rašė dienoraštyje ir ką sakė mamai. Raskite visus skirtumus.

13 užduotis. Paklauskite teksto ir, žiūrėdami į paveiksluką, suskaičiuokite detales, kurios neatitinka tiesos.

14 užduotis. Dar kartą paklauskite teksto ir parašykite, kokias išgirdote šių veiksmožodžių būtojo kartinio laiko formas.

Sapnuoti	sapn .....
Būti	bu .....
Stovėti	stov .....
Ateiti	at .....
Turėti	tur .....
Atrodyti	atrod .....
Prieiti	pri .....
Girdėti	gird .....
Nenorėti	nenor .....

15 užduotis. Tu per atostogas keliai su turistų grupe po Europą ir susipažinai su įdomiais žmonėmis. Parašyk savo senam draugui laišką apie šią kelionę ir kelionės draugus (jų profesija, tautybė, išvaizda, ką mėgsta daryti ir t.t.).

Mielas .....,

Vilnius, 199.....

Kaip tu gyveni? Kas naujo? Aš neseniai grįžau iš atostogų.

Tu žinai, keliauau .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

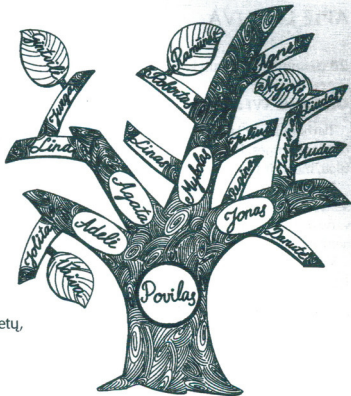
.....

.....

.....

16 užduotis. Apžiūrėkite giminystės medį ir atsakykite į klausimus.

1. Koks ryšys tarp Povilo ir Gintvilės?
2. Kiek kartų šiame medyje?
3. Kiek pusseserių turi Ramūnas?
4. Kiek sūnų turi Mykolas?
5. Kiek dukrų turi Povilas?

17 užduotis. Pasakykite, kiek kam metų, ir palyginkite pagal pavyzdį:

Pavyzdys:

Motina, 51; tėvas, 55, –

Motinai yra penkiasdešimt vieneri metai, o tėvui – penkiasdešimt penkeri. Motina jaunesnė už tėvą.

1. Pusbrolis, 17; pusseserė, 20 –
2. Sūnus, 6; duktė, 5 –
3. Dėdė, 68; teta, 60 –
4. Uošvis, 72; uošvė, 69 –
5. Žentas, 36; marti, 23 –
6. Sūnėnas, 9; dukterėčia, 14 –

18 užduotis. Darbas poromis. Parašykite 5–6 svarbias savo gyvenimo datas.

Parodykite jas draugui, pasikalbėkite ir išsiaiškinkite, kodėl tos datos svarbios.

Pavyzdys: Vida pasakoja taip:

1965 07 20 aš gimiau.

1972 09 01 pradėjau lankyti mokyklą.

1983 05 31 baigiau vidurinę mokyklą.

1984 09 01 įstojau į prekybos mokyklą.

1986 02 15 baigiau prekybos mokyklą.

1986 03 06 susipažinau su Dariumi.

1988 08 20 ištekėjau už Dariaus.

1990 10 19 gimė Vytukas.

19 užduotis. Pasiaiškinkite, ką reiškia šie pasakymai:

1. Mama turi aukso širdį.
2. Tas žmogus turi akmens širdį.
3. Mano tėvo rankos auksinės.
4. Broliui įkrito į akį mano draugė.
5. Visą dieną nieko burnoje neturėjau.
6. Vaikai namie buvo vieni, todėl dabar visi kambariai aukštyn kojom.

APIE LIETUVĄ

20 užduotis. Perskaitykite tekstą ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie ne.

Gražiausia XVI amžiaus moteris

Barbora Radvilaitė buvo iš galingos XVI amžiuje Lietuvos didikų giminės. Radvilos buvo talentingi karvedžiai ir politikai, menų ir literatūros globėjai.

Barbora šeimoje buvo jauniausia, ji turėjo brolių Mikalojų ir seserį Oną. Septyniolikos metų Barbora ištekėjo už Trakų vaivados Goštauto, tačiau po penkerių metų jos vyras netikėtai mirė. Barbora liko jauna našlė.

Vilniuje tuo metu gyveno Lietuvos ir Lenkijos karalius Žygimantas Augustas. Jis karštai pamilo Barbarą. Po žmonos Elžbietos mirties, 1547 metų vasarą, Žygimantas Augustas slapta vedė Barbarą Radvilaitę. Ji tapo karaliene, bet tai labai nepatiko Lenkijos ponams ir Žygimanto Augusto tėvams.

Amžininkų nuomone, Barbora buvo gražiausia ir įdomiausia moteris ne tik to meto Lietuvoje, bet ir visoje Europoje. Ji buvo vidutinio ūgio, liekna, šviesiaplaukė, tamsių akių, su ilgomis tankiomis blakstienomis, siaurais, ryškiais antakiais. Barbora buvo stipraus, net valdingo charakterio, temperamentinga, jautri ir nuoširdi. Ji mėgo gražiai, elegantiškai rengtis, dažnai dėvėjo brangius raudonos spalvos drabužius ir mėgstamiausius papuošalus – perlus.

Karšta Barbaros ir Žygimanto Augusto meilė truko neilgai. Barbora sunkiai susirgo ir 1551 metais mirė. Kai kurių istorikų nuomone, ją nuvuodijo Žygimanto Augusto motina karalienė Bona, kuri nemylėjo marčios.

Žygimantas Augustas liūdėjo mirusios mylimos žmonos visą savo gyvenimą. Apie Barbaros ir Žygimanto Augusto didelę meilę iki šiol sklinda legendos.

Barboros kapą galima aplankyti Vilniuje. Jis yra Arkikatedros karalių koplyčios rūsyje. Karališkame mauzoliejuje, greta kitų Lietuvos valdovų palaikų, stovi Barbaros karstas.

	taip	ne
1. Barbora turėjo vyresnį brolių ir seserį.	...	...
2. Barbora ištekėjo nelabai jauna.	...	...
3. Barbora buvo ištekėjusi du kartus.	...	...
4. Ji buvo antra karaliaus Žygimanto Augusto žmona.	...	...
5. Barbaros anyta jos nemėgo.	...	...
6. Barbora buvo juodais plaukais ir mėlynomis akimis.	...	...
7. Barbora mėgo papuošalus.	...	...
8. Žygimantas Augustas mirė anksčiau už Barbarą.	...	...
9. Lenkijos ponai norėjo, kad Barbora Radvilaitė taptų karaliene.	...	...
10. Barbora Radvilaitė palaidota prie Vilniaus.	...	...

Bendravimas

Kaip paprašyti pagalbos.
Kaip atsakyti į prašymą.
Kaip padėkoti už pagalbą.

Gramatika

1. Veiksmažodis.
Veiksmai.
Priešdėliai.
Kryptis.
2. Veiksmažodis.
Būtais dažninis laikas.
3. Asmeninių įvardžių linksniai.
Vietininkas.
4. Dalelytės *dar, jau, tik*.
5. Laiko raiška:
daiktavardžių naudininkas;
laiko prieveiksmiai;
prielinksnis *prieš*;
sakiniai su *kai*.
6. Priežasties raiška:
dėl;
... todėl, kad ...;
... nes ...;
kadangi ...

Žodynas

Laisvalaikis
Sportas
Turizmas
Teatras
Kinas
Dailė
Muzika

Kaip paprašyti pagalbos Kaip atsakyti į prašymą Kaip padėkoti už pagalbą

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir lentelėse pažymėkite teisingus teiginius.

Izabelė skambina Filipui į darbą. Atsiliepia tarnautoja.

Tarnautoja Alio.
Izabelė Laba diena. Gal galėtumėte pakviesti Filipą Beranzė?
Tarnautoja Labai gaila, bet jo dabar nėra; išvyko į Užsienio reikalų ministeriją. Gal aš galėčiau padėti?
Izabelė Prašyčiau jam pasakyti, kai grįš, kad skambino žmona ir norėjo, kad jis nevažiuotų namo po darbo, bet ateitų tiesiai į Operos teatrą prieš septynias. Arba tegu paskambina namo.
Tarnautoja Gerai, būtinai pasakysiu, būkite rami, ponია.
Izabelė Dėkoju. Viso labo.

	taip	ne
1. Ambasados tarnautoja negali pakviesti Filipo prie telefono.	...	...
2. Tarnautoja paskambino Filipo žmonai.	...	...
3. Izabelė nori, kad Filipas kuo greičiau grįžtų namo.	...	...
4. Tarnautoja žada viską pranešti Filipui.	...	...

Kalbasi Martynas su Daiva.

Martynas Daiva, būk gera, padėk man.
Daiva Tau? Kas atsitiko?
Martynas Aš būtinai turiu su tėvais išvažiuoti, o šį šeštadienį trims dienoms atvažiuoju mano draugas iš Vokietijos. Gal galėtum jį pagloboti šeštadienį ir sekmadienį? Nueitum kartu su juo į kokį muziejų, teatrą, parodą ar koncertą.
Daiva Labai gaila, bet negaliu, nes savaitgalį eisiu į žygi.
Martynas Kur? Koks žygis?
Daiva Plauksim valtimis Ignalinos ežerais.
Martynas Kiek laiko?
Daiva Tik dvi dienas – šeštadienį ir sekmadienį.
Martynas Tai gal galėtum kartu pasiimti ir mano draugą?
Daiva Hmm... Kažin, ar jam bus įdomu su mumis?
Martynas Aš neabejoju, kad jam patiks. Jis mėgsta keliauti, bendrauti su naujais žmonėmis.
Daiva Na, gerai.
Martynas Dėkui tau. Gero jums oro, laimingai ir smagiai pakeliaukite.

1. Draugas tris dienas važiuos iš Vokietijos į Lietuvą. ... ..
2. Martynas nenori su juo susitikti. ... ..
3. Daiva abejoja, ar Martyno draugui patiks žygyje. ... ..
4. Martynas mano, kad draugui bus įdomu pakeliauti. ... ..

Jūratė Kielaitienė pas Adelę Vaišniene.

- Jūratė** Ponia Adele, aš turiu didelį prašymą. Ar negalėtumėte man padėti?
- Adelė** Kas atsitiko?
- Jūratė** Mes išvažiuojame atostogų visam mėnesiui. Gal galėtumėte prižiūrėti per tą laiką mūsų butą.
- Adelė** Žinoma, galiu, mes juk visada namie. Man tai visai nesunku. O ką reikia daryti?
- Jūratė** Prašyčiau du – tris kartus per savaitę palaistyti gėles.
- Adelė** O, čia vienas malonumas. Juk žinote, kaip aš mėgstu gėles. Ką dar reikės padaryti?
- Jūratė** Būtų gerai kasdien išimti laikraščius iš pašto dėžutės.
- Adelė** Tai galės padaryti ir mano vyras.
- Jūratė** Bet didžiausia problema – mūsų šuo Taksis. Mes išvažiuojame į poilsio namus, o į ten pasiimti šuns negalimė. Reikėtų du kartus per dieną šunį pašerti ir išvesti pasivaikščioti. Ar nebūtų per sunku?
- Adelė** Visai ne. Anūkiui Tadukui labai patinka šunys, o mūsų katė Rainė ir papūga Rožė su Taksiu tikri draugai. Aš būtinai jį išvesiu į kiemą. Gerų jums atostogų. O dėl namų nesirūpinkite, viskas bus gerai.
- Jūratė** Labai jums ačiū.

1. Kielaičių šeima poilsiaus visą mėnesį. ... ..
2. Adelė iš namų niekur neišvažiuos. ... ..
3. Adelei sunku palaistyti gėles. ... ..
4. Šuniui visą dieną reikia vaikščioti lauke. ... ..
5. Adelė pažada viską tinkamai prižiūrėti. ... ..

KAIP PAPAŠYTI PAGALBOS

- Ar/gal galėtumėte man padėti?
- Ar negalėtumėte man padėti?
- Man (mums) reikia tavo (jūsų) pagalbos.
- (Ar/gal) gali padėti?
- Būk geras, padėk man.

KAIP ATSAKYTI Į PRAŠYMĄ

- Gal aš kuo galėčiau padėti?
- Kuò galiu būti naudingas?
- Kas atsitiko?
- Taip, žinoma. Mielai.
- Gerai, sutarta.
- Labai gaila, bet ...

KAIP PADĖKOTI UŽ PAGALBĄ

- Ačiū už pagalbą.
- Dėkoju (dėkui).
- Ačiū, tu (jūs) labai malonus.
- Ačiū, kad padėjai.
- Iš anksto dėkoju.

2 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

1. Ką Prancūzijoje laisvalaikiu mėgdavo veikti Veronika?
2. Kur ji eidavo?
3. Kur vaikystėje Veroniką vesdavo tėvai?
4. Kokių profesijų žmonės buvo jos draugai?
5. Koks Veronikos gyvenimas Lietuvoje?
6. Kokios profesijos žmonės jos draugai Lietuvoje?
7. Ką Veronikai patinka daryti laisvalaikiu Lietuvoje?

spalio 5 diena
Vilnius

Sveika, miela Klodina.

Ačiū tau už tokį ilgą ir įdomų laišką.

Tu klausai apie mano laisvalaikį Lietuvoje. Aš čia gyvenu visai kitaip negu Prancūzijoje.

Prisimeni, kaip smagiai mes eidavome į baseiną penktadieniais, o po to į kavinę ar diskoteką. Tu žinai, aš mėgdavau šokti ir klausytis muzikos. Mano pažįstami ir draugai Paryžiuje daugiausia būdavo muzikantai ar dainininkai. Žinoma, man būdavo įdomu su jais. Mes klausydavome muzikos, patys grodavome ir dainuodavome. Būdavo tikrai smagu ir malonu. Bet dabar čia, Lietuvoje, aš gyvenu visai kitokią gyvenimą. Gal ne tokį smagu, bet įdomų. Neturiu kada vaikščioti į diskotekas. Čia susipažinau su labai įdomiais žmonėmis. Tai dailininkai, aktoriai ir istorikai. Istorija ir dailė man nebuvau įdomu namie. Kai aš buvau maža, tėvai dažnai mane vesdavo į muziejus, galerijas, įvairias parodas, bet aš ne daug ką suprasdavau. Vėliau pati nelabai dažnai ten eidavau. Tik dabar atrandau įdomų dailės pasaulį. Aš su savo draugais lietuviais dažnai einu į parodas ir muziejus. Kartais mes išvažiuojame ir į kitus Lietuvos miestus ir miestelius. Man labai patinka lietuvių dailė, ypač grafika ir tapyba. Neseniai mačiau puikią Lietuvos fotografų darbų parodą. Žinai, pamėgau ir taikomąją dailę. Čia dažnos įdomios keramikos parodos.

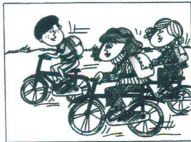
Laiške neįmanoma visko aprašyti. Aš jau planuoju, ką būtinai tau reikės parodyti, kai atvažiuosi pas mane į Lietuvą. Tik, žinai, viena savaitė – tai labai mažai, nieko nespėsime. Reikia bent dviejų. Labai laukiu tavęs.

Parašyk kuo greičiau. Linkėjimai visiems.

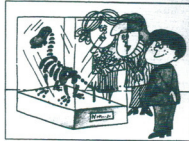
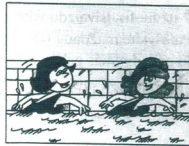
Iki greito pasimatymo.

Tavo Veronika

3 užduotis. Pažiūrėkite į paveikslukus. Juose matyti, ką Veronika veikia Lietuvoje. Ar tai tiesa? Pažymėkite, kurie paveikslukai neatitinka tiesos.

4 uždauotis. Parašykite kelias sakinius, ką Veronika veikdavo Prancūzijoje, o ką ji veikia Vilniuje.

Veronika Prancūzijoje .....

.....

.....

.....

5 uždauotis. *Darbas poromis.* Pasikalbėkite su draugu, ką tikrai reikėtų pamatyti Lietuvoje, kai esi čia pirmą kartą ir tik kelias dienas.

6 uždauotis. Užpildykite lentelę. Bent vieną šių veiksmazodžių formą jūs galite rasti Veronikos laiške:

klausti	klausia	klausė	klausdavo
.....	.....	prisiminė	.....
.....	mėgsta	.....	.....
eiti	.....	.....	.....
.....	yra	.....	.....
klausyti	.....	.....	.....
.....	.....	dainavo	.....
.....	.....	.....	važiuodavo
atrasti	.....	.....	.....
.....	.....	patiko	.....
.....	.....	.....	matydavo
.....	groja	.....	.....

7 užduotis. Įsivaizduokite, kad jūs esate jauna prancūzė, pirmą kartą atvykusi į Lietuvą. Parašykite maždaug 60–100 žodžių straipsnelį į jaunimo laikraštį apie savo laisvalaikį. Jo pavadinimas galėtų būti

„PRANCŪZĖ LIETUVOJE“

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

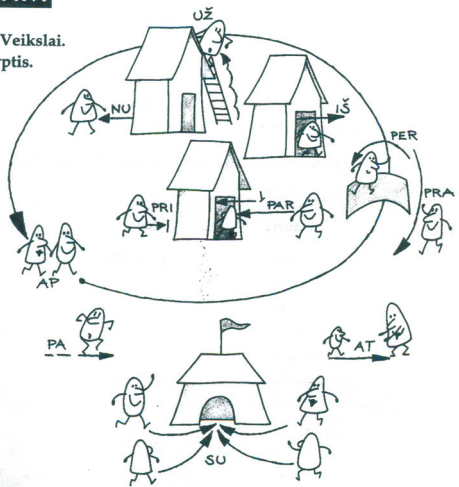
.....

.....

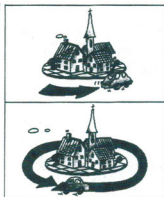
GRAMATIKA

1. Veiksmažodis. Veiksmai. Priešdėliai. Kryptis.

AP-	AT-
Į-	IŠ-
NU-	PA-
PAR-	PER-
PRA-	PRI-
SU-	UŽ-

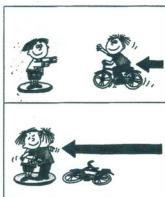

Mašina važiavo apie miestą.

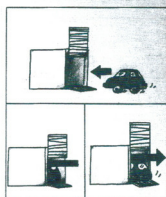
Mašina apvažiavo
apie visą miestą.

Brolis važiavo pas mane.

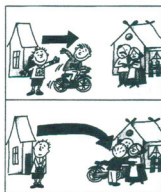
Jis atvažiavo pas mane.

Mašina lėtai važiavo į garažą.

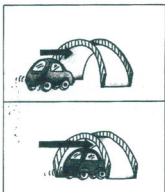
Ji jau įvažiavo į garažą.
Mašina važiuoja iš garažo.
Dabar išvažiavo iš garažo.

Jis namų brolis važiavo
pas senelius.

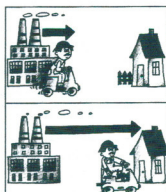
Jis jau nuvažiavo
pas senelius.

Mašina važiavo po tiltu.

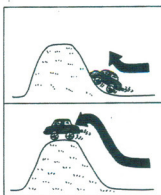
Ji pavažiavo po tiltu.

Tėvas po darbo iš karto
važiavo namo.

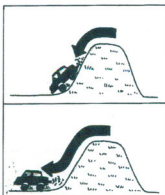
Jis jau parvažiavo namo.

Mašina važiavo ant kalno.

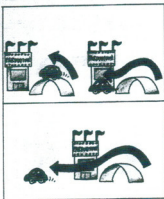
Ji užvažiavo ant kalno.

Mašina važiavo nuo kalno.

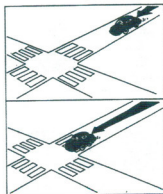
Mašina nuvažiavo nuo kalno.

Mašina važiavo per tiltą,
o po to pro parduotuvę.

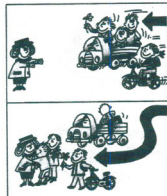
Ji pervažiavo (per) tiltą ir
pravažiavo (pro) parduotuvę.

Mašina važiavo
prie sankryžos.

Ji privažiavo prie sankryžos.

Atvažiuos daug svečių.

Jau suvažiavo visi svečiai.

2. Veiksmažodis. Būstasis dažninis laikas.

būTI -DAV- + -AU
rašyTI -DAV- + -AI
-DAV- + -O

-DAV- + -OME
-DAV- + -OTE
-DAV- + -O

aš būDAVAU, rašyDAVAU
tu būDAVAI, rašyDAVAI
jis, ji būDAVO, rašyDAVO

būDAVOME, rašyDAVOME
būDAVOTE, rašyDAVOTE

mes
jūs
jie, jos

Vaikystėje mėgdavau žaisti prie upės.

Sniau į teatrą eidavau kiekvieną savaitę.

Kai gyvenau Berlyne, dažnai rašiau laiškus namo. Kai gyvenau Berlyne,
dažnai rašydavau laiškus namo.

3. Asmeniniai įvardžiai. Vietininkas.

jis jame Ar matai naują namą kairėje? Jame gyvena Linas.
ji joje Ši parduotuvė tikrai gera – joje viskas daug pigiau.
jie juose Nauji butai yra daug modernesni – juose žmogui tikrai patogiau gyventi.
jos jose Eikime į kopas – jose daug šilčiau.

4. Dalelytės.

dar Šiandien rašiau mamai laišką, bet dar nebaigiau. Brolis kalba lietuviškai
dar geriau negu aš.
jau Brolis jau parvažiavo iš kelionės. Aš dabar jau geriau kalbu lietuviškai negu prieš mėnesį.
tik Namie buvo tik brolis. Jis nupirko tik vieną bilietą.
Dar vakar aš mačiau Joną tokį linksmą, o jau šiandien jis sako, kad yra
nelaimingiausias žmogus pasaulyje! Gaila, tik rytoj aš galėsiu jį pamatyti.

5. Laiko raiška.

A. Naudininkas su judėjimo veiksmažodžiais.

Mūsų šeima išvažiuoja prie jūros mėnesiui.

Galiu ateiti pas tave tik pusvalandžiui.

B. Laiko prievoksmiai.

šiandien Šiandien labai gražus oras.

dabar Ką dabar veiki?

šįryt Šįryt skambino tėvas.

ką tik Ką tik baigiau rašyti laišką.

kasdien Aš sportuoju kasdien.

rytoj Rytoj išvažiuosime prie jūros,

poryt bet jau poryt grįšime namo.

vakar Vakar buvau kine.

užvakar Užvakar buvo mano brolio gimtadienis.

seniau Seniau mano šeima gyveno kaime,

tada ir tada mama buvo tikrai sveikesnė.

tuomet, kai Tuo metu, kai aš studijavau Paryžiuje, brolis baigė universitetą Vilniuje.

C. prieš + ką?/Kada?

Ar gali prieš filmą ateiti pas mane?

Susitikime prieš pamoką, gerai?

D. Kai ...

Kai baigsiu darbą, eisiu į svečius.

Nemalonu vaikščioti po miestą, kai lyja.

6. Priežasties raiška.

A. dėl + ko?

Nebuvau pamokose dėl ligos.

Tik dėl tavęs atėjau į šį vakarėlį.

B. ... todėl, kad ...

Atsiprašau, pavėlavau todėl, kad nebuvo autobuso.

... nes ...

Vakare neateisiu pas tave, nes turiu daug darbo.

kadangi ...

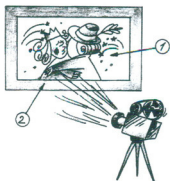
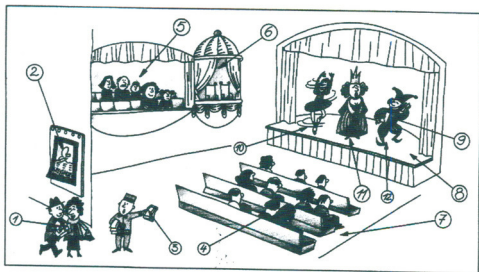
Kadangi labai lyja, niekur negalime važiuoti.

ŽODYNAS

Laisvalaikis

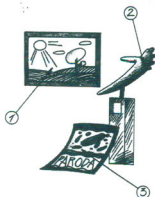
Teatras

1. Bilietas
2. Afiša
3. Programa
4. Žiūrovas
5. Balkonas
6. Ložė
7. Parteris
8. Scena
9. Aktorius
10. Baletas
11. Opera
12. Drama

Kinas

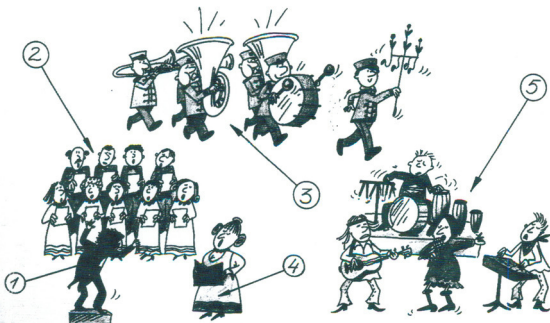
1. Filmas
2. Ekranas

Paroda

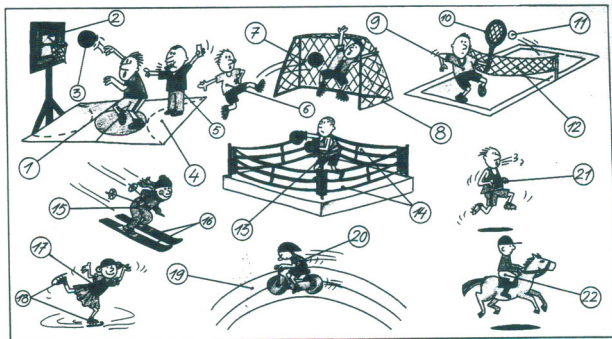
1. Paveikslas
2. Skulptūra
3. Skelbimas

Muzika 1. Dirigentas 2. Choras 3. Orkestras 4. Solistas 5. Ansamblis

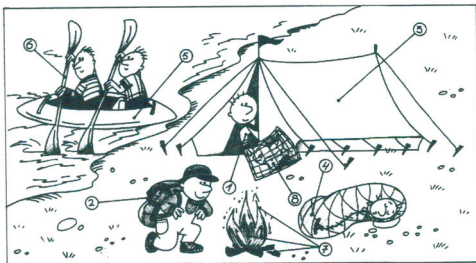
Sportas

Krepšinis	Futbolas	Tenis	Boksas	
1. Krepšinininkas	6. Futbolininkas	9. Tenisininkas	13. Boksininkas	17. Čiuožikas
2. Krepšys	7. Įvartis	10. Raketė	14. Ringas	18. Pačiužos
3. Kamuolys	8. Vartai	11. Kamuoliukas	15. Slidinėjimas	19. Trasa
4. Aikštelė		12. Tinklas	20. Dviratininkas	21. Bėgikas
5. Teisėjas			16. Slidės	22. Jojikas

Turizmas

1. Turistas
2. Kuprinė
3. Palapinė
4. Miegmaišis
5. Baidarė
6. Irklas
7. Laužas
8. Žemėlapis

8 užduotis. Raskite poras.

1. Gal žinai, kur yra lietuvių kalbos kabinetas?	A. Atleisk, negaliu, labai skubu.
2. Atsiprašau, gal galėtumėte padėti nunešti daiktus iki taksi?	B. Mielai jums padėsiu. Ką reikės daryti?
3. Norėčiau paprašyti jūsų pagalbos.	C. Jis antrame aukšte. Trečios durys į kairę.
4. Atleiskite, kur galėčiau nusipirkti autobuso bilietą?	D. Tikrai nėra už ką.
5. Ačiū, už pagalbą, jūs labai malonus.	E. Kioske, bet prie šios stotelės jo nėra.
6. Būk geras, padėk man.	F. Taip, bet mašina gali atvažiuoti iki čia.

9 užduotis. Parašykite pirmą ir trečią sakinius.

Pavyzdys:

1. Atsiprašau, kur yra teatras?
2. Eikite tiesiai ir į kairę. Prie teatro bus fontanas.
3. Labai jums ačiū.

- A. 1. ....
2. Kas atsitiko?
3. ....
- B. 1. ....
2. Labai gaila, bet negaliu padėti. Dabar labai neturiu pinigų.
3. ....
- C. 1. ....
2. Atsiprašau, jo dabar nėra. Gal reikia ką nors perduoti?
3. ....
- D. 1. ....
2. O ką reikės daryti?
3. ....
- E. 1. ....
2. Paskambink į informaciją. Ten žino visus miesto telefonus.
3. ....
- F. 1. ....
2. Labai gaila, bet šiandien vakare einu į teatrą.
3. ....
- G. 1. ....
2. Taip, žinoma, mielai.
3. ....

10 užduotis. Perskaitykite, kokie renginiai šią savaitę (25–31 d.) vyks Vilniuje. Užpildykite lentelę. Pasikalbėkite su draugu, kur norėtumėte nueiti ir kodėl.

TEATRAI

Operos ir baleto teatras

28 d. 19 val. S. Prokofjevas ROMEO IR

DŽULJETA. 3 v. baletas.

30 d. 12 val. J. Straussas ŽYDRASIS DUNOJUS.

3 v. baletas.

Akademinis dramos teatras

25 d. 12 val. A. Večerskio teatro trupė.

Miuziklas vaikams KATYTĖS.

29 d. 19 val. D. Charmsas, A. Vedinskis

SENĖ–2. Rež. O. Koršunovas.

Jaunimo teatras

26 d. 18 val. A. Strindbergas TĖVAS. rež. J. Vaitkus.

„Lėlės“ teatras

31 d. 14 val. A.A. Jonynas, V. Mazūras

CIRKAS YRA CIRKAS. Rež. V. Mazūras.

KONCERTAI

Filharmonijos Didžioji salė

29 d. 19 val. Vokietijos nacionalinis orkestras, dirigentas J. Frantz; L. van Beethoven Koncertas fortepionui ir orkestrui Nr.5.

Užeiga „Tavola“ (Trakų g. 3)

26 d. 18 val. Džiazo kvartetas: A. Šlaustas, D. Praspaliauskis, L. Šinkarenka, G. Laurinavičius.

Žemutinė pilis

27 d. 19 val. A. Martinaičio muzikinė pasaka

„Avinėlio teismas“. Atlieka muzikos centro

„Gama“ mokiniai.

PARODOS

Nacionalinė galerija

(Studentų g. 8, nuo 11 iki 18 val.)

XIX a. pab. – XX a. pr. lietuvių liaudies menas.

Menininkų rūmai

(Didžioji g. 31, nuo 14 iki 17 val.)

N. Meškauskaitės grafikos ciklas „Architektai“

Galerija „Vartai“

(Vilniaus g. 39, nuo 12 iki 19 val.)

V. Eigirdo tapyba.

Fotografijos galerija

(Didžioji g. 19, nuo 12 iki 19 val.)

V. Luckaus (1943–1987) fotografija.

Technikos biblioteka

Lietuvos moksleivių fotografijos.

Paroda-konkursas.

KINAS

Lietuva

„Anglas ligonis“ (Didžioji Britanija, psichologinė drama, 1996) – 13, 16, 19.

Vilnius

„Žvaigždžių karai“ (JAV, nauja fantastinio filmo versija) – 24–28 d., 12.30, 17.15, 19.45.

Pergalė

„101 dalmatinas“ (JAV, nuotykių komedija visai šeimai) – iki 27 d., 14.30, 18.10.

kam įdomu?	kur?	diena	valanda	renginys
fantastikos mėgėjas	.....	.....	.....	.....
vaikai, kurie mėgsta žiūrėti filmus	.....	.....	.....	.....
grafikos mėgėjas	.....	.....	.....	.....
klasikinės muzikos gerbėjas	.....	.....	.....	.....
muzikos mėgėjai su vaikais	.....	.....	.....	.....
senukas fotografijos mėgėjas	.....	.....	.....	.....
mokinys, kuriam labai patinka fotografuoti	.....	.....	.....	.....
baleto mėgėjas, kuris laisvas tik vakare	.....	.....	.....	.....
teatro mėgėjas su vaikais	.....	.....	.....	.....

11 užduotis. Pažiūrėkite į kultūrinių renginių grafiką dar kartą ir parašykite laišką draugui, kuris rengiasi atvažiuoti į Vilnių dviem dienoms – 28 ir 29. Ką jis galėtų tomis dienomis Vilniuje pamatyti?

12 užduotis. Klausydami teksto, užpildykite lentelę. Pasiūlykite berniukams, ką jiems veikti. Papasakokite apie savo pomėgį.

kieno	pomėgis	kieno	pomėgis
Profesoriaus	.....	Veronikos	.....
Filipo	.....	Adelės	.....
Martyno	.....	Jūratės	.....

APIE LIETUVĄ

13 užduotis. Skaitydami tekstą įrašykite praleistus žodžius (kai kurie tiks ne viename sakinyje).

Skambėdavo, pasakodavo, gimė, mėgdavo, dainuodavo, skambindavo, vaikščiodavo, baigdavo.

M.K. Čiurlionis ir muzika

Garsus lietuvių dailininkas ir kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis .....1875 metų rugsėjo 22 dieną vargonininko šeimoje, gražioje dainingoje Lietuvos dalyje – Dzūkijoje. Šeima buvo gausi, darni, čia nuo ryto iki vakaro ..... muzika. Visi vaikai namie ..... pianinu, motina iš vaikystės mokėjo daug gražių dzūkiskų dainų ir dažnai jas ..... Ji mokėjo ir daug pasakų, ilgais žiemos vakarais .....sekti jas vaikams. Tėvas taip pat ..... įvairiausių nuotykius, o kai ....., sėsdavo prie pianino. Visas šeimos gyvenimas buvo pilnas muzikos. Konstantinas jau penkerių metų mokėjo skambinti pianinu, ... klausytis vargonų. Čiurlionių šeima gyveno Druskininkuose. Čia praėjo Konstantino vaikystė, gražiausias dienos. Ir vėliau Druskininkuose M.K. Čiurlionis ..... leisti atostogas. Jis dažnai .....prie Nemuno, po miškus, tapydavo gamtoje. M.K. Čiurlionio meilę tėviškei galime matyti jo paveiksluose, girdėti jo muzikoje.

DEŠIMTOJI PAMOKA

Bendravimas

KAIP PAKVIESTI

Kviečiu į (ką?) ...
Noriu/norėčiau pakviesti į ...
Ar galiu pakviesti ...
Gal neatsisakytumėte ...
(Gal) eikime į ...

KAIP PAKLAUSTI INFORMACIJOS

Atsiprašau, gal pasakytum (-ėte), ... kiek ...
Atsiprašau, gal/ar galite pasakyti, ... kur ...
gal žinote, ... kaip ...
ar negalite pasakyti, ... kada ...
Prašom pasakyti, ... ar ...
Gal žinai, ... kas ...
Ar nežinai, ... ko ...
Pasakyk, ... koks ...
kieno ...

KAIP IŠREIKŠTI PASITENKINIMĄ IR NEPASITENKINIMĄ

Man (labai) patinka (kas? kur?)
Man įdomu, malonu, gražu, linksma ...
(Kaip) puiku ... nuostabu ... gražu ...
Man nepatinka (kas? kur?) ...
Man nemalonu, neįdomu ...

KAIP PAKLAUSTI NUOMONĖS

Kaip (tu) manai? / (jūs) manote?
Kokia tavo (jūsų) nuomonė?
Kokios tu (jūs) nuomonės?
Kaip, tavo (jūsų) nuomone, ...
Kas, tavo (jūsų) nuomone, ...
Kur, tavo (jūsų) nuomone?
Prašom pasakyti savo nuomonę.
Kaip sakai?

KAIP ATSAKYTI

Dėkui/ačiū (už kvietimą).
Dėkoju, mielai.
Gerai. Sutinku.
Puiku.
Malonu. Labai malonu.
Ačiū, bet negaliu.

KAIP PERKLAUSTI NEIŠGIRDUS

(Labai) atsiprašau, (aš) nesupratau.
Atleiskite, (aš) neišgirdau.
Gal / ar galite / galėtumėt pakartoti?
Būkite malonus (-i), pakartokite.
Prašom/prašyčiau pakartoti dar kartą.
Ką (sakai)?
Pasakyk dar kartą.

KAIP PASAKYTI NORA, TROŠKIMĄ

Aš noriu (ko?) / norėčiau (ko?) ...
Man reikia (ko?) ...
Man trūksta (ko?) ...
Būtų gerai...

KAIP JĄ PASAKYTI

(Aš) manau/manychiau, kad ...
Pagal mane, ...
Mano (mūsų) nuomone ...

KAIP PAKLAUSTI, AR KAS SUTINKA, AR NE SU JŪSŲ NUOMONE

Ar sutinki (sutinkate) su mano nuomone?
Ar pritari mano nuomonei?
Ar tu taip pat manai? (Jūs) taip manote?
Ar tu (jūs) esi (esate) tos pačios nuomonės?

KAIP PAPRAŠYTI PAGALBOS

Ar/gal galėtumėte man padėti?
Ar negalėtumėte man padėti?
(Gal/ar) gali padėti?
Man (mums) reikia tavo (jūsų) pagalbos.
Būk geras, padėk man.

ŽODYNAS

Miestas	<i>stotis, stotelė, gatvė, šaligatvis, aikštė, viešbutis, parduotuvė ...</i>
Transportas	<i>mašina, dviratis, autobusas, traukinys, lėktuvas, laivas ...</i>
Mėnesiai	<i>sausis, vasaris, kovas, balandis, gegužė, birželis, liepa ...</i>
Savaitės dienos	<i>pirmadienis, antradienis, trečiadienis, ketvirtadienis ...</i>
Namas	<i>durys, grindys, lubos, siena, stogas, laiptai ...</i>
Butas	<i>kambarys, virtuvė, miegamasis, vonia, balkonas ...</i>
Baldai	<i>stalas, kėdė, lova, sofa, spinta, lentyna ...</i>
Indai	<i>šaukštas, šakutė, peilis, lėkštė, puodelis, puodas, keptuvė ...</i>
Kūno dalys	<i>galva, kaklas, ranka, koja, pilvas, akis, nosis, plaukai ...</i>
Žmogaus amžius	<i>kūdikis, vaikas, jaunuolis, mergina, vaikinys, moteris, vyras ...</i>
Giminytė	<i>teta, dėdė, pusbrolis, pusseserė, dukterėčia, sūnėnas ...</i>
Laisvalaikis	<i>teatras, bilietas, spektaklis, kinas, paroda, paveikslas, muzika, dirigentas, sportas, krepšinis, futbolas, turistai, kuprinė ...</i>

KAIP SUTIKTI, NESUTIKTI

Taip, sutinku.
Taip, pritariu / aš manau taip pat.
Tu (jūs) teisius (teisi).

Ne, nesutinku / taip nemanau.
Nenorėčiau sutikti.
Jokiu būdu nesutinku.
Ne, aš nesu tos pačios nuomonės.
Aš prieštaraju.

KAIP ATSAKYTI Į PRAŠYMĄ, KAIP PADĖKOTI UŽ PAGALBĄ

Gal aš kuo galėčiau padėti?
Kuo galiu būti naudingas?

Kas atsitiko?
Taip, žinoma. Mielai.
Gera, sutarta.
Labai gaila, bet ...

Ačiū už pagalbą.
Ačiū, tu (jūs) labai malonus.
Ačiū, kad padėjai.
Dėkoju (dėkui).
Iš anksto dėkoju.

GRAMATIKA

1. Daiktavardžių linksniai.

Vienaskaita

linksnis ir klausimas	vyriškoji giminė					moteriškoji giminė				
vardininkas kas?	-as	-ias	-is	ys	-us	-uo	-a	-ia	-ė	-is
naudininkas kam?	-ui	-iui	-iui	-iui	-ui	-eniui	-ai	-iai	-ei	-iai
įnagininkas kuo?	-u	-iu	-iu	-iu	-umi	-eniu	-a	-ia	-e	-imi

Daugiskaita

linksnis ir klausimas	vyriškoji giminė				moteriškoji giminė			
vardininkas kas?	-ai	-iai	-ūs	-enys	-os	-ios	-ės	-ys
naudininkas kam?	-ams	-iams	-ums	-enims	-oms	-ioms	-ėms	-ims
įnagininkas kuo?	-ais	-iais	-umis	-enimis	-omis	-iomis	-ėmis	-imis

2. Būdvardžių linksniai.

Vienaskaita

linksnis ir klausimas	vyriškoji giminė				moteriškoji giminė			
vardininkas kas?	-as	-ias	-us	-is	-a	-ia	-i	-ė
naudininkas kam?	-am	-iam	-iam	-iam	-ai	-iai	-iai	-ei
įnagininkas kuo?	-u	-iu	-iu	-iu	-a	-ia	-ia	-e

Daugiskaita

linksnis ir klausimas	vyriškoji giminė			moteriškoji giminė		
vardininkas kas?	-i	-ūs	-iai	-os	-ios	-ės
naudininkas kam?	-iems	-iems	-iams	-oms	-ioms	-ėms
įnagininkas kuo?	-ais	-iais	-iais	-omis	-iomis	-ėmis

Negimininė forma

gerAS – gerA	graž <u>US</u> – graž <u>U</u>
blogAS – blogA	malon <u>US</u> – malon <u>U</u>

Laipsniai

Laipsnis	vyr. g.	mot. g.
I	-AS, -US	-A, -I
II	-ESNIS	-ESNE
III	-IAUSIAS	-IAUSIA

3. Asmeniniai įvardžiai.

vienaskaita

kas?	aš	tu	jis	ji
ko?	manęs	tavęs	jo	jos
kam?	man	tau	jam	jai
ką?	mane	tave	įi	ją
kuo?	manimi	tavimi	juo	ją
kur?			jame	joje

daugiskaita

mes	jūs	jie	jos
mūsų	jūsų	jų	jų
mums	jums	jiems	joms
mus	jus	juos	jas
mumis	jumis	jais	jomis
		juose	jose

4. Kelintiniai skaitvardžiai.

I	pirmas
II	antras
III	trečias
IV	ketvirtas

V – penk-
VI – šeš-
VII – septin-
VIII – aštun-
IX – devin-
X – dešim-
XI – vienuolik-

Moteriškosios giminės galūnė -a.
Pirma, antra, trečia, ketvirta ...

5. Dauginiai skaitvardžiai.

vieneri; dveji; treji; ketveri; penkeri; šešeri; septyneri; aštuoneri; devyneri
Moteriškosios giminės formos baigiasi -(I)OS.

6. Veiksmažodžiai.

Laikai

būtais kartinis laikas

būti, yra, buVO	-au	-iau	-ome	-ėme
rašyti, rašo, rašĖ	-ai	-ei	-ot	-ėte
	-o	-ė	-o	-ė

būtais dažninis laikas

būTĪ	+ -DAV-	-au	+ -DAV-	-ome
	+ -DAV-	-ai	+ -DAV-	-ote
		+ -DAV-	-o	

būsimasis laikas

būTĪ	+ -S-	-iu	+ -S-	-ime
	+ -S-	-i	+ -S-	-ite
		+ -S		

tariamoji nuosaka

būTĪ	-čiau	-tume/tumėm(e)
	-tum	-tute/tumėt(e)
		-tu

Veiksmai. Priešdėliai. Kryptis

AP-	AT-	Į-	IŠ-	NU-	PA-
PAR-	PER-	PRA-	PRI-	SU-	UŽ-

reikėti, trūkti, patikti

REIKIA	kam? ko?	Man reikia knygos.
TRŪKSTA	kam? ko?	Jam trūksta laiko.
PATINKA	kam? kas?	Mums patinka Vilnius.

7. Prieveiksmis. Laipsniai.

Laipsnis

I	-AI; -IAI
II	-IAU
III	-IAUSIAI

Dėmesio: toli – toliau – toliausia; arti – arčiau – arčiausia;
* daug – daugiau – daugiausia/daugiausiai.

8. Prielinksniai.

A. SU + kuo?

su džinsais
su mama
su pieštuku

B. APIE + ką?

apie pirmą valandą
papasakok apie kelionę

C. per

per dideli batai
cini per greitai

9. Dalelytės: dar, jau, tik.

10. Lyginimo raiška.

A. Kaip pasakyti, kad daiktai vienodi

toks pat kaip
tokia pat kaip

B. Kaip pasakyti panašumą

panašus į + ką?
panaši į + ką?

C. Kaip pasakyti, kad vienas daiktas ar veiksmas skiriasi nuo kito

-esnis negu + kas?
-esnis už + ką?
-iau negu kas? / už + ką?

D. Kaip pasakyti, kad vienas daiktas ar veiksmas išsiskiria iš kitų

-iausias (iš visų)
-iausiai (iš visų)

11. Vietos ir krypties raiška.

Prielinksniai

i
pas
per
pro
prieš

} + ką?

ant
prie
iš
už
tarp
virš
nuo
iki

+ ko? po > + kuo?

Prieveiksmiai

Vietos

Čia, ten.
Toli, netoli, arti.
Namie.

Krypties

Kairėn, dešinėn.
Tiesiai.
Namo.

12. Laiko raiška.

Linksniai

A. Naudininkas: Išvažiuoju trims dienoms.

B. Įnagininkas: Šiais metais atostogausiu prie jūros.

Prielinksniai

nuo
iki
nuo ... iki
po

} + ko?

per
prieš

} + ką?

Laiko prieveiksmiai

šandien
dabar
šįryt
ką tik
kasdien

rytoj
poryt

vakar, užvakar
seniau
tada
tuo metu, kai

Sakiniai su kai

Kai ..., ...
..., kai ...

2 užduotis. Įrašykite žodžius, kurių trūksta, ir atsakykite į klausimus.

Pavyzdys: *Ką tu mėgsti daryti savaitgaliais? – Man patinka skaityti knygas.*

1. .... tau patinka Vilniuje labiausiai? – .....
2. .... dar reikia vakarėliui? – .....
3. Į .... tu esi panašus – į tėvą ar į mamą? – .....
4. Su .... eisi į teatrą? – .....
5. Atsiprašau, ... autobusas važiuoja į centrą? – .....
6. .... šiandien mėnesio diena? – .....
7. .... tu vakar nebuvai pamokose? – .....
8. .... valandą susitikime? – .....
9. .... bus Daliaus gimtadienis? – .....
10. .... tu šiandien toks nelinksmas? – .....

ŽODYNAS

3 užduotis. Parašykite vietų pavadinimus.

Pavyzdys: *vieta, kur perkame įvairius daiktus – parduotuvė.*

VIETA, kur

- keičiame pinigų – .....
- mes laukiame autobuso – .....
- perkame knygas – .....
- ūkininkai parduoda daržoves – .....
- dirba darbininkai – .....
- trumpą laiką gyvena miesto svečiai – .....
- vaidina aktoriai – .....
- dirba virėjai – .....
- perkame bilietus – .....

4 užduotis. Raskite žodžių poras.

kojos	trumpi
lūpos	didelė
plaukai	ilgas
dantys	raudonos
nosis	mėlynos
akys	storas
veidas	ilgos
pilvas	balti
kaklas	apvalus

KLAUSYMAS

5 užduotis. Paklauskite ir pažymėkite teisingus teiginius.

	taip	ne
1. Moteris parduoda trijų kambarių butą.	...	...
2. Virtuvė gana didelė.	...	...
3. Į balkoną eina per kambarį.	...	...
4. Moters garažas prie namo.	...	...
5. Butas paskutiniame namo aukšte.	...	...
6. Vyras buto nepirks.	...	...

GRAMATIKA

9 užduotis. Atsakykite į klausimus.

Pavyzdys: *Kuo parvažiuai namo? (autobusas) – Autobusu.*

1. Su kuo draugauja tavo dukra? (jaunas rimtas inžinierius) – .....
2. Kam turiu atiduoti šią knygą? (Darius) – .....
3. Kam patiko Vilniaus senamiestis? (jauni turistai) – .....
4. Su kuo visada įdomu pakalbėti? (rimtas profesorius) – .....
5. Kam šalta? (aš ir jis) – .....
6. Kam šiandien prasideda atostogos? (mokiniai) – .....
7. Su kuo susipyko Jurgis? (Saulius) – .....
8. Kam šitas laiškas? (tu) – .....
9. Su kuo žiūrėjau filmą? (Kęstutis) – .....
10. Kam skambina? (jūs) – .....

10 užduotis. Parinkite tinkamą žodžio formą.

- A Jei šiandien vakare būtų geras oras, (*noriu, norečiau, norėjau*) ..... susitikti su draugais ir eiti į pajūrį.
- B Manau, kad oras vakare tikrai (*būtų, bus, yra*) ..... gražus. O ką pajūryje (*veiksime, veikėte, veikė*) ..... ?
- A Truputį (*pasivaikščiosite, pasivaikščiosime, pasivaikščiojome*) ....., o po to galbūt (*sėdėsime, sėdėsite, sėdėjome*) ..... kopose, (*dainuosime, dainuosite, dainuojame*) ....., (*juokausite, juokautumėme, juokausime*) .....
- B Gerai jums. O aš jau seniai niekur (*nebuvau, nesu, nebūsiu*) ..... su savo draugais. Seniau mes visada penktadieniais (*eidavome, eidavote,ėjote*) ..... į diskoteką, (*šokdavote, šokote, šokdavome*) ..... iki ryto. (*Buvau, būdavo, būdavome*) ..... taip linksma.
- A O kada paskutinį kartą (*kvietai, kviesdavai, kvietėi*) ..... draugus praleisti laiką kartu?
- B (*Nebeatsiminsiu, nebeatsimenu, nebeatsiminau*) ..... , nes tai (*buvo, buvau, būdavo*) ..... taip seniai.

11 užduotis. Įrašykite žodžius, kurių trūksta.

1. Gedimino pilis stovi ..... kalno.	6. .... miesto centro ..... oro uosto
2. Bokšto laikrodžiai yra ..... Katedros.	..... dvidešimt kilometrų.
3. Kas ten kalba ..... Jūrate?	7. Sėsk ..... kėdės.
4. Paštą rasite ..... teatrą.	8. Lempa kaba ..... stalo.
5. Pilies gatvė yra ..... Universiteto.	9. Knyga nukrito ..... stalu.

12 užduotis. Parinkite tinkamą žodžio pradžių.

1. Mašina lėtai ..... važiavo per kiemą ir ..... važiavo prie namo durų.
2. Dviratininkas ..... važiavo ant kalno ir sustojo pailsėti.
3. Iš darbo tėvas namo ..... eina vėlai.
4. Berniukas ..... ėjo apie namą, nes ieškojo savo mašinėlės.
5. Savaitgalį ..... važiuok pas senelius.
6. Tėvas ..... ėjo į mano kambarį ir pasakė, kad man skambina.
7. „Kur mama? Maniau, kad virtuvėje.“ „Ji ..... ėjo į parduotuvę.“
8. Kada ..... važiuosi pas mane į svečius?
9. Su drauge taip įdomiai kalbėjome, kad ..... ėjome pro kavine, kur norėjome pavalgyti.

at-
pri-
per-
iš-
už-
par-
ap-
nu-
i-
pra-

13 užduotis. Parašykite, kas būtų, jei nusipirktum loterijos bilietą:

Jei nusipirkčiau loterijos bilietą, laimėčiau

10 000 litų.

Jei laimėčiau .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10 000 Lt

būti laimingam

skristi į Italiją

norėti važiuoti į Veneciją

plaukti gondola

pamesti pinigų

būti nelaimingiausiam pasaulyje

14 užduotis. Parašykite pagal pavyzdį:

Pavyzdys: 5, *namas* – penktas namas

3, gatvė – .....

2, durys – .....

57, puslapis – .....

17, autobusas – .....

1996, metai – .....

701, reisas – .....

19, aikštelė – .....

15 užduotis. Įrašykite tinkamus žodžius:

1. Šiandien yra ..... diena

negu .....

2. Ji mokosi ..... iš visų.

3. Vokietija yra toli, Ispanija – dar

....., o Amerika

.....

4. Dviratis yra ..... už

.....

5. Ar jis šiandien kalba įdomiai? Ne, vakar

kalbėjo .....

6. Lietuva yra ..... negu

.....

7. Mano sūnėnas ..... už

.....

Bendravimas

Kaip paklausti patarimo.
Kaip patarti.

Gramatika

1. Sangražiniai veiksmažodžiai.
Reikšmės.
Esamasis laikas.
Būtašis kartinis laikas.
Būtašis dažninis laikas.
Būsiamasis laikas.
Liepiamoji nuosaka.
Tariamoji nuosaka.
2. Sangražiniai veiksmažodžiai su priešdėliais.
3. Veiksmo pabaiga ir tęsinys:
ne-, nebe-, tebe-.
4. Deminutyvai:
-elis, -elė;
-ėlis, -ėlė;
-(i)ukas, -utė, -ytė.
5. Neigimo raiška:
įvardžiai *niekas, nė vienas, joks;*
prieveiksmiai *niekaip, niekur, niekada.*

Žodynas

Kasdienybė

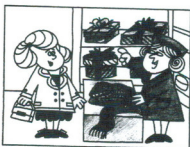
Kaip paklausti patarimo

Kaip patarti

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir lentelėse pažymėkite teisingus teiginius.

Parduotuvėje ponias Milda perka dovanas.

- Pardavėja* Prašom, ponias. Ko norėtumėt?
Milda Norėčiau nupirkti dovaną savo uošviui. Gal galėtumėte patarti, kas geriau tiktų.
Pardavėja Kokio jis amžiaus? Ar senas žmogus?
Milda Šešiasdešimt penkerių metų. Aš kaip tik ieškau dovanos gimtadieniui.
Pardavėja Galėčiau pasiūlyti gražų šaliką. Štai pažiūrėkite. Labai gražus.
Milda Ne, ne, šaliką dovanojau pernai.
Pardavėja Gal marškinius, megztinį? Kaip manote?
Milda Labiau norėčiau ko nors nekasdieniško.
Pardavėja Tada patarčiau ieškoti kitame skyriuje. Ten yra daug dovanų.

	taip	ne
1. Milda nori nupirkti dovaną vyro tėvui.	...	...
2. Dovanos reikia jaunam žmogui.	...	...
3. Milda nežino, ką ji norėtų nupirkti.	...	...
4. Milda nori dovanoti marškinius.	...	...

Ponias Jūratė šnekasi su Izabele apie savo sūnus.

- Jūratė* Mantas pasidarė toks nenuorama. Dar pernai skaitydavo knygas, padėdavo man namie, o dabar tiesiog nespėju pažūrėti – jau jo nebėra. Kažkur kieme, gatvėje.
Izabelė Taip, dabar berniukų toks sunkus amžius. Vaikai patys nežino, ko nori.
Jūratė Norėčiau su jumis pasitarti. Gal jam pasiūlyti kokią sporto šaką? Ar Mišelis sportuoja? Gal jie galėtų kartu kuo nors užsiimti?
Izabelė Prancūzijoje jis labai mėgo sportuoti: žaidė tenisą, važinėjo dviračiais, jodinėjo. Čia jis taip pat norėtų jodinėti, bet nežinome, kur galima tai daryti. Gal jūs patartumėt?
Jūratė Mano bendradarbės vyras dirba žirgyne. Bet aš jums nepatariu. Žirgynas gana toli, užmiestyje. Be to, tai gana pavojingas sportas.
Izabelė Nemanyčiau, kad pavojinga. O dėl atstumo, tai mano vyras galėtų berniukus nuvežti mašina. Gal verta pabandyti?

	taip	ne
1. Mantas visada sėdi namie.	...	...
2. Jūratė prašo Izabelės patarimo.	...	...
3. Mišelis domisi sportu.	...	...
4. Jūratė nori, kad Mantas jodintų žirgu.	...	...

Šeštadienio rytas. Jau 12 val., o Mantas dar lovoje. Mama ateina pažiūrėti, kas atsitiko.

Mama Mantai, ar tu dar miegi?

Mantas Taip. Ne. Nebemiegu, bet nenoriu keltis. Patark, mama, ką man šiandien veikti.

Mama Pirmiausia kelkis, nusiprausk, susišukuok. Iš karto būsi žvalensnis. Tada pasiklok lovą, susitvarkyk kambarį.

Mantas Mmm..., aš kiekvieną dieną prausiuosi, šukuuojuosi, kloju lovą, tvarkau kambarį. O šiandien juk šeštadienis.

Mama Jeigu abu kartu greitai susitvarkytume namus, galėtume nueiti į teatrą. Šiandien Lėlių teatre naujas spektaklis. Patarčiau pasikviesti Mišelį ir nueitume visi trys. Na, kaip?

Mantas O, čia jau įdomiau.

taip   **ne**

1. Mantas klausia mamos, ką jam daryti.	...	...
2. Mama liepia Mantui sportuoti.	...	...
3. Mama nori viena dirbti namuose.	...	...
4. Teatre bus premjera.	...	...
5. Mantui patinka mamos patarimas.	...	...

KAIP PAPRAŠYTI PATARIMO

Aš noriu su tavimi pasitarti.

Norėčiau su jumis pasitarti.

Man būtinai reikia su tavimi pasitarti.

Patark man ...

Būkite malonus, patarkite ...

Man siūlo ..., kaip jūs patartumėt?

Kaip/ką tu patartum?

Kaip manai, ką geriau daryti?

Ar nepatartumėt, kaip geriau ...

Kaip sakai, ar ...

KAIP PATARTI

Na, kas atsitiko?

Taip, prašom.

Sakyk, jei galėsiu, tai patarsiu.

Patariu ...

Patarčiau ...

Aš jums nepatariu.

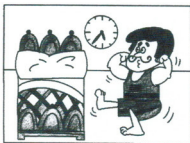
Siūlau sutikti.

Man atrodo ...

Verta pabandyti.

Sakyčiau, neverta.

2 užduotis. Čia sumaišyti du tekstai – apie Vytautą Kielaitį ir Vilių Vaišnį.
Atskirkite juos.

Vytautas
Kielaitis

.....
A.....
.....
.....
.....
.....

Vilius
Vaišnis

.....
B.....
.....
.....
.....
.....

- A. Jis kas rytą keliasi labai anksti. Būtų malonu ilgiau pamiegoti, bet reikia skubėti į darbą.
Jis jau seniai įprato dieną pradėti penktą valandą ryto.
- B. Jo diena prasideda prieš šešias. Kai jis buvo jaunas, labai mėgdavo rytais pagulėti lovoje, paskaityti laikraštį ar romaną. Bet tai jis galėjo daryti tik savaitgaliais. Darbo dienomis reikėjo anksti eiti į darbą. Dabar į darbą eiti nereikia, bet ir gulėti nesinori.
- C. Reikia skubėti. Jis greitai šoka iš lovos ir bėga pabėgioti. Jam reikia būti stipriam, todėl kiekvieną rytą jis sportuoja.
- D. Jis lėtai keliasi ir eina pasivaikščioti. Jam patinka saulėtekis visais metų laikais, o ypač pavasarį.
- E. Po ryto mankštos jis prausiasi po šaltu dušu, valosi danti šukuojasi ir pusryčiauja. Kai geria kavą, mėgsta paklausti radijo, dažniausiai – žinių.
- F. Skustis jam nereikia, nes augina barzdą. Taip sutaupo da kelias ryto minutes.
- G. Kai grįžta namo, žmona jau verda pusryčius, kvepia kavą. Kava senam žmogui nelabai sveika, bet jis negali atsiskyti, nes labai ją mėgsta.
- H. Jeigu spėja, paprastai dar išverda kavos žmonai, kuri kelias kiek vėliau. Tada rengiasi, aunasi ir skuba pro duris.
- I. Po pusryčių jis pasišneka su žmona, pavarto laikraščius ir tik tada skutasi. Kaip gerai, kad nereikia niekur skubėti.
- J. Diena bus ilga. Reikia sugalvoti, ką veikti.

3 užduotis. Sugalvokite šiems pasakojimams pavadinimus. Pasakykite, kodėl taip norite pavadinti.

4 užduotis. Iš teksto išrinkite veiksmažodžius, kurie rodo:

veiksma dabartyje:

.....
.....
.....

veiksma praeityje:

.....
.....

Pasirinkite 5 veiksmažodžius ir sugalvokite su jais po sakinį.

5 užduotis. *Darbas poromis.* Paklauskite draugo ir pats papasakokite, ką darote jūs kiekvieną rytą. Ar tą patį darėte ir prieš penkerius metus?

GRAMATIKA

1. Sangražiniai veiksmažodžiai.

Reikšmės	Veiksmažodžiai	Pavyzdžiai
1. Veiksmas, nukreiptas į save	<i>praustis, šukuotis...</i>	<i>Aš visada prausiuosi šaltu vandeniu.</i>
2. Veiksmas savo naudai	<i>pirktis (sau), neštis...</i>	<i>Artūras nusipirko naują kompiuterį.</i>
3. Savaiminis veiksmas	<i>baigtis, suktis...</i>	<i>Vasara baigiasi.</i>
4. Tarpusavio veiksmas	<i>kalbėtis, pyktis...</i>	<i>Aš dažnai kalbuosi su mama telefonu.</i>
5. Tik sangražiniai veiksmažodžiai	<i>džiaugtis, juoktis, tikėtis</i>	<i>Ar tu tikiesi išvažiuoti rytoj?</i>

Esamasis laikas

nešAsi		džiaugIAsi		ilsIsi		klausOsI	
su -A		su -IA		su -I		su -O	
-uosi	-amės	-iuosi	-iamės	-iuosi	-imės	-ausi	-omės
-iesi	-atės	-iesi	-iatės	-iesi	-itės	-aisi	-otės
-asi		-iasi		-isi		-osi	
aš	<i>nešiuosi,</i>	<i>džiaugiuosi,</i>		<i>ilsiuosi,</i>		<i>klausauosi;</i>	
tu	<i>nešiesi</i>	<i>džiaugiesi,</i>		<i>ilsiesi,</i>		<i>klausaisi;</i>	
jis, ji	<i>nešasi,</i>	<i>džiaugiasi,</i>		<i>ilsisi,</i>		<i>klausosi;</i>	
mes	<i>nešamės,</i>	<i>džiaugiamės,</i>		<i>ilsimės,</i>		<i>klausomės;</i>	
jūs	<i>nešatės,</i>	<i>džiaugiatės,</i>		<i>ilsitės,</i>		<i>klausotės;</i>	
jie, jos	<i>nešasi,</i>	<i>džiaugiasi,</i>		<i>ilsisi,</i>		<i>klausosi.</i>	

Būtašis kartinis laikas

neštis,	nešasi,	nešėsi;				
džiaugtis,	džiaugiasi,	džiaugėsi;	-iausi	-ėmės	-ausi	-omės
klausytis,	klausosi,	klausėsi;	-eisi	-ėtės	-aisi	-otės
ilsėtis,	ilsisi,	ilsėjosi.		-ėsi		-osi
aš	<i>nešiausi,</i>	<i>džiaugiausi,</i>	<i>klausiausi,</i>		<i>ilsėjausi;</i>	
tu	<i>nešeisi,</i>	<i>džiaugeisi,</i>	<i>klauseisi,</i>		<i>ilsėjai;</i>	
jis, ji	<i>nešėsi,</i>	<i>džiaugėsi,</i>	<i>klausėsi,</i>		<i>ilsėjosi;</i>	
mes	<i>nešėmės,</i>	<i>džiaugėmės,</i>	<i>klausėmės,</i>		<i>ilsėjomės;</i>	
jūs	<i>nešėtės,</i>	<i>džiaugėtės,</i>	<i>klausėtės,</i>		<i>ilsėjotės.</i>	
jie, jos	<i>nešėsi,</i>	<i>džiaugėsi,</i>	<i>klausėsi,</i>		<i>ilsėjosi.</i>	

Būtašis dažninis laikas

nešTIS + -DAV- + būtojo kartinio laiko galūnės, pavyzdžiui: *nešdavausi, nešdavaisi, nešdavosi...*

Būsimasis laikas

džiaugtis + -S- +
 -iuosi -imės
 -iesi -itės
 -is

aš	<i>nešiuosi,</i>	<i>džiaugsiuosi,</i>	<i>ilsėsiuosi,</i>	<i>klausysiuosi;</i>
tu	<i>nešiesi,</i>	<i>džiaugsiesi,</i>	<i>ilsėiesi,</i>	<i>klausysiesi;</i>
jis, ji	<i>nešis,</i>	<i>džiaugsis,</i>	<i>ilsėsis,</i>	<i>klausysis;</i>
mes	<i>nešimės,</i>	<i>džiaugsimės,</i>	<i>ilsėsimės,</i>	<i>klausysimės;</i>
jūs	<i>nešitės,</i>	<i>džiaugsitės,</i>	<i>ilsėsitės,</i>	<i>klausysitės.</i>
jie, jos	<i>nešis,</i>	<i>džiaugsis,</i>	<i>ilsėsis,</i>	<i>klausysis.</i>

Liepiamoji nuosaka

tu	} nešTIS {	-kis	<i>neškis</i>
mes		-kimės	<i>neškimės</i>
jūs		-kitės	<i>neškitės</i>

Tariamoji nuosaka

nešTIS	-čiausi	-tumės /-tumėmės
	-tumeisi	-tutės /-tumėtės
		-tūsi

aš	<i>neščiausi</i>	mes	<i>neštumės/neštumėmės</i>
tu	<i>neštumeisi</i>	jūs	<i>neštutės/neštumėtės</i>
jis, jis	<i>neštūsi</i>	jie, jos	<i>neštūsi</i>

2. Sangražiniai veiksmažodžiai su priešdėliais.

<i>autiSI, aunaSI, avėSI</i>	<i>NESlauti, NESlauna, NESlavė</i>
<i>praustiSI, prausiaSI, prausėSI</i>	<i>NUSIprasti, NUSIprausia, NUSIprausė</i>
<i>šukuotis, šukuojaSI, šukavoSI</i>	<i>SUSIšukuoti, SUSIšukuoja, SUSIšukavo</i>

3. Veiksma pabaiga ir tęsinys.

Nebe- Tebe-
Ne-

Šiandien NESkaitau knygos.

*Rytą skaičiau,
o dabar NEBEskaitau.*

*Rytą skaičiau ir dabar
TEBEskaitau.*

Dieną jis NEMiegojo.

*Dieną jis vieną valandą miegojo,
bet dabar NEBEMiega.*

*Visą dieną jis miegojo
ir dabar TEBEMiega.*

4. Deminutyvai.

Iš visų daiktavardžių galima padaryti žodžių su

-ELIS, -ELĖ
-ĖLIS, -ĖLĖ

tė - vas	+ -elis	tėvelis	va - ka - ras	+ -ėlis	vakarėlis
bro - lis		brolelis	rankš - luos - tis		rankšluostėlis
kny - ga	+ -ėlė	knygelė	ke - pu - rė	+ -ėlė	kepurėlė
se - sė		seselė	ma - ši - na		mašinėlė

Populiarios ir tokios priesagos:

-(i)UKAS	<i>berniukas, broliukas, traukinukas, Algiukas</i>
-UTĖ	<i>sesutė, spintutė, knygutė, Linutė</i>
-YTĖ	<i>mergytė, gėlytė, mamytė, Marytė</i>

5. Neigimo raiška.

Ivardžiai

niekas, nė vienas (-a), joks (-ia)

Vakar niekas man neskambino.

Nė vienas iš mūsų nežinojo, kad pamokos nebus.

Iš draugo neturiu jokių žinių.

Prieveiksmai

niekaip, niekur, niekada

Niekaip nesuprantu šio teksto.

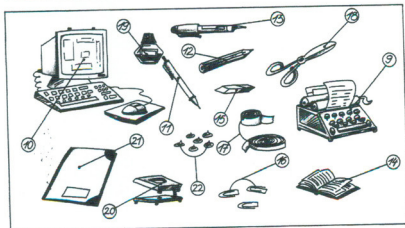
Niekur nerandu savo tušinuko.

Niekada nebuvau Paryžiuje.

ŽODYNAS

Kasdienybė

1. Darbas
2. Darbovietė
3. Bendradarbis, kolega
4. Uždarbis, alga, atlyginimas
5. Viršininkas (direktorius, vedėjas)
6. Darbininkas, darbuotojas
7. Bedarbis
8. Rašomasis stalas
9. Rašomoji mašinėlė
10. Kompiuteris
11. Tušinukas
12. Pieštukas
13. Parkeris
14. Užrašų knygelė, bloknotas
15. Trintukas
16. Sąvaržėlės
17. Lipni juostelė
18. Žirklės
19. Rašalas
20. Skylamušis
21. Aplankas
22. Smeigtukai

Rytas

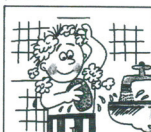
Atsibusti, atsibunda,
atsibudo

Keltis, keliasi, kėlėsi

Praustis, prausiasi,
prausėsi

Šukuotis, šukuojasi,
šukavosi

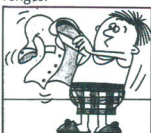
Valytis, valosi, valėsi
(dantis, batus)

Šluostytis, šluostosi,
šluostėsi

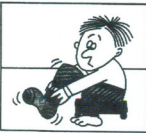
Rengtis, rengiasi,
rengėsi

Mautis, maunasi,
movėsi

Autis, aunasi, avėsi

Dėtis, dedasi, dėjosi

Segtis, segasi, segėsi

Rištis, rišasi, rišosi

6 užduotis. Baikite dialogus.

A. Man siūlo .....

.....

B. ....

A. Kaip sakai, ar .....

.....

B. Manau, kad geriau .....

A. Būkit malonus, patarkite man .....

.....

B. ....

A. ....

.....

B. Sakyčiau, verta pabandyti.

A. ....

.....

B. Nepatariu .....

A. Man būtinai reikia su jumis pasitarti. ....

.....

B. ....

A. ....

.....

B. Siūlau sutikti.

A. Būk geras, patark man, ką daryti. ....

.....

B. ....

7 užduotis. Darbas poromis. Paprašykite patarimo.

- Nusipirkai kelialapį į turistinę kelionę, bet negali važiuoti.
Paprašyk draugo patarimo, ką daryti.
- Netikėtai gavai didelį palikimą ir nežinai, ką daryti. Paprašyk draugo patarimo.
- Atėjai pas direktorių skubiu reikalu, o jis jau išėjo į namus. Paklausk sekretorės patarimo.
- Pavėlavai į lėktuvą, o reikia iki vakaro būti Berlyne. Paprašyk oro uosto tarnautojos patarimo.
- Tau labai reikia šuns, o tėvai nenori. Paprašyk draugo patarti, ką daryti.
- Ieškai darbo ir gavai du pasiūlymus: Vilniuje ir Paryžiuje.
Paprašyk draugo, kad patartų, kaip nuspręsti.
- Palikai traukinyje pinigus ir dokumentus. Paprašyk stoties viršininko patarimo, ką daryti.

8 užduotis. Mikas pasakoja apie savo studentišką gyvenimą fantazuodamas, šiek tiek pameluodamas. Suraskite tas vietas.

Kai aš buvau studentas, gyvenau pas savo dėdę. Jis buvo gana senas, 40 metų, bet atrodė gražiai: aukštas, žilais garbanotais plaukais, su barzda ir ūsais, nedidelio ūgio, visada linksmas ir piktas. Dėdė gyveno dideliame name Vilniuje, ant jūros kranto. Šeimos jis niekada neturėjo. Mane priėmė į savo butą kaip vaiką, elgėsi su manim kaip švelnus senelis. Kas rytą versdavo iš lovos, liepdavo praustis lediniu vandeniu, lauke daryti mankštą. Pats jis maudydavosi jūroje ne tik vasarą, bet ir žiemą. Brt...

Kai jis skusdavosi ir rengdavosi, aš paprastai virdavau pusryčius. Jis niekada nevalgydavo sumuštinų. Aš turėdavau kepti kiaušiniene, virti ledus, košę, nes dėdė sakydavo, kad būtina valgyti šaltus pusryčius. Jis buvo tikras keistuolis.

Įdomiausia būdavo savaitgaliais. Dėdė labai dažnai eidavo į cirką ir vesdavosi mane kartu. Gaila, kad jis neturėjo savo vaikų... Aš nenorėdavau su juo pyktis, todėl eidavau kartu, nors cirko baisiausiai nemėgau. Mes išeidavome prieš dvi ar tris valandas iki koncerto, nes dėdė norėdavo dar pasivaikščioti po parką. Visada labai skubėdavome, ramiai kalbėdavomės apie gyvenimą, apie orą, apie mano mokslus. Labiausiai jis domėjosi mano draugais, ypač draugėmis. Jis niekaip negalėdavo suprasti, kodėl jos rengiasi tik džinsais, megztiniais ir dviračiais. Nė viena mano draugė niekada jam nepatiko. Na, senberniai visada keistai žiūri į moteris.

Cirke dėdė tiesiog pavirsdavo vaikui. Per pritrauką pirkdavosi saldinius, per varžybas juos skaniai valgydavo, garsiai juokdavosi, šukuodavosi, džiaugdavosi viskuo kaip mažas vaikas. Tada aš tyliai pykdavau, kad taip gaištu laiką, ir laukdavau, kad viskas greičiau baigtųsi. O dabar manau, kad tai buvo gana įdomus ir spalvingas mano gyvenimo laikotarpis.

9 užduotis. Pabandykite perrašyti nelogiškus sakinius, pataisykite juos.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

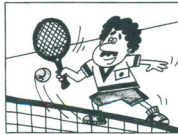

10 užduotis. Profesorius Rimantas Petruelis nori dalyvauti vadovėlių konkurse. Todėl jis parašė Curriculum vitae (gyvenimo aprašymą). Perskaitykite jį ir parašykite savo tokį patį dokumentą.

Gyvenimo aprašymas / Curriculum vitae

<i>Pavardė</i>	Petruelis
<i>Vardas</i>	Rimantas
<i>Gimimo data</i>	1950 04 15
<i>Gimimo vieta</i>	Panevėžys
<i>Šeimyninė padėtis</i>	Vedęs, viena dukra
<i>Namų adresas</i>	Taikos g. 18–72 Vilnius 2010
<i>telefonas</i>	42 52 67
<i>Darbovietės adresas</i>	Lietuvos istorijos katedra, Universiteto g. 3 2734 Vilnius
<i>telefonas</i>	61 07 86
<i>faksas</i>	62 86 07
<i>Išsilavinimas</i>	1978–1981 m. Vilniaus universiteto doktorantūra 1968–1973 m. Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Lietuvos istorijos specialybė 1957–1968 m. Panevėžio 1-oji vidurinė mokykla
<i>Darbovietės</i>	Nuo 1981 m. Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto Lietuvos istorijos katedra 1973–1978 m. Mokslų akademijos biblioteka, rankraščių skyriaus bendradarbis
<i>Mokslinis laipsnis ir vardas</i>	Profesorius, habilituotas daktaras
<i>Užsienio kalbos</i>	Anglų (laisvai kalbu, skaitau) Lenkų (laisvai kalbu, skaitau) Rusų (laisvai kalbu, skaitau) Vokiečių (kalbu, skaitau) Prancūzų (skaitau su žodynu)
<i>Pomėgiai</i>	Filatelija

11 užduotis. Paklauskite teksto. Žiūrėdami į paveikslukus, sužymėkite juos eilės tvarka, atskirdami, kas buvo Maskvoje (M1, M2 ...), o kas – Vilniuje (V1, V2 ...). Užpildykite lentelę, surašykite, ką Filipas veikė ar veikia. Paklauskite teksto dar kartą. Ar girdėjote valandas? Užrašykite jas. Kada Filipas ką veikia?

Maskva	Vilnius	valandos
1	1	.....
2	2	.....
3	3	.....
4	4	.....
5	5	.....
6	6	.....

Kaip suprantate pasakymą *rytinis paukštis*?
Ar žinote, kokius žmones vadina *pelėdomis* ir *vyturiais*?

APIE LIETUVĄ

12 užduotis. Papasakokite visiems:

ar jūsų krašte žmonės mėgsta dainuoti?
o ar mėgsta klausytis dainų, muzikos?
kokios dainos yra populiariausios?

13 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

1. Kokios dainos yra seniausios Lietuvoje?
2. Kurio Lietuvos regiono žmonės labiausiai mėgsta dainuoti?
4. Kokių žodžių daug lietuvių dainose?

Lietuva – dainų kraštas

Lietuviai nuo seno mėgo dainuoti ir kurti dainas, kai džiaugėsi ar liūdėjo, kai dirbo ar linksminosi. Daina lydėjo žmogų nuo gimimo iki mirties. Ji guodė, linksmino, padėjo dirbti darbus ir švęsti šventes. Vaikams motinos dainuodavo lopsines, jaunus vyrus į karą lydėjo karo dainomis, vestuvėse skambėjo vestuvių dainos, prie stalo – vaišių dainos. Visos šventės ir darbai turėjo savo dainų, žaidimų, papročių.

Įdomiausios dainos – daugiabalsės lietuvių sutartinės, kurios yra labai senos, originalios dainavimo būdu. Ypatingos dainos yra raudos. Jos būdavo dainuojamos per laidotuves ar vestuves – taip žmonės rodė savo skausmą, liūdesį.

Dainos buvo populiarios visoje Lietuvoje, tačiau dainingiausias kraštas – pietinė dalis – Dzūkija. Nuo senų laikų žmonės čia gyveno sunkiausiai, bet dainavo daugiausia.

Visose lietuvių dainose daug malonių žodžių, deminutyvų, kurie rodo meilę, švelnumą, širdies gerumą. Tai ir jaunosios mergelės, berneliai, žaliosios rūtelės, saulėlė motulė, mėnuo tėvelis, žvaigždės sesutės.

15 užduotis. Perskaitykite dainos žodžius ir galbūt išmokite padainuoti.

Pelėda

Tupėj(o) grūšioj pelėda // 2 k.

Tupėj(o) tupėj(o) grūšelėj pelėda // 2 k.

Vijo lizdą pelėda // 2 k.

Vijo vijo lizdelį pelėda // 2 k.

Dėj(o) kiaušinius pelėda // 2 k.

Dėjo dėjo kiaušinius pelėda §§ 2 k.

Perėj(o) vaikus pelėda // 2 k.

Perj(o) perėj(o) vaikelius pelėda // 2 k.

Juodi vaikai pelėdos // 2 k.

Juodi juodi vaikeliai pelėdos // 2 k.

Važiov(o) Vilniun pelėda // 2 k.

Važiov(o) važiov(o) Vilniun pelėda // 2 k.

Pirko muilo pelėda // 2 k.

Pirko pirko muilėlio pelėda // 2 k.

Prausė vaikus pelėda // 2 k.

Prausė prausė vaikelius pelėda // 2 k.

Balti vaikai pelėdos // 2 k.

Balti balti vaikeliai pelėdos // 2 k.

Bendravimas

Kaip išreikšti baimę, draudimą, išpėjimą.
Kaip pareikšti užuojautą, gailėstį, viltį, tikėjimą.
Kaip nuraminti.

Gramatika

1. Veiksmažodis.
Veiksmai su priesagomis
-inėti, -(i)oti.
2. Įvardžiai:
kas, koks, kuris, kelintas;
kažkas, kažkoks, kažkuris, kažkelintas;
kas nors, koks nors, kuris nors, kai kas.
3. Įvardis *savęs* ir kiti jo linksniai.
4. Papildinio sakinių modelis:
manau, kad ...
žinau, kad ... ir pan.
nežinau, ar ...
bijau, kad ...
5. Pažyminio sakinių modelis:
..., kuris (kuri) ...

Žodynas

Sveikata
Ligos, savijauta

Kaip išreikšti baime, nerimą, draudimą, išpėjimą
 Kaip pareikšti užuojautą, gailestį, viltį, tikėjimą
 Kaip nuraminti

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir pažymėkite teisingus teiginius.

Martynas skambina Daivai.

- Martynas* Laba diena, gal Daiva yra namie?
Daiva Čia aš, Martynai, labas.
Martynas Nepažinau tavo balso. Ar kas atsitiko?
Daiva Ne, nieko baisaus. Man šiandien egzaminas.
Martynas Nebijok, viskas bus gerai. Tu juk visada gerai išlaikai egzaminus.
Daiva Prieš egzaminą aš visada jaudinuosi, nepamitikiu savimi. Bijau, kad gali nepasisekti.
Martynas O aš norėjau pakviesti tave į naujos parodos atidarymą.
Daiva Kada?
Martynas Šiandien, už poros valandų.
Daiva Kaip gaila, egzaminas visada nelaiku.
Martynas Nieko, nieko. Nusiramink, į parodą nueisim kitą kartą. O šiandien laikykis. Svarbiausia nesijaudinti ir gerai maitintis. Aš vakare paskambinsiu. Sėkmės.
Daiva Iki.

	taip	ne
1. Daivos balsas kitoks negu visada.	...	...
2. Martynas mano, kad Daiva gera studentė.	...	...
3. Daiva žino, kad nepasiseks.	...	...
4. Mergina nenori eiti į parodą.	...	...

Ponia Izabelė prie namų susitiko kaimynę Adelę Vaišniene.

- Adelė* Ko jūs tokia nelinksma, ponja Izabele? Blogai jaučiatės?
Izabelė Žinote, susirgo mano vyras ir sūnus.
Adelė O, nuoširdžiai užjaučiu. Kai namie serga du vyrai - tikra nelaimė. O kas jiems atsitiko?
Izabelė Dar gerai nežinom, ką tik pakviečiau gydytoją. Mišeliui skauda galvą, gerklę, aukšta temperatūra, o Filipas labai kosi. Gal gripas abiems?
Adelė Nesijaudinkite, viskas bus gerai. Svarbu dabar jums nesusergti. O jiems reikėtų nesikelti iš lovos, jokių būdu neiti į lauką, valgyti daug vitaminų. Tikiuosi, kad jie greitai pasveiks. Linkiu jums stiprybės.
Izabelė Ačiū. Aš taip pat tikiuosi, kad viskas bus gerai, bet vis tiek neramu.

taip ne

1. Izabelė liūdna, nes ji serga.	...	...
2. Neaišku, kuo serga Mišelis ir Filipas.	...	...
3. Adelė mano, kad ligoniai turi gulėti.	...	...

Gydytojas apžiūrinėja Mišelį ir poną Filipą.

- Gydytojas* Mišeliui angina. Štai receptas. Šiuos vaistus reikės gerti penkias dienas. Neleiskite jam keltis. Geriau neskaityti, nežiūrėti televizoriaus. Jam dabar reikia ramiai pagulėti keletą dienų. Ir jokių ledų, Mišeli.
- Izabelė* Ačiū, gydytojau. O kaip mano vyras?
- Gydytojas* Atrodo, nieko baisaus, tik peršalimas. Jums taip pat reikės pailsėti, ponas Filipai. Nesikelkite kelias dienas, neikite į lauką. Gerkite šiuos vaistus tris kartus per dieną. Vakare pakaitinkite kojas, dažnai gerkite karštos arbatos su medumi. Nesijaudinkite, greitai pasveiksite.
- Filipas* Ačiū, jūs mane nuraminote. Maniau, kad man kažkas baisesnio. Labai prastai jaučiuosi.
- Gydytojas* Nusiraminkite, nereikia jaudintis. Už poros dienų būsite sveikas.

taip ne

1. Mišeliui gydytojas išrašė vaistų.	...	...
2. Gydytojas jam griežtai uždraudė žiūrėti televizorių.	...	...
3. Filipas jaučiasi neblogai.	...	...
4. Gydytojas mano, kad Filipas pasveiks už kelių dienų.	...	...

KAIP IŠREIKŠTI

BAIMĘ, NERIMĄ

Bijau, kad ...
 (Man) baisu, kad ...
 Bijau (baisu) eiti ...
 (Man) neramu, kad ...
 Gelbėkit!

DRAUDIMĄ

Draudžiu. Draudžiama.
 Negalima.
 Jokiu saldainių.
 Neskaityk.
 Neleidžiu skaityti...

ISPĖJIMĄ

Ispėju, kad ...
 Primenu, kad ...
 Dėmesio!

KAIP PAREIŠTI

UŽUOJAUTĄ

(Nuoširdžiai) užjaučiu.
 Užuojauta

GAILESTĮ

(Man) gaila, kad ...
 Labai gaila.

KAIP IŠREIKŠTI VILTĮ, TIKĖJIMĄ, KAIP NURAMINTI

Patikėk (-ite), viskas bus gerai.
Tikiuosi, (kad) viskas bus gerai.
Nesijaudink (-ite), (viskas bus gerai).
Nebijok (-ite), (viskas bus gerai).

Nesinepvink (-ite), (viskas bus gerai).
Nusiramink (-ite), nieko baisaus.
Neprarask (-ite) vilties, (viskas bus gerai).
Nereikią taip jaudintis.

2 užduotis. Perskaitykite tekstą ir užpildykite lentelę.

Svajonės ir nerimas

Veronika Beranžė nori parašyti straipsnį „Ko žmonės labiausiai bijo, dėl ko nerimauja ir apie ką svajoja“. Ji sugalvojo apklausti visus suaugusius žmones, kurie gyvena jos name. Ir štai kokie rezultatai.

Profesoriui Petručiui, kuris retai ko nors bijo, vis dėlto neramu, kad žmonės nesaugo gamtos. Kodėl jie negalvoja, ką daryti, kad upės, miškai, jūros, oras būtų švarūs? O apie ką profesorius svajoja? Jis nori parašyti dar ne vieną gerą mokslo darbą – toks jo gyvenimo tikslas.

Profesoriaus žmona Milda nesidomi problemomis, kurios jaudina profesorių. Ji laiminga visur ir visada: namie, darbe, su draugais... Mildai visada viskas sekasi. Bet ir ji bijo – bijo būti sena. Mildai senatvė – tai baisiausia katastrofa. O svajonė – didesnis butas. Reikėtų mažiausiai penkių didelių kambarių, vienas turėtų būti su židiniu.

Daiva Petruilytė yra studentė. Ji studijuoja lietuvių kalbą ir nerimauja, kad gali nerasti darbo, kuris jai patiktų. Bet Daiva turi vilčių, kad viskas bus gerai. O šiaip jos gyvenime labai svarbu – geri draugai, tik apie juos ji svajoja.

Jūratė ir Vytautas Kielaičiai mano, kad baisiausias dalykas yra bedarbystė. Laimė, jie abu turi darbą. O ką daryti bedarbiams? Žinoma, Kielaičiai irgi turi svajonių. Vytautas svajoja apie naują mašiną, o Jūratė turi tik vieną didelį norą – kad jos sūnūs, kuriuos ji labai myli, būtų laimingi.

Martynas mano, kad jis nieko nebijo. Reikia gyventi, o ne bijoti. O svajoti – tai moterų darbas.

Kaimynai Adelė ir Vilius Vaišniai sako, kad bijo vagių, chuliganų ir katastrofų. Apie tai dažnai įvairūs žmonės kalba per televiziją. Ne, geriau apie tokius dalykus nė negalvoti. O dar jie bijo susirgti. Abu yra seni žmonės, todėl ligos, kurios ateina staiga, juos labai gąsdina. O svajoja Vaišniai apie laimingą anūką ateitį.

Tokias nuomones išklausė Veronika. Įdomu, koks bus straipsnis, kurį Veronika greitai parašys?

Kas?	Ko bijo?	Apie ką svajoja?
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

3 užduotis. Kaip jūs atsakytumėt Veronikai, kas jums kelia didžiausią nerimą?
Parašykite apie tai.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

4 užduotis. *Darbas poromis.* Pasikalbėkite su draugu, kokios problemos jums labiausiai kelia nerimą. Pabandykite nuraminti vienas kitą, pasakyti argumentų, kodėl neverta nerimauti.

5 užduotis. Raskite tekste šių sakinių pabaigas ir parašykite jas.

Pavyzdys: Veronika apklausinėjo visus suaugusius žmones, kurie gyvena jos name.

Profesorius, kuris .....

Ponia Milda nesidomi problemomis, kurios .....

Daiva nori rasti darbą, kuris .....

Jūratė nori, kad būtų laimingi jos ....., kuriuos .....

Kaimynus Vaišnius gąsdina ligos, kurios .....

Niekas nežino, koks bus straipsnis, kurį .....

GRAMATIKA

1. Veiksmažodžiai su priesagomis. Veiksmas, kuris pasikartoja.

-INĖTI

klausti – *klausINĖTI*
važiuoti – *važINĖTI*
pirkti – *pirkINĖTI*
šokti – *šokINĖTI*

atsakyti – *atsakINĖTI*
rašyti – *rašINĖTI*
joti – *jodINĖTI*

-(I)OTI

bėgti – *bėgIOTI*
nešti – *nešIOTI*
rinkti – *rankIOTI*

segti – *segIOTI*
sekti – *sekIOTI*
kišti – *kaišIOTI*
vežti – *vežIOTI*

2. Įvardžiai.

vyr. / mot.

giminė

vyriškoji giminė

kas koks, kuris, kelintas
kažkas kažkoks, kažkuris, kažkelintas
kas nors koks nors, kuris nors
kai kas

moteriškoji giminė

kokia, kuri, kelinta
kažkokia, kažkuri, kažkelinta
kokia nors, kuri nors

- *kažkas* ir pan. „neaišku kas, kuris, koks, kelintas“;
- *kas nors* ir pan. „nesvarbu kas, kuris...“;
- *kai kas* „dalis iš visumos“

Ar girdi, kažkas skambina prie durų, aš nežinau, kas čia galėtų būti.

Kas nors atidarykite duris, aš dabar negaliu.

„Mama, pas tave kai kas atėjo“. – „Kas?“ – „Nesakysiu, greičiau pati ateik“.

Man dar reikia kai ką padaryti.

Kur mano daiktai? Man dar reikia kai ką pasiimti.

vyriškoji giminė

vienaskaita

kas	koks,	kelintas,	kuris
ko	kokio,	kelinto,	kurio
kam	kokiam,	kelintam,	kuriam
ką	kokį,	kelintą,	kurį
kuo	kokiu,	kelintu,	kuriuo
kame	kokiame,	kelintame,	kuriame

daugiskaita

kokie,	kelinti,	kurie
kokių,	kelintų,	kurių
kokiems,	kelintiems,	kuriems
kokius,	kelintus,	kuriuos
kokiais,	kelintais,	kuriais
kokiuose,	kelintuose,	kuriuose

moteriškoji giminė

vienaskaita

kokia,	kelinta,	kuri
kokios,	kelintos,	kurios
kokiai,	kelintai,	kuriai
kokia,	kelinta,	kurią
kokia,	kelinta,	kuria
kokioje,	kelintoje,	kurioje

daugiskaita

kokios,	kelintos,	kurios
kokių,	kelintų,	kurių
kokioms,	kelintoms,	kurioms
kokias,	kelintas,	kurias
kokiomis,	kelintomis,	kuriomis
kokiose,	kelintose,	kuriose

3. Įvardis *savęs* ir kiti jo linksniai.

aš, tu, jis, ji, mes, jūs, jie, jos

ko?	<i>savęs</i>	<i>Tu nemyli savęs. Man atrodo, jis pats nesupranta savęs.</i>
kam?	<i>sau</i>	<i>Šią knygą nusipirkau sau. Mama sau nieko neperka.</i>
ką?	<i>save</i>	<i>Jie save laiko labai protingais.</i>
kuo?	<i>savimi</i>	<i>Aš labai nepatenkintas savimi.</i>
kur?	<i>savyje</i>	<i>Konflikto priežasčių ieškok savyje.</i>

4. Papildinio sakinių modelis:

manau, kad ...
žinau, kad /kas/ ko/ kam/ ką/
(su) kuo/ kur/ kada/ kaip ...

Manau, kad tu teisus.

Žinau, kad jis ateis / kas parašė laišką / ko tu lauki / kam nupirkai dovaną / ką galvoji / su kuo kalbėjaisi / kur bus pamoka ...

bijau, kad ...
nežinau, ar ... ir kt.

*Bijau, kad vėluosiu.
Nežinau, ar ateisiu.*

5. Pažyminio sakinių modelis:

I sakiny, + kuris (kuri) + II sakiny.

I sakiny, + kuris (kuri) + II sakiny, + I sakinio pabaiga.

Rytoj atvažiuos mano draugas. Jo nemačiau visus metus. – Rytoj atvažiuos mano draugas, kurio nemačiau visus metus.

Žmogus rašo laišką. Jis sėdi prie lango. – Žmogus, kuris sėdi prie lango, rašo laišką.

Parduotuvė (mot.g. vns.) yra Gedimino prospekte.

Toje parduotuvėje dirba (kur?) Lina.

Parduotuvė, kurioje dirba Lina,

yra Gedimino prospekte.

Draugas (vyr.g. vns.) šiandien puikiai išlaikė egzaminą.

Tą draugą aš labai myliu (ką?).

Draugas, kurį aš labai myliu, šiandien puikiai išlaikė egzaminą.

Gėlės (mot.g. dgs.) labai gražios.

Jas mamai padovanojo (ką?) tėvas.

Gėlės, kurias mamai padovanojo

tėvas, labai gražios.

ŽODYNAS

Sveikata, ligos, savijauta

Sveikata, liga / sveikas, ligonis.

Jaustis. Kaip jautiesi?

Blogai jaustis, sirgti, kreiptis į gydytoją.

Skauda galvą, gerklę, pilvą, koją...

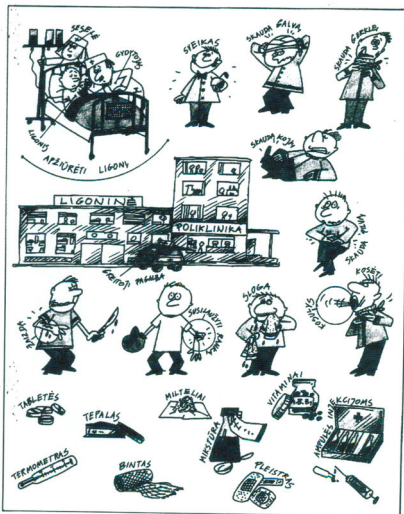
Sloga.

Kosulys. Kosėti.

Turėti temperatūros.
Temperatūra kyla, krenta.
Termometras.

Žaizda. Susilaužyti ranką.

Vaistinė, vaistai.

6 užduotis. Pažymėkite savo reakciją. Paašrinkite, kodėl pasirinkote tokį variantą.

- Užjaučiu, kad neišlaikė to sunkaus egzamino.
  - Ačiū;
  - gerai;
  - nieko;
  - ties to.
- Gaila, kad negalėjau ateiti į tavo gimtadienį.
  - Labai blogai;
  - buvo linksma;
  - labai gerai;
  - pasveikink rytą.
- Negalima valgyti tiek daug saldumynų.
  - Tikėk, ir viskas bus gerai;
  - to labai reikia žmogui;
  - bet kad man labai norisi;
  - tikrai nieko nežinau.
- Labai neramu dėl tėvo ligos.
  - Nesirūpink dėl to;
  - visa tai yra netiesa;
  - kodėl negražiai kalbi;
  - nesijaudink, viskas bus gerai.
- Primenu, kad egzaminas trečiadienį.
  - Nuoširdžiai užjaučiu;
  - gaila, kad taip greitai;
  - nusiramink, nieko baisaus;
  - negalima taip galvoti.
- Nereikėjo Sauliui tiek daug dirbti – dabar sunkiai susirgo.
  - Draudžiama taip kalbėti;
  - tikrai gaila žmogaus;
  - visai nereikia jaudintis;
  - nieko blogo neatsitiko.

7 užduotis. Pradėkite dialogus.

- A: .....
B: Bijau, kad jau pavėlavome.
- A: .....
B: Jokių filmų vakare po devynių.
- A: .....
B: Man gaila, kad taip atsitiko.
- A: .....
B: Tikiuosi, kad viskas bus gerai.
- A: .....
B: Nusiramink, nieko blogo dar neatsitiko.
- A: .....
B: Primink apie tai savo broliui.

8 užduotis. *Darbas poromis.* Kreipkitės į gydytoją:

- vakarais visada skauda galvą;
- nuolat nervina smulkmenos;
- jaučiate, kad visą dieną norite miego;
- bijote būti juokingas.

9 užduotis. Perskaitykite tekstą, suraskite atsakymus į klausimus.

Gerbiami mūsų žurnalo skaitytojai!

Šiandien norime jums pristatyti Vilniaus III ligoninės gydytoją terapeutą Mykolą Linartą.

Gydytojas jau 25 metus dirba šioje ligoninėje, yra garsus specialistas. Mes paprašėme jį atsakyti į skaitytojų laiškus.

A. Prašau patarti: kiekvieną kartą, kai aš skalbiu, mano rankų oda pasidaro ryškiai raudona. Bandžiau skalbti kitais milteliais, bet visada rankos tokios raudonos. Turiu mažą vaiką, todėl reikia daug skalbti. Padėkite man.	1. Visai paprasta. Negerkite vaistų. Geriau prieš naktį pasivaikščiokite, išgerkite stiklinę šilto pieno su medumi, paklausykite ramios muzikos.
B. Kreipiuosi į Jus, nes netikiu savo gydytoju. Man dažnai skauda skrandį. Skausmas labai didelis. Mano gydytojas darė tyrimus, bet nieko blogo nerado. Sako, kad skausmas nuo nervų. Ar taip gali būti?	2. Jūs privalote nueiti pas savo gydytoją.
C. Gydytoju, vakarais niekaip negaliu užmigti. Geriu daug vaistų, bet nemiegu. Ką daryti?	3. Jūs be reikalo netikite savo gydytoju. Kiekvienas gydytojas nori gero pacientui. O skrandį tikrai gali skaudėti nerviškai.
D. Rytais visada labai kosčiu. Dieną ir vakarą – ne. Atrodo, kad nesergu: temperatūros nėra. Bet tas kosulys baisus. Ką daryti?	4. Labai norėčiau jums padėti, bet negaliu, nes nematau, kaip atrodo jūsų rankos. Reikėtų kreiptis į odos gydytoją. Pabandykite skalbti ne milteliais, o muilu.

10 užduotis. Paklauskite teksto. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir išbraukite tuos, kurie neatitinka teksto. Dar kartą paklauskite teksto ir užpildykite lentelę:

nebe-
nebevalgo

.....

.....

.....

.....

.....

-tinėti
vaikštinėja

.....

.....

.....

.....

.....

APIE LIETUVĄ

12 užduotis. Ką jūs manote apie tradicinę mediciną? Ar gydytojai visada gali padėti žmonėms? Ar žinote netradicinių gydymo būdų? Ar jais tikite? Ar žinote, kaip žmonės gydė senovėje?

13 užduotis. Perskaitykite tekstą ir pažymėkite teisingus teiginius.

Kaip lietuviai gydėsi senovėje?

Viena iš liaudies kultūros sričių yra medicina. Liaudies gydymas egzistavo jau prieš daugelį tūkstančių metų. Žmonės kreipdavosi į žynius ir žolininkus. Dažniausiai ligonius gydydavo moterys. Seniausia gydymo vieta buvo pirtis. Joje gydė sunkius ligonius, masažuo davo, moterys gimdydavo.

Žmonės galvojo, kad ligas atneša raganos. Lietuviai tikėjo, kad negalima lipti per žmogų, ypač per vaiką, nes jis sirgs, neaugs. Kai kurias ligas žmonės išivaizdavo kaip moteris. Ligas norėdavo apgauti ir nukreipti į šalį. Žmonės uždegdavo laužus, nes tikėjo, kad liga bijos ugnies.

Ligas „gydytojai“ gydė įvairiai. Vienas būdas – ligos iščiulpimas. Jei susirgdavo vaikas, motina pačiulpdavo akutes ir tris kartus spjaudavo. Ji tikėjo, kad po to ligos nebus. Dar ligas gydė taip: išspausdavo, nupūsdavo, nušluostydavo, nuplaudavo. Keista, bet ligoniai dažniausiai pasveikdavo.

taip ne

1. Liaudies medicina yra žinoma labai seniai.	...	...
2. Tik moterys mokėjo gydyti.	...	...
3. Seniau gydydavo vien namuose.	...	...
4. Žmonės tikėjo, kad nuo ligų saugo ugnis.	...	...
5. Toks gydymas ligoniams paprastai padėdavo.	...	...

14 užduotis. Ar jūs dažnai geriate vaistus? Ką dar vartojate kaip vaistus? Ar tikite, kad nuo ligų gali padėti vaistažolės, medus ir pan.?

15 užduotis. Skaitydami tekstą įrašykite praleistus žodžius. Kai kuriuos reikės įrašyti ne vieną kartą.

Nuo, kaip, kai, kitoms, keli, jokių, jo, kitus, kaip, medų, juos, kad, kur, ji, su

Saldus gardus medus

Lietuviai bites gerbė ..... labai senų laikų, medų ir ..... bičių produktus vartojo ..... vaistus. Bitynai paprastai būdavo soduose, į ..... niekada neleidavo ..... gyvulių – nei vasarą, nei žiemą. Avilius statydavo pietų pusėje, ... daugiausia saulės. Bitininkaudavo dažniausiai suaugę vyrai. Jeigu šeimoje būdavo ..... broliai, į bitininkus paprastai išeidavo antrasis.

Seniau medaus lietuviai nepardavinėjo, ... laikydavo vaistams, svečiams, šventėms.
..... paprastai imdavo sekmadienio popietę, pasikviesdavo kaimynų, bičiulių. ....
baigdavo imti, būdavo šviežio medaus vaišės. .... valgydavo su duona, bičiuliams
įdėdavo ..... į namus.

Seni žmonės pasakoja, ... bitės nemyli blogų žmonių. Bitininkas turi būti nepiktas,
teisingas, vaišingas, nešykštus, ramus, tvarkingas. Sako, ... piktų žmonių bitės pabėga.
Lietuviai darbštų žmogų lygina ..... bite: „Darbštus ..... bitė.“ Bičių gyvenimas
panašus į žmogaus: jos gyvena šeimomis, tvarkosi, padeda vienos ..... Todėl apie bites
sakoma, ... jos ne gaišta, o miršta.

Bendravimas

Kaip pradėti kalbą, pokalbį.
Kaip jį palaikyti ir užbaigti.
Kaip išskaičiuoti mintis.

Gramatika

1. Veiksmazodis.
Veiksmo pabaiga:
pa-, iš-, nu-, su-
2. Veiksmazodis.
Neveikiamoji rūšis.
3. Jungtukai:
ar, arba;
ar ..., ar...; arba ..., arba...;
nei ..., nei.
4. Nuolaidos raiška:
nors ...; kad ir ...
5. Vietos raiška:
-uma, -inė, -ykla, tuvé;
už-, pa-;
... ten, kur ...;
... iš ten, kur ...;
... į ten, kur ...

Žodynas

Gamta:
augalai,
gyvūnai.

Kaip pradėti kalbą, pokalbį
 Kaip jį palaikyti ir užbaigti
 Kaip išskaičiuoti mintis

1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir pažymėkite teisingus teiginius.

Jūratė Kielaitienė susitinka prie namų Izabelę Beranžė.

- Jūratė* Girdėjau, kad Mišelis ir ponas Filipas serga. Jeigu gerai supratau, jie abu peršalo. Aš noriu pasiūlyti vaistažolių. Mano vaikai jų pririnko vasarą už miesto, ten, kur nėra mašinų. Tokia žolių arbata – geriausias vaistas.
- Izabelė* Tikrai? Jūs norite pasakyti, kad tada nereikia nė vaistų?
- Jūratė* Tai, žinoma, priklauso nuo savijautos. Jeigu temperatūra nėra labai aukšta, tai galima pasveikti ir be kitokių vaistų.
- Izabelė* Labai ačiū. Aš jums paskambinsiu. Atsiprašau, bet dabar jau turiu eiti, labai skubu.

	taip	ne
1. Jūratė gerai žino, kuo serga kaimynai.	...	...
2. Jūratė mano, kad vaistažolės gerai gydo ligas.	...	...
3. Žolės yra pirktos vaistinėje.	...	...
4. Izabelė neturi laiko ilgai kalbėtis.	...	...

Kalbsi Mantas ir Mišelis.

- Mantas* Klausyk, Mišeli, aš skaičiau, kad į Vilnių atvažiuoja žvėrynas. Kaip manai, ar būtų įdomu nueiti?
- Mišelis* Tikrai? Kada atvažiuoja?
- Mantas* Atrodo, kitą savaitę. Bet tai dar ne viskas. Vakara is ten bus žvėrių cirkas.
- Mišelis* Ką tu sakai! Nėra nieko įdomiau už dresuotus žvėris. Tu žinai, aš mačiau žvėrių cirką Prancūzijoje. Buvo fantastiška. Dresuoti liūtai, tigras, drambliai, šunys, katės, net kiaulės. Įsivaizduoji?
- Mantas* Tu nori pasakyti, kad galima mokytis kiaules? Juk jos – visai kvaili gyvūnai.
- Mišelis* Taip tik atrodo. Iš tiesų jos moka net šokti pagal muziką.
- Mantas* Oi, Mišeli, man jau reikia bėgti. Mama liepė greitai parnešti iš parduotuvės sviesto. Pakalbėsim vėliau.

	taip	ne
1. Berniukai domisi gyvūnais.	...	...
2. Mantas stebisi, kad dresuojamos kiaulės.	...	...
3. Kiaulės yra visai neprotingos.	...	...
4. Mantas skuba į cirką.	...	...

Filipas ir Izabelė Beranžė su kitų ambasadų darbuotojais dalyvauja ekskursijoje į Lietuvos pajūrį.

Organizatorius Ponios ir ponai, leiskite jums pristatyti kelionės organizatorius, o po to pasiūlyti programą. Kelionės vadovas – universiteto dėstytojas, istorikas, Mykolas Daugėla. Jo padėjėjos: botanikė Danutė Miškinytė ir geografė Dovilė Varnaitė. Dabar – žodis ponui Mykolui.

Mykolas Gerbiami ekskursijos dalyviai, mes jums siūlome kelionę į Lietuvos pajūrį. Važiuosime ten, kur įdomiausia: į Palangą, Klaipėdą ir Nidą. Nuo Vilniaus iki Baltijos pervažiuosime visą Lietuvą. Jūs pamatysite ir Aukštaitijos lygumas, ir Žemaitijos aukštumas. Pirmiausia važiuosime į Palangą, apžiūrėsime pajūrį, parką, Gintaro muziejų, kuris įkurtas grafo Tiškevičiaus rūmuose. Po to aplankysime Klaipėdą, pereisime jos senamiesčiu, užsuksime į jūrų muziejų. O tada važiuosime į Nidą. Ten jūs galėsite pamatyti Neringos žvejų kaimus prie Kuršių marių, Nidos kopas, jų retus augalus. Pasistengsime kuo daugiau jums parodyti. Gal dabar jau turite kokių klausimų ar pageidavimų? Jei ne, ačiū už dėmesį ir prašom į autobusą.

Filipas Atsiprašau, o kada mes būsime Klaipėdoje?

Mykolas Vieną minutelę, aš tuojau pažiūrėsiu. Taip... Apie antrą valandą. Ten yra užsakyti pietūs.

Filipas Hmm...

Mykolas Ar kas nors negerai?

Filipas Reikalus tas, kad mums reikėtų trečią valandą ten susitikti su vienu dalininku iš Prancūzijos.

Mykolas Manau, kad spėsime iki trijų.

taip ne

	taip	ne
1. Ekskursantai supažindinami su kelionės vadovais.	...	...
2. Siūloma pažiūrėti nedidelę Lietuvos dalį.	...	...
3. Bus keliaujama pirmiau į Nidą, o po to į Palangą.	...	...
4. Į Klaipėdą nuvažiuos po pietų.	...	...
5. Filipas nori pasimatyti su menininku.	...	...

KAIP PRADĖTI KALBĄ, POKALBĮ

Ponai ir ponios ... / Pone ... ponia ...

Gerbiami ...

Atsiprašau, ...

Ar žinote, kad ...

Girdėjau (skaičiau), kad ...

Jeigu aš gerai supratau, ...

Norėčiau pasakyti, ...

Ar tiesa, kad ...

Reikalus tas, kad ...

Klausk, ...

KAIP PABAIGTI

Šiandien viskas.

Šiandien tiek.

Tai viskas, ką norėjau pasakyti.

Atsiprašau, jau turiu eiti.

Atsiprašau, aš skubu.

Jau turiu baigti.

Ačiū už dėmesį.

Buvo labai malonu.

KAIP PALAIKYTI POKALBĮ

Tikrai?

Tu nori pasakyti, kad ...

Įsivaizduoji?

Taip, taip.

Taip manai?

Ką tu sakai?!

Na?

Ir kas iš to?

KAIP IŠSKAIČIUOTI MINTIS

Pirmiausia, po to ..., tada ...

Pirma ..., antra, ..., trečia ...

Pagaliau, ...

Galų galę ...

Galiausiai ...

2 užduoitis. *Darbas poromis.* Jūs turite savaitę atostogų ir norite pakeliauti po Lietuvą. Pasitarkite su draugu ir sudarykite kelionės maršrutą. Ką jūs norėtumėte aplankyti?

3 užduoitis. Apžiūrėkite paveikslėlius ir papasakokite, kaip keliavo Veronika, ką ji matė, ką veikė.

4 užduoitis. Veronika po įdomios kelionės parašė laišką savo draugei. Sudėkite jį iš šių sumaišytų dalių. Dar kartą perskaitykite tekstą. Paveikslėlius, kurie iliustruoja pasakojimą, sužymėkite eilės tvarka.

A. Kelias dviračiais buvo labai malonus.

Aplinkui gražūs pušynai, pakelyje – romantiški žvejų kaimeliai, kurorto gyvenvietės, puikūs Kuršių marių vaizdai.

B. Tu įsivaizduoji, mes ten matėme stirnų, kiškių ir vieną šerną. Miškuose ir prie vandens buvo daug įvairių paukščių. Man jie visi buvo nematyti, išskyrus žuvėdras. Draugai sakė man jų pavadinimus, bet dabar aš atsimenu tik gandra, genį, balandį ir žvirblį. Aš visai nepažįstu paukščių, kaip tu žinai.

C. Sveika, miela Klodina.

D. Iš šios kelionės aš turiu nemažai nuotraukų ir skaidrių. Gailiuosi, kad nepasiėmiau videokameros. Bet galbūt mes galėsime pakartoti šį baisiai įdomų maršrutą, kai tu atvažiuosi į Lietuvą. Tai reikia pačiai pamatyti, neįmanoma aprašyti.

E. Aš ką tik grįžau iš labai įdomios kelionės ir noriu tau apie ją papasakoti.

G. Mūsų grupėje buvo viena studentė botanikė. Ji parodė keistų retų augalų, kurie auga tik smėlynuose, papasakojo apie kitus šių vietų augalus, gyvūnus.

F. Aš su savo draugais lietuviais keliavau po Kuršių neriją. Tai toks siauras pusiasalis su unikalia gamta. Ten, kur jis arčiausiai prieina prie Klaipėdos, yra tik pusės kilometro sąsiauris.

H. Tuokart baigiu. Laukiu tavo laiško. Sudie.

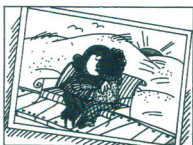
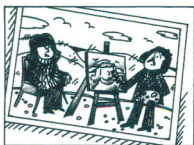
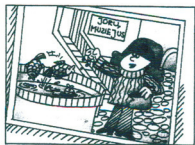
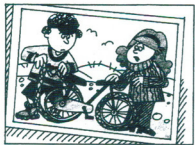
Tavo Veronika

I. Mes nuvažiuovome iki Klaipėdos traukiniu, po to persikėlėme per Kuršių marias keltu, o toliau važiuovome dviračiais.

J. Kadangi kurorto sezonas jau baigėsi, tai žmonių visur buvo labai nedaug. Ten, kur mes vaikščiojome, pajūryje, smėlio kopose, kurios buvo panašios į tikrą dykumą, buvome visai vieni – tik mūsų devynių turistų grupė.

1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. .... 6. .... 7. .... 8. .... 9. .... 10. ....

5 užduotis. Apžiūrėkite šias Veronikos nuotraukas ir papasakokite, ko dar neparašė Veronika laiške Klodinai.

GRAMATIKA

1. Veiksmazodis. Veiksmo pabaiga.

PA-; IŠ-; NU-; SU-

PA- < daryti – PAdaryti
rašyti – PArrašyti
baigti – PAbaugti
duoti – PAduoti
valgyti – PAvalgyti

IŠ- < auginti – Išauginti
dygti – Išdygti
balti – Išbalti
rinkti – Išrinkti
gerti – Išgerti

SU- < laukti – SUIlaukti
galvoti – SUGalvoti
manyti – SUManyti
griauti – SUGriauti

NU- < prausti – NUprausti
pirkti – NUIpirkti
tilti – NUItilti
rimti – NUIrimti

apsirengti nusirengti
apsivilkti nusivilkti
apsiauti nusiauti
užsidėti nusiimti

užsirišti atsirišti (batus), nusirišti (skarą)
užsisėgti atsisegti
užsimauti nusimauti

2. Veiksmazodis. Neveikiamoji rūšis.

veiksmo šaka

yra
buvo
bus

nešamas
rašomas
mylimas

neša + mas
rašo + mas
myli + mas

veiksmo pabaiga

yra
buvo
bus

parašytas
pastatytas
įkurtas

parašyti + tas
pastatyti + tas
įkurti + tas

Moteriškoji giminė -ma, -ta: rašoma, parašyta.

Tas namas (yra) statomas jau 5 metai.

Ją mylėjo vaikai. Ji buvo vaikų mylima.

Čia bus statoma nauja parduotuvė.

Pirmąją lietuvišką knygą
parašė M. Mažvydas.

Kunigaikštis Gediminas
įkūrė Vilnių 1323 metais.

Čia įkurs biblioteka.

Pirmoji lietuviška knygą
parašyta M. Mažvydo.

Vilnius buvo įkurtas
kunigaikščio Gedimino.

Čia bus įkurta biblioteka.

3. Jungtukai.

ar	<i>Ko tu gersi? Kavos ar arbatos?</i>
arba	<i>Šiandien arba rytoj aš tau paskambinsiu.</i>
ar ... , ar ...	<i>Ar tu, ar brolis padės man?</i>
arba ... , arba ...	<i>Arba aš, arba brolis tikrai tau padėsime.</i>
nei ... , nei ...	<i>Nei aš, nei brolis šiuo metu tau negalime padėti.</i>

4. Nuolaidos raiška.

nors ...	<i>Važiuosime į ekskursiją, nors ir labai lytų.</i>
kad ir ...	<i>Kad ir šalta, vis tiek eisiu pasivaikščioti.</i>

5. Vietos raiška.

A.

priesaga	iš ko padaroma	viety pavadinimai
-uma	lygus, aukštas, žemas	lyguma, aukštuma, žemuma
-inė	kava, vaistai, pienas	kavinė, vaistinė, pieninė
-ykla	mokyti, valgyti, skaityti	mokykla, valgykla, skaitykla
-tuvė	virti, parduoti	virtuvė, parduotuvė

B.

priešdėlis	iš ko padaroma	viety pavadinimai
	mot. g.	vyr. g.
už-	siena, upė	užsienis, užupis
pa-	siena, upė	pasienis, paupys
	vyr. g.	mot. g.
	langas, stalas	palangė, pastalė

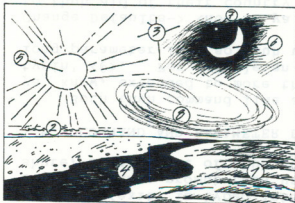
C.

... ten, kur ...	<i>Ateik ten, kur buvai vakar.</i>
... iš ten, kur ...	<i>Jis atvyko iš ten, kur visada šilta.</i>
... į ten, kur ...	<i>Brolis išvažiavo poilsiauti į ten, kur tu poilsiavai pernai.</i>

ŽODYNAS

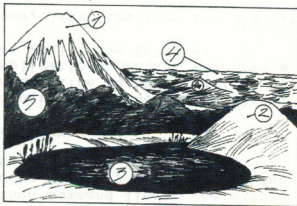
Gamta

1. Žemė.
2. Oras.
3. Dangus.
4. Vanduo.
5. Saulė.
6. Mėnulis.
7. Žvaigždė.
8. Vėjas.

Peizažas

1. Kalnas.
2. ąvalas.
3. Ežeras.
4. Jūra.
- 4.a. Banga
5. Miškas

Augalas

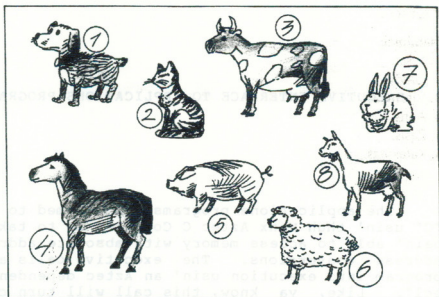
1. Šaknys.
2. Kotas.
3. Lapas.
4. Kamienas.
5. Šaka.
6. Gėlė:
  - a) rožė,
  - b) tulpė,
  - c) gvazdikas,
  - d) ramunė.
7. Medis:
  - a) eglė,
  - b) pušis,
  - c) beržas,
  - d) ąžuolas,
  - e) klevas,
  - f) kaštonas,
  - g) obelis,
  - h) kriaušė,
  - i) slyva,
  - j) vyšnia.
8. Krūmas.
9. Spygliys.
10. Žiedas.

Gyvūnai

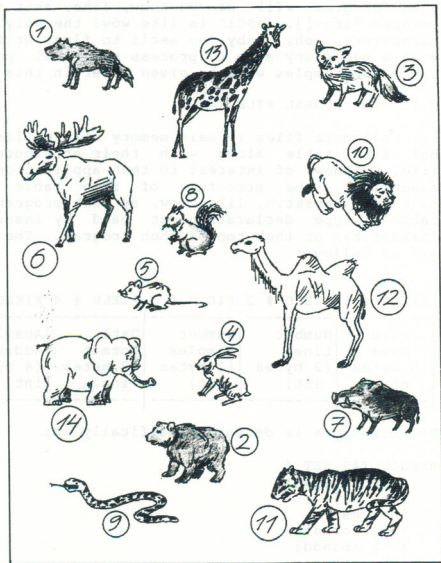
Naminiai:

1. Šuo.
2. Katė.
3. Karvė.
4. Arklys.
5. Kiaulė.
6. Avis.
7. Triušis.
8. Ožka

Laukiniai:

1. Vilkas.
2. Meška.
3. Lapė.
4. Kiškis.
5. Pelė.
6. Briedis.
7. Šernas.
8. Voverė.
9. Gyvatė.
10. Liūtas.
11. Tigras.
12. Kupranugaris.
13. Žirafa.
14. Dramblys.

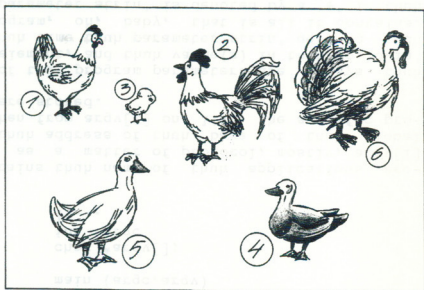

Paukščiai

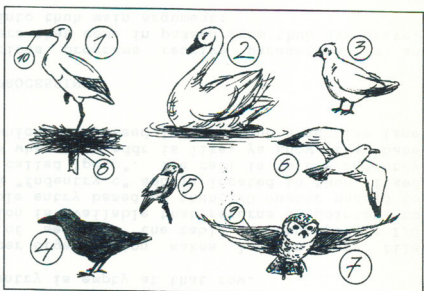
Naminiai:

1. Višta.
2. Gaidys.
3. Viščiukas.
4. Antis.
5. Žąsis.
6. Kalakutas.

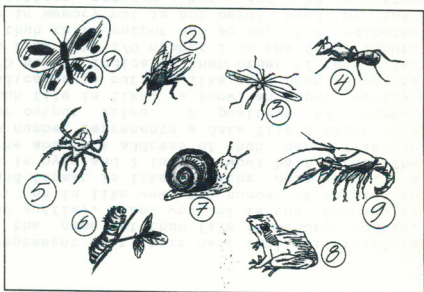
Laukiniai:

1. Gandras.
2. Gulbė.
3. Balandis.
4. Varna.
5. Žvirblis.
6. Žuvėdra.
7. Pelėda.
8. Lizdas.
9. Sparnas.
10. Snapas.

Vabzdžiai ir kiti gyvūnai

1. Drugelis.
2. Musė.
3. Uodas.
4. Skruzdėlė.
5. Voras.
6. Kirmėlė.
7. Sraigė.
8. Varlė.
9. Vėžys.

Veiksmazodžiai

auginti, augina, augino;	šviesti, šviečia, švietė	miaukti, miaukia, miaukė
augti, auga, augo;	pūsti, pučia, pūtė	ėsti, ėda, ėdė
(pa-)sodinti, sodina, sodino;	banguoti, banguoja, bangavo	lesti, lesa, lesė
(pa-)sėti, sėja, sėjo;	tekėti, teka, tekėjo (saulė, vanduo)	šerti, šeria šerė
žydėti, žydi, žydėjo	leistis, leidžiasi, leidosi	duoti pieno
(nu-)vysti, vysta, vyto	loti, loja, lojo	čiulbėti, čiulba, čiulbėjo

6 užduotis. Pabaikite pokalbius.

- A. – Atsiprašau, ar .....

B. – .....
- A. – Aš manau, kad .....

B. – Sunku pasakyti. Gal .....

C. – Aš norėčiau įsiterpti. Man atrodo, ...
- A. – Jūs teisus, tikrai .....

B. – Aš taip nemanau, ...

C. – Problema ta, kad .....
- A. – O aš norėčiau išsiaiškinti, ar .....

B. – Taip, taip, be abejo, ...

C. – Bet ar žinote, kad .....

A. – Jeigu aš gerai supratau, ...
- A. – Atsiprašau, aš norėčiau pasakyti, kad .....

B. – Tikrai? .....

A. – Reikalas tas, kad, pirmiausia, ...

po to, ...

B. – Ar Jūs norite pasakyti, kad .....

A. – .....

B. – Taip, žinoma. ....

A. – Tai ir viskas, ką norėjau pasakyti.
- A. – Klausyk, girdėjau .....

B. – Ir kas iš to?

A. – Pirma, ..., antra, ..., galų gale .....

B. – Tikrai?

A. – .....

B. – Na, taip, žinoma, ...

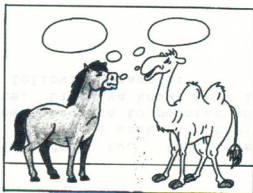
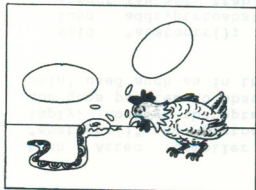
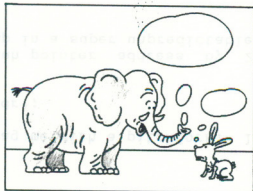
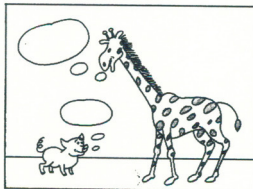
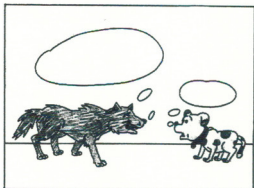
A. – Žinai, aš jau turiu eiti .....

7 užduotis. Raskite poras.

1. Ar tiesa, kad Lietuvoje yra vilkų?
2. Jeigu aš gerai supratau, knyga pasirodys birželio mėnesį.
3. Norėčiau išsiaiškinti, kas parašė šį laišką.
4. Atsiprašau, kad pertraukiu, bet norėčiau paklausti.
5. Reikalas tas, kad negalėsiu atvykti į susirinkimą.
6. Įsivaizduoji, brolis išvažiuoja dirbti į Ameriką.

- A. Aš tikrai nežinau, kas.
- B. Prašom. Kas jums neaišku?
- C. Nieko tokio, tik vėliau sužinokite, kas buvo kalbėta.
- D. Taip, bet nelabai daug.
- E. Ką tu sakai! Ar ilgam?
- F. Tikrai? O aš maniau, kad tik rudenį.

8 užduotis. Parašykite, ką kalba šie gyvūnai.

9 uždutis. Žurnale jūs perskaitėte straipsnelį apie gyvūnų globą.

Parašykite trumpą laišką į redakciją ir jame pasakykite savo nuomonę apie gyvūnų globą ir tokias draugijas.

GYVŪNŲ GLOBĄ

1990 m. balandžio 7 d. po penkiasdešimties metų pertraukos buvo atkurta Lietuvos gyvūnų globos draugija. Draugija yra priimta į Pasaulinę gyvūnų globos draugiją. Draugijos tikslas – siekti, kad ir Lietuvoje būtų elgiamasi su gyvūnais pagal pasaulyje galiojančias normas, kad žmonių žiaurumas būtų baudžiamas įstatymu ir viešai smerkiamas visuomenės per spaudą, radiją ir televiziją.

Niekas šiandien nežino, kiek ir kokių gyvūnų Vilniaus miesto gyventojai laiko savo butuose, kiek benamių šunų ir kačių, šeiminių išmestų iš namų, slankioja kiemuose ir gatvėse. Žinome tik, kad jų daug. Jie gyvena tarp žmonių ir priklauso nuo jų.

Miela redakcija,

.....

.....

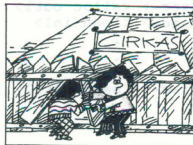
.....

.....

.....

10 uždutis. Jūs esate žvėryno ir kartu žvėrių cirko reklamos agentas. Dabar jūs žvėrynas ir cirkas atvyksta į Vilnių. Paruoškite skelbimą, iš kurio galima būtų sužinoti visą informaciją.

11 uždutis. Paklauskite teksto ir pažymėkite, kurie paveikslėliai yra iš šio pasakojimo. Pagal paveikslėlius papasakokite, ką konkrečiau kiekvienoje situacijoje darė berniukai. Užpildykite lentelę.

Ko klausė mamos, kai berniukai grįžo

Ką atsakė vaikai

Kiek kainavo bilietai? .....

Ar didelis žvėrynas? .....

Kodėl patiko beždžionės? .....

Kodėl patiko dramblys? .....

Kas mieliausias liūtų šeimynoje? .....

Kas nepatiko vaikams? .....

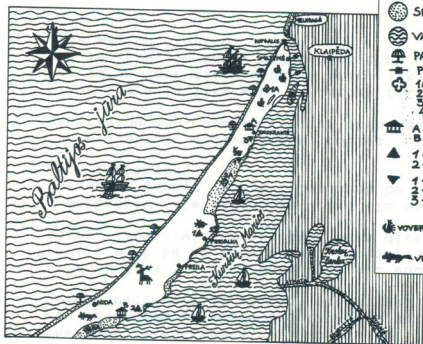
Kiek kainavo bilietai į žvėrių spektaklį? .....

Kas linksmiausiai vaidino? .....

Kodėl berniukai truputį liūdni? .....

APIE LIETUVĄ

12 uždutis. Pažiūrėkite į Kuršių nerijos žemėlapi ir pasakykite, ką iš jo sužinojote apie šią Lietuvos vietą.

- ŽALIA JUOSTA
- SMĖLYNAI
- ⊗ VANDUO
- ⊕ PAPTĖDYMYS
- PERKĖLA
- ⊕ 1A - KURŠIŲ NĖRĖTOS PARKAS
- 2A - MIRUSIOS KOPOS
- 3A - DIDIOJI KOPA
- 4 - KIAULĖS NUGARA
- ⊕ A - JUODKRANTĖS BAŽNYČIA
- B - NIDOS BAŽNYČIA
- ▲ 1 - PAMINKLAS LUDVIKUI G. RĖZAI
- 2 - TOMO MANO NAMAS MUZIEJUS
- ▼ 1 - A-SMETONOS KALNAS
- 2 - ŽIRGŲ RAGAS
- 3 - RAGANŲ KALNAS
- ☁ VOVRĖ
- 🌳 MIŠKIS
- 🐾 ŠERNAS
- 🐺 VILKAS
- 🐑 BREDIS

13 užduotis. Perskaitykite tekstą ir pažymėkite teisingus teiginius.

NIDA

Nida – tai viena iš gražiausių, įdomiausių ir paslaptlingiausių Lietuvos vietų. Ji yra ant Kuršių marių kranto. Nuo Baltijos jūros gyvenvietę skiria aukštos kopos. Kopos – tai didelės smėlio kalvos, suneštos vėjo. Kai kur jos yra daugiau negu 60 metrų aukščio. Prie Nidos jos yra apaugintos nedidelėmis pušimis, o tolyn į pietus eina plikos kopos. Kai kurie žmonės jas vadina „Lietuvos Sachara“. Iš tikrųjų tas didelis smėlynas primena dykumą.

Nida – Neringos miesto centras. Neringa kaip miestas buvo įkurta 1961 metais. Ją sudaro keturios gyvenvietės, iš kurių Nida yra didžiausia. Pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose ji buvo paminėta 1385 metais. Tada Nida buvo labiau į pietus nuo dabartinės gyvenvietės. Čia gyveno daugiausia žvejų šeimos. Baltijos vėjai pustė Kuršių nerijos smėlį, todėl kopos „keliavo“ iš vienos vietos į kitą – vėjas jas pernešdavo. XVII amžiuje į Nidą atėjo nelaimė. Vėjas užpustė smėliu visą kaimą. Žmonės turėjo persikelti kitur. Naujas kaimas buvo pastatytas už kelių šimtų metrų. Po šimto metų nelaimė vėl pasikartojo. Žmonėms reikėjo bėgti nuo smėlio. 1732 metais Nida buvo pastatyta ten, kur ji yra dabar. Kopos buvo gražiai apšodintos pušimis, kad sulaikytų vėjus ir neleistų užpustyti žvejų kaimelių.

1. Nida:

- a) vienintelė įdomi Lietuvos vieta;
- b) viena iš daugelio įdomių vietų;
- c) tik viena įdomi vieta pusiasalyje;
- d) tik kažkada seniai buvo įdomi.

2. Kopos:

- a) viena dykumos dalis;
- b) labai aukšti kalnai;
- c) vėjo suneštas smėlis;
- d) pušų miško dalis.

3. Nida buvo perkelta į kitą vietą, nes:

- a) žmonėms patiko keliauti;
- b) norėta sodinti miškus;
- c) kaimą užnešė smėlis;
- d) būdavo labai vėjuota.

14 užduotis. Iš žodžių sudarykite sakinius.

- 1. Nida, kurortas, būti, Lietuva, gražiausias.
- 2. Čia, žmonės, ilsėtis, vasara, iš, Lietuva, Vokietija, Rusija, ir, kitos šalys.
- 3. Nida, būti, nacionalinis parkas.
- 4. Miškai, Nida, auga, pušys, daugiausia.
- 5. Kopos, augti, daug, keisti, augalai.
- 6. Miškas, prie, Nida, galėti, tu, sutikti, briedis, kiškis, ar, voverė.

KETURIOLIKTOJI PAMOKA

Bendravimas

Kaip pasveikinti, palinkėti
Kaip pasakyti tostą
Kaip pasakyti komplimentą
Kaip rašyti laišką

Gramatika

1. Veiksmažodis.
Forma *būna*.
2. Veiksmažodis.
Liepiamoji nuosaka, III asmuo:
tegul ...
3. Laiko raiška:
apie ...
tada, kai ...
po to, kai ...
prieš tai, kai ...
kol ..., tol ...
4. Tikslo raiška:
veiksmažodžių bendratis;
kilmininkas (ir bendratis);
kad ir tariamoji nuosaka.
5. Tapatumo raiška:
... taip (pat), kaip ...
... toks (pat) kaip ...
... tiek (pat), kiek ...
6. Būdvardžiai su
-ingas, -iškas, -svas.

Žodynas

Šventės
Būsenos
Charakteris ir išorė

Kaip pasveikinti, palinkėti, kaip pasakyti tostą
 Kaip pasakyti komplimentą
 Kaip parašyti laišką

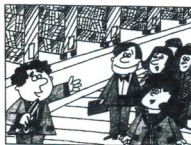
1 užduotis. Perskaitykite dialogus ir pažymėkite teisingus teiginius.

Veronika dalyvauja Prancūzų kultūros centro bibliotekos atidaryme.

Bibliotekos darbuotojus sveikina atstovas iš ministerijos.

Ministerijos atstovas Poniai ir ponios! Labai malonu šiandien pasveikinti naujus šios bibliotekos šeimininkus su įkurtuvėmis. Mes ilgai laukėme tos dienos, kai pagaliau bus užbaigtas remontuoti šis gražus pastatas. Tegul čia visada būna taip malonu ir įdomu kaip šiandien, tegul čia visada būna tiek daug žmonių, tiek daug šypsenų ir entuziazmo. Norėčiau palinkėti, kad bibliotekos lankytojai čia ateitų ne tik paskaityti, bet ir pabendrauti, pasikalbėti prancūziškai, sužinoti naujienų iš Prancūzijos, o taip pat ir išgerti skanios kavos bibliotekos kavinėje. Siūlau tostą: į šeimininkų sveikatą!

Bibliotekos direktorius Dėkoju už tokius gražius linkėjimus. Mes tikrai stengsimės, kad jie išsipildytų. O dabar, kol šeimininkės paruošė kavą, kviečiu visus pažiūrėti fotografijų parodos apie Prancūzijos bibliotekas. Prašom visus.

	taip	ne
1. Bibliotekos atidaryme dalyvauja keli žmonės.	...	...
2. Atidarymo dalyviai linksni ir patenkinti.	...	...
3. Bibliotekai pastatytas naujas namas.	...	...
4. Visi kviečiami pažiūrėti paveikslų parodos.	...	...
5. Po to, kai visi apžiūrės parodą, bus pasiūlyta kavos.	...	...

Šiandien Adelės ir Viliaus Vaišnių auksinės vestuvės. Pasveikinti susirinko kaimynai.

Vytautas Kielaitis Mieli kaimynai, Adele ir Viliiau! Mes visi sveikiname jus auksinių vestuvių proga. Tikrai labai malonu kartu su jumis džiaugtis tokia gražia švente. Stiprios jums sveikatos ir geros nuotaikos. Būkite laimingi!

Juratė Kielaitienė Aš norėčiau palinkėti laimės ir džiaugsmo ne tik jums, bet ir jūsų vaikams ir anūkams. Tai dėl to pas jus visada būna taip malonu ir jauku, kad turite tokius gerus vaikus. Tikra laimė – tokia puiki šeima kaip jūsų. Tegul ir toliau jūsų darnioje šeimoje netrūksta sutarimo, vienas kito supratimo, šilumos ir jaukumo!

Milda Petrulienė Ir aš dar noriu pasakyti keletą žodžių. Kai aš buvau jauna, maniau, kad tiek ilgai gyventi su tuo pačiu žmogumi turi būti labai nuobodu, neįdomu. Jaunas žmogus, deja, visada toks kvailas. Dabar žiūriu į jus ir pavydžiu. Tokia graži šeima, toks gražus gyvenimas!

Vilius
Vaišnys

Na, na, buvo visko (apkabina žmoną). Ar ne, brangioji? Ačiū visiems už tokius gražius žodžius, ačiū, kad atėjote. Dėkui už visus sveikinimus, linkėjimus, dovanas. O dabar, kol moterys pakvies prie stalo, paragaukime naminio vyno iš mūsų sodo obuolių.

	taip	ne
1. Visi svečiai sėdi už stalo.	...	...
2. Vytautas linki, kad Vaišniai būtų sveiki ir smagūs.	...	...
3. Jūratė džiaugiasi Vaišnių vaikais.	...	...
4. Milda įsitikinusi, kad ilgai gyventi kartu yra labai neįdomu.	...	...
5. Vilius sako, kad jo šeimos gyvenimas ne visada buvo paprastas ir lengvas.	...	...

Daiva skambina draugei Linai ir sveikina su vardadieniu.

Lina Alio.

Daiva Sveika, Lina. Čia Daiva.

Lina O, labas!

Daiva Linute, su vardadieniu tave. Tegu išsipildo tai, ko tu labiausiai nori. Naujų draugų, įdomių įvykių ir gerų dovanų!

Lina Ačiū, ačiū. Dovanų jau gavau. Tėvai padovanojo kelionę į Prahą.

Daiva O! Nuostabu! Kada važiuoji?

Lina Per Velykų atostogas.

Daiva Na, tai gerų tau išpūdžių, šilto oro ir puikios kompiuter kitur nesijaučiu taip ilgai, bet neapsakomai gražus kampelis,

suota Merkio upė, jos smėlėti krantai, Dzūkijos pušynai, grybai ir uogos... Kai buvau mažas, visas dienas praleisdavau miške arba prie upės.

..... 4. .... 5. .... 6. ....

... ją perskaitykite jau sutvarkytą dialogą ir pažymėkite, ...isingi, o kurie ne.

	taip	ne
...ė ramioje aplinkoje šnekasi su profesoriumi.	...	...
...orius labai daug dirba.	...	...
...iui labai patinka jo kaimas.	...	...
...stuvės buvo gana naujoviškos.	...	...
...avės buvo nepaprastai linksmos.	...	...
...tuvės vyko keturias dienas.	...	...
...ofesorius tiki, kad dukters vestuvės bus tokios pat kaip jo.	...	...

KAIP PASAKYTI KOMPLIMENTĄ

Tu/jūs labai gražiai atrodai/atrodote
Tau jums labai tinka ...
Tu/jūs (esi/esate) ...

KAIP PASVEIKINTI, PALINKĖTI

Sveikinui!

Sveikinu (tave/jus) < gimtadienio
jubilejaus
švenčių
... (ko?) > proga!

Sveikinu su < švente!
vardadieniu!
Naujaisiais Metais!
... (kuo?)! >

Su < šventėm!
gimimo diena!
Naujaisiais Metais!
... (kuo?)! >

Linksmų Šventų Kalėdų.
Laimingų Naujųjų Metų.

Linkiu < laimės!
džiaugsmo!
sveikatos! >

4. ...
5. Po to, kai va...
bus pasiūlyta ka...

KAIP RAŠYTI LAIŠKĄ

KAIP KREIPTIS

Brangioji ... / Brangusis ...
Brangus drauge, ...
Mano brangusis / brangioji ...
Mielas ... / Mieloji ...
Sveikas, ...
Gerbiamas pone ... / Gerbiama ponია ...
Pone profesoriau ...

KAIP PRADĖTI

Ačiū už laišką. Labai ačiū už ...
Atsiprašau, kad rašau taip vėlai.
Kodėl nerašai? Ar užmiršai ...
Gavau tavo/jūsų laišką ir ...
Atsiprašau, kad ...
Tikiuosi, kad ...

KAIP UŽBAIGTI

Tuokart baigiu.
Laukiu laiško/atsakymo.
Linkėjimai nuo manęs (ko?) visai šeimai
(kam?).
Bučiuoju.
Su pagarba / Su geriausiais linkėjimais.
Iš anksto dėkoju.

ASIRAŠYTI

Šiandien Adelės ir Viliaus Vaišnių auksinės vestuvės. Pasveikinti s

Vytautas
Kielaitis

Mieli kaimynai, Adele ir Viliiau! Mes visi sveikiname jus auk. vestuvių proga. Tikrai labai malonu kartu su jumis džiaugtis tok švente. Stiprios jums sveikatos ir geros nuotaikos. Būkite laimingi! Aš norėčiau palinkėti laimės ir džiaugsmo ne tik jums, bet ir jūsų vaikams ir anūkams. Tai dėl to pas jus visada būna taip malonu ir jauk turite tokius gerus vaikus. Tikra laimė – tokia puiki šeima kaip jūsų. Te toliau jūsų darnioje šeimoje netrūksta sutarimo, vienas kito supratimo, ši ir jaukumo!

Milda
Petrulienė

Ir aš dar noriu pasakyti keletą žodžių. Kai aš buvau jauna, maniau, kad tiek ilgai gyventi su tuo pačiu žmogumi turi būti labai nuobodu, neįde Jaunas žmogus, deja, visada toks kvailas. Dabar žiūriu į jus ir pavydžiu. To graži šeima, toks gražus gyvenimas!

2 užduotis. Čia žurnalistės interviu su profesoriumi Petruliu jo jubiliejaus proga. Nustatykite tikrąją interviu tvarką.

1. Gerbiamas profesoriau, leiskite jus pasveikinti garbingo jubiliejaus proga ir palinkėti didelės kūrybinės sėkmės!
2. O, taip. Linkiu kuo maloniausių atostogų pačioje gražiausioje Lietuvos vietoje!

3. Ar galėtumėte prisiminti ir mūsų skaitytojams papasakoti, kada jums gyvenime buvo didžiausia šventė?
4. Ar vestuvės buvo tradicinės, kaimiškos?
5. Ar linkėtumėt tokių vestuvių ir savo dukrai?
6. Nenoriu ilgiau jūsų trukdyti, matau, kad jus sveikinti laukia dar daug žmonių. Ačiū už pokalbį. Linkiu jums ir šiandien malonios šventės!

- A. O kaip kitaip? Ir mergvakaris buvo, ir visos dainos, ir piršlį korėm. Ir dzūkiskus, ir žemaitiskus papročius kartu sudėjom. Ir jaunoji verkė, kad gyvenimas laimingas būtų. Tik tikrų piršlybų nebuvo.
- B. O, švenčių buvo nemažai, visas jas maloniai prisimenu. Maloniausia turbūt – mūsų vestuvės Pamerkiuose. Mano žmona žemaitė, studijų draugai daugiausia aukštaičiai, o vestuvės Dzūkijoje. Susirinko daug jaunimo iš Vilniaus ir visas mūsų kaimas. Piršlys buvo mano dėdė, o svočia – žmonos teta. Na, tai buvo linksmybės! Abu mėgsta pakalbėti, padainuoti, jaunimas irgi toks pat kaip jie. Šokam ir dainavo dvi dienas ir dvi naktis. Buvo vasara, nusimaudom Merky ir vėl šokam, ir vėl dainuojam.
- C. O, taip, žinoma. Bet, ko gero, šiais laikais tai nerealu. Senos tradicijos po truputį užmiršamos, jaunimas jau linksmiasi kitaip. Gal jiems ir nebūtų linksma, jeigu būtų taip, kaip būdavo senais laikais.
- D. Ačiū. Palinkėkit dar ir gero poilsio, kurio man labai trūksta.
- E. Ačiū jums.
- F. O gražiausia vieta – tai mano gimtinė. Pamerkių kaimas Dzūkijoje. Niekur kitur nesijaučiu taip gerai. Tai neturtingas, bet neapsakomai gražus kampelis, vingiuota Merkio upė, jos smėlėti krantai, Dzūkijos pušynai, grybai ir uogos... Kai buvau mažas, visas dienas praleisdavau miške arba prie upės.

1. .... 2. .... 3. .... 4. .... 5. .... 6. ....

3 užduotis. Dar kartą perskaitykite jau sutvarkytą dialogą ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie ne.

	taip	ne
1. Žurnalistė ramioje aplinkoje šnekasi su profesoriumi.	...	...
2. Profesorius labai daug dirba.	...	...
3. Petruliui labai patinka jo kaimas.	...	...
4. Jo vestuvės buvo gana naujoviškos.	...	...
5. Vestuvės buvo nepaprastai linksmos.	...	...
6. Vestuvės vyko keturias dienas.	...	...
7. Profesorius tiki, kad dukters vestuvės bus tokios pat kaip jo.	...	...

4 užduotis. Išsiaiškinkite su mokytoju ir užsirašykite, ką reiškia šie žodžiai:

Gimtinė – .....
Paprotys – .....
Mergvakaris – .....
Piršlybos – .....
Piršlys – .....
Svočia – .....

Atsakykite į klausimus.

1. Kur yra jūsų tėvynė, o kur gimtinė?
2. Kokius savo šalies papročius jus mėgstate? Kokius žinote?
3. Ar jūsų krašte susirenka jaunųjų draugai prieš vestuves? Jei taip, kur, ką veikia?
4. Kaip vaikas paprašo merginos rankos?
5. Kaip paprastai vyksta vestuvės jūsų krašte?

GRAMATIKA

1. Veiksmažodis. Forma būna.

aš	būnu	<i>Kai aš labai pavargstu, būnu piktas.</i>
tu	būni	<i>Kai tu supyksti, būni labai juokingas.</i>
jis, ji, jie, jos	būna	<i>Jis būna darbe kasdien nuo devynių iki pirmos.</i>
mes	būname	<i>Kiekvieną savaitgalį mes būname kaime.</i>
jūs	būnate	<i>Ar jūs dažnai būnate gimtinėje?</i>

2. Veiksmažodis. Liepiamosios nuosakos III asmuo.

<i>jis, ji, jie, jos</i>	<i>Pasakyk jam, tegul paskambina man vakare.</i>
tegu(l) + es.l. III asm.	<i>Pasakyk Rasai, tegul greičiau baigia referatą.</i>
	<i>Paprašyk jų, tegul parveža man tą knygą iš Vokietijos, jeigu galės.</i>
	<i>Teigu jie ateina 9 valandą</i>

3. Laiko raiška.

A.

APIE + ką?

*Man paskaita baigsis apie pirmą valandą.
Taigi susitiksime apie pusę devietį.*

B.

(tada, kai ...

po to, kai ...

prieš tai, kai ...

kol ..., tol ...

... tol, kol ...

kol ..., ...

*Pirmą kartą aš jį sutikau tada,
kai poilsiaavome prie jūros.*

*Po to, kai mes susidraugavome,
susitikinėdavome beveik kasdien.*

*Prieš tai, kai išvažiavo studijuoti į
Berlyną, jis mokėsi Vilniuje.*

Kol jis studijavo, tol tėvai jam padės.

Jis čia gyvena tol, kol baigs studijas.

Kol žmona miegojo, jis išvirė pusryčius.

4. Tikslo raiška.

veiksmažodžių bendratis

Jis išvažiavo studijuoti.

bendratis + ko?

Mama išėjo apsipirkti.

Jis išvyko į Berlyną studijuoti matematikos.

ko?

Lina nuėjo į kavinę gerti kavos.

Ji išėjo kavos.

kad + veiksmažodžių
tariamoji nuosaka

Šeima išvyko atostogų.

Jie mokosi lietuvių kalbos, kad galėtų laisvai bendrauti.

Ji išėjo anksčiau, kad suspėtų į paskutinį traukinį.

5. Tapatumo raiška.

... taip (pat), kaip ...

Aš manau taip pat, kaip ir tu.

... toks (pat) kaip ...

Mano mašina tokia pat kaip tavo.

... tiek (pat), kiek ...

Man tiek pat metų, kiek tau.

6. Būdvardžiai su -ingas, -iškas, -svas.

laimė

juokas

turtas

} + -ingas

laimingas

juokingas

turtingas

lietuvis

vaikas

brolis

} + -iškas

lietuviškas

vaikiškas

broliškas

geltonas

žalias

raudonas

rudas

mėlynas

} + -svas

gelsvas

žalsvas

rausvas

rusvas

melsvas

ŽODYNAS

Šventė

Šeimos šventės

gimtadienis

vardadienis

krikštynos

vestuvės

įkurtuvės

Kalendorinės

šventės

Velykos
Kalėdos
Kūčios
Joninės
Naujieji metai
Užgavėnės
Vėlinės

švęsti, švenčia, šventė
rengti šventę
vakaras, vakarėlis
balius
jubiliejus

svečias, viešnia, svečiai
šeimininkas, šeimininkė,
šeimininkai
vaišinti(s), vaišina(si),
vaišino(si)

kviesti į svečius, į vakarėlį,
į balių, į priėmimą
eiti į svečius
būti svečiuose

Žodžiai, apibūdinantys žmogaus būsenas:

įsimylėjęs/įsimylėjusi
ištroškęs/ištroškusi
nusiminęs/nusiminusi
nusivylęs/nusivylusi
nustebęs/nustebusi
pavargęs/pavargusi
pailsėjęs/pailsėjusi
supykęs/supykusi
susijaudinęs/susijaudinusi
susinervinęs/susinervinusi
užsispyręs/užsispyrusi
užsisvajojęs/užsisvajojusi

daugiskaita:

įsimylėjęs + -ę įsimylėję
įsimylėjusi + -ios įsimylėjusios

Žodžiai, apibūdinantys charakterį ar išorę:

darbštus	tingus
dosnus	šykštus
mandagus	nemandagus
protingas	kvailas
rimtas	nerimtas, linksmas
smarkus, greitas	lėtas
liūdnas	linksmas
draugiškas	nedraugiškas
tvarkingas	netvarkingas
simpatiškas	nemalonus
gražus	bjaurus, negražus
patenkintas	nepatenkintas

5 užduotis. Pasveikinkite:

- drauga gimimo dienos proga;
- kolegą, kuris gavo daktaro laipsnį;
- tetą jubiliejaus proga;
- kaip ministras naujai atidaromos įmonės kolektyvą.

6 užduotis. Parašykite du laiškus – sveikinimus. Vieną savo geram draugui, kuris švenčia 30 metų gimtadienį, o kitą 60 metų švenčiančiam profesoriui, pas kurį jūs mokėtės lietuvių kalbos. Rašydami laiškuose prisiminkite, už ką jūs mylite ir gerbiate šiuos žmones.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7 užduotis. Pasakykite komplimentų:

- draugei, kuri nusipirko naują suknelę;
- senelei, kuri švenčia septyniasdešimtmetį;
- elegantiškai damai pobūvyje;
- dėdei, kuris švenčia savo auksines vestuves;
- mamai per tėvų sidabrinės vestuves.

8 užduotis. Raskite sakinius, kurie pratęsia mintį.

1. Tu labai gražiai atrodai.	A. Linkime daug laimės ir sveikatos.
2. Siūlau tostą.	B. Noriu tuojau į jį atsakyti.
3. Lauksiu Jūsų atsakymo.	C. Bučiuoju. Antanas.
4. Kodėl nerašai?	D. Ši šukuosena tau tikrai labai tinka.
5. Vakar gavau tavo laišką.	E. Pakelkime taurę už šeiminius.
6. Labai laikiu tavo laiško.	F. Su pagarba profesorius Aleksas Jotvingis.
7. Sveikiname Jus su Naujaisiais Metais.	G. Ar užmiršai mane?

9 užduotis. Parašykite dialogų pradžių.

1. A:	6. A: .....
B: Ačiū už sveikinimus.	B: Esu laimingas, kad susirinko tiek draugu.
2. A:	7. A: .....
B: Ačiū, jūs labai malonus.	B: Ačiū. Tik vakar tą paltą nusipirkau.
3. A:	8. A: .....
B: Taip, tavo laišką gavau prieš savaitę.	B: Taip, gavau daug dovanų.
4. A:	9. A: .....
B: Kviečiu į svečius, jei gali šeštadienį.	B: Atleisk, negaliu. Mane jau pakvietė į svečius.
5. A:	10. A: .....
B: O taip, buvo puikus vakarėlis.	B: Ne, jokio didelio baliaus nebus.

10 užduotis. Klausydami dialogo ir žiūrėdami į paveikslukus, sužymėkite iš eilės, kas bus daroma ir kada.

APIE LIETUVĄ

11 užduotis. *Darbas poromis.* Pasikalbėkite, ką jau žinote apie Lietuvą.

12 užduotis. Perskaitykite dar vieną tekstą apie Lietuvą ir atsakykite į klausimus. Atsakydami palyginkite Lietuvą su savo ar kokia kita šalimi šalimi.

Ką galėtumėte pasakyti apie Lietuvos:

- a) geografinę padėtį?   d) etninę sudėtį?
 b) gamtovaizdį?   e) valstybinę kalbą?
 c) klimata?

Lietuva

Lietuva – nedidelė vidurio Europos valstybė. Jos sostinė yra Vilnius. Geografų nustatyta, kad Europos centras yra Lietuvoje, 25 kilometrai nuo Vilniaus. Šalies plotas yra 65,2 tūkstančiai kvadratiniai kilometrai. Lietuva yra pusantro karto didesnė už Olandiją arba Šveicariją ir pusantro karto mažesnė už Vengriją arba Portugaliją.

Lietuva – lygumų šalis. Aukštų kalnų čia iš viso nėra. Išsiskiria kelios aukštesnės kalvos. Aukščiausia iš jų yra Juozapinė, kurios aukštis 293 metrai. Lietuva yra miškų, ežerų ir upių kraštas. Čia yra apie trys tūkstančiai įvairaus dydžio ežerų, iš kurių didžiausias yra Drukšnių ežeras. Ilgiausia Lietuvos upė yra Nemunas. Lietuvoje jį teka net 475 kilometrus. Šalyje yra keletas nacionalinių parkų, kuriuose saugoma unikali Lietuvos gamta.

Lietuvos klimatas ne visiems patinka. Vienas prancūzas kartą pasakė taip: „Lietuvoje devynis mėnesius yra žiema, o tris mėnesius lietuviai laukia vasaros“. Žinoma, tai tik linksmas juokas, tačiau orai iš tikrųjų nelepina Lietuvos. Čia dažnai lyja, būna šlapia, vėjota. Vidutinė liepos mėnesio temperatūra yra tik apie 17 laipsnių šilumos, o vidutinė temperatūra sausio mėnesį yra apie 5 laipsnius šalčio. Kartais žiemą temperatūra nukrenta ir iki 30 laipsnių šalčio, o vasarą ji retai pakyla iki 30 laipsnių šilumos.

Dabar Lietuvoje gyvena 3, 72 milijono žmonių. Etninė sudėtis yra tokia: 81,1 procentas lietuvių, 8,4 procentai rusų, 7 procentai lenkų, 1,5 procento baltarusių, 1 procentas ukrainiečių. Dabar šalyje gyvena 75 procentai visų pasaulio lietuvių. Apie 20 procentų lietuvių kilmės žmonių gyvena Vakarų šalyse, o apie 5 procentai – Rytuose.

Lietuvių kalba – pati seniausia gyva indoeuropiečių kalba. Lingvistai iš įvairių pasaulio kraštų domisi šia kalba, tyrinėja ją savo mokslo darbuose.

Lietuvos vardas istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1009 metais. 2009 metais bus švenčiamas tūkstantmetis nuo šios svarbios datos.

13 užduotis. Paruoškite analogišką pasakojimą apie savo šalį.

14 užduotis. *Darbas poromis.* Pasikalbėkite, kokia jums didžiausia metų šventė. Kodėl? Ką veikiate jos metu?

15 užduotis. Skaitydami tekstą apie vieną lietuvių šventę, įrašykite tinkamus žodžius.

Rasos šventė

Svarbiausia lietuvių vasaros šventė buvo Joninės, senovėje vadintos Rasos švente arba Kupolėmis. Ji .....1..... ilgiausios dienos ir trumpiausios nakties metu – birželio 24 dieną.

Joninių .....2....., kol saulė dar nenusileido, merginos eidavo į pievas žolynų. Iš jų pindavo vainikus, juos plukdydavo upėje, mesdavo į ugnį, į medį. Žoles .....3.....

ir vaistams, ir burtams. Per Jonines buvo garbinami augalai. Buvo tikima, kad šios šventės išvakarėse surinktos žolės turi magišką galią, ...4..... įvairias ligas, atneša laimę, išburia ateitį. Buvo tikima, kad Rasos naktį pražysta stebuklingas paparčio žiedas. Nors papartis nežydi, bet jaunuoliai vidurnaktį eidavo jo žiedo .....5.....

Ant kalnelių ir kloniuose Joninių naktį lietuviai degindavo laužus, jaunimas per juos šokinėdavo. Visi .....6..... prie laužų įvairius žaidimus, dainuodavo dainas, šokdavo, valgydavo ir gerdavo, laukdavo ryto, saulės patekėjimo. Seniau Joninių naktis buvo labai .....7..... naktis. Per Jonines žmonės maudydavosi, maudydavo gyvulius, prieš saulėtekį jaunimas bėgdavo voliotis rasotoje pievoje. Merginos prieš saulės patekėjimą prausdavosi veidą rasa, kad jis būtų škaistus ir gražus.

Seniau tikėta, kad yra raganų ir jos ypač kenkia Rasos naktį. Pasakojama, kad Joninių naktį raganos susirenka ant Šatrijos kalno Luokės apylinkėse. Tai aukščiausia to krašto .....8....., nuo jos atsiskleidžia labai platus vaizdas: kalnai kalneliai, miškeliai, sodybos. Žmonės sako, kad nuo Šatrijos viršūnės galima net dvylika bažnyčių pamatyti. Liaudies padavimai pasakoja, kad kadaise švento Jono naktį čia iš viso krašto sulėkdavo raganos į puotą. Grodavo nuostabiai graži muzika, visokiausi gėrimai upeliais tekėdavo, visi šokdavo iki nukritimo. Bet jeigu žmogus ten ateidavo, jam gerai nesibaigdavo...

1) Kviečiama, minima, švenčiama, vadinama.	5) Žydėti, ieškoti, rasti, imti.
2) Dieną, išvakarėse, rytą, paryčiais.	6) Grodavo, lošdavo, darydavo, žaisdavo.
3) Rinkdavo, duodavo, augindavo, pildavo.	7) Svarbi, ilga, trumpa, gera.
4) Saugo, slepia, neša, gydo.	8) Viršus, viršukalnė, aukštuma, aukštis.

16 užduotis. Atspėkite, kas tai galėtų būti. Mįslė:

Vaikščiojo mergelė po pievą ir išbarstė perlus. Mėnuo matė – nieko nesakė, saulė kėlės ir surinko.

PENKIOLIKTOJI PAMOKA

Bendravimas

KAIP PAPRAŠYTI PATARIMO

Aš noriu su tavimi pasitarti.
Norėčiau su jumis pasitarti.
Man būtinai reikia su tavimi pasitarti.
Pataršk man ...
Būkite malonus, patarkite ...
Man siūlo ..., kaip jūs patartumėt?
Kaip (ką) tu patartum?
Kaip manai, ką geriau daryti?
Ar nepatartumėt, kaip geriau ...
Kaip sakai, ar ...

KAIP IŠREIKŠTI BAIMĘ, DRAUDIMĄ, ĮSPĖJIMĄ

Bijau, kad ...
(Man) baisu, kad ...
Bijau (baisu) eiti ...
(Man) neramu, kad ...
Gelbėkit!
Draudžiu. Draudžiama.
Negalima. Jokių saldainių.
Neskaityk. Neleidžiu skaityti.
Įspėju, kad ...
Primenu, kad ...
Dėmesio!

KAIP PRADĖTI KALBĄ, POKALBĮ

Ponai ir ponios ... / Pone ... ponia ...
Gerbiami ...
Atsiprašau, ... Ar žinote, kad ...
Girdėjau (skaičiau), kad ...
Jeigu aš gerai supratau, ...
Norėčiau pasakyti, ... Reikalas tas, kad ...
Ar tiesa, kad ...
Klausyk, ...

KAIP PALAIKYTI POKALBĮ

Tikrai? Įsivaizduojį?
Tu nori pasakyti, kad ... Taip manai? Ką tu sakai?!
Taip, taip. Na? Ir kas iš to?

KAIP PATARTI

Na, kas atsitiko?
Taip, prašom.
Sakyk, jei galėsiu, tai patarsiu.
Patariu ...
Patarčiau ...
Aš jums nepatariu.
Siūlau sutikti.
Man atrodo ...
Verta pabandyti.
Sakyčiau, neverta.

KAIP PAREIŠTI UŽUOJAUTĄ, GAILESTĮ, VILTĮ, TIKĖJIMĄ, KAIP NURAMINTI

(Nuoširdžiai) užjaučiu.
Užuojauta.
(Man) gaila, kad ...
Labai gaila.
Patikėk(-ite), viskas bus gerai.
Tikiuosi, viskas bus gerai.
Neprarask(-ite) vilties, (viskas bus gerai).
Nesijaudink(-ite), (viskas bus gerai).
Nusiramink(-ite), nieko baisaus.
Nesinervink(-ite), (viskas bus gerai).
Nereikia taip jaudintis.

KAIP PABAIGTI

Šiandien viskas/tiek.
Tai viskas, ką norėjau pasakyti.
Atsiprašau, jau turiu eiti.
Atsiprašau, aš skubu.
Jau turiu baigti.
Ačiū už dėmesį.
Buvo labai malonu.

KAIP IŠSKAIČIUOTI MINTIS

Pirmiausia, po to ..., tada ...
Pirma ..., antra ..., trečia ...
Pagaliau, ... Galų gale ... Galiausiai ...

KAIP PASVEIKINTI, PALINKĖTI

Sveikinu!
Sveikinu (tave/Jus) gimtadienio (švenčių) proga!
Sveikinu su švente (vardadieniu ...)! Su šventėm!
Linkiu laimės, džiaugsmo, sveikatos, sėkmės!
Tegul tau būna gera, malonu, linksma ...
Būk laimingas, sveikas!..

KAIP PASAKYTI TOSTĄ

Į sveikatą! Į tavo/Jūsų sveikatą!
Už tave (šeimininkus)!
Kviečiu (noriu) pakelti taurę į ... (ko?) sveikatą/
už ... (ką?).
Siūlau tostą ...

KAIP PASAKYTI KOMPLIMENTĄ

Tu/Jūs labai gražiai atrodai/atrodote.
Tau/Jums labai tinka ...
Tu/Jūs (esi/esate) ...

KAIP RAŠYTI LAIŠKĄ

KAIP KREIPTIS

Brangioji ... / Brangusis ... Brangus drauge ...
Mano brangusis ... / Brangioji ...
Mielas ... / Mieloji ...
Sveikas, ...
Gerbiamas pone ... / Gerbiama ponia ...
Pone profesoriau ...

KAIP PRADĖTI

Ačiū už laišką. Labai ačiū už ...
Gavau tavo laišką. Gavau jūsų laišką ir ...
Atsiprašau, kad rašau taip vėlai.
Kodėl nerašai?
Atsiprašau, kad ...
Tikiuosi, kad ...

KAIP UŽBAIGTI

Tuokart baigiu. Laukiu laiškošatsakymo.
Linkėjimai nuo manęs (ko?) visai šeimai (kam?).
Bučiuoju.
Su pagarba / Su geriausiais linkėjimais.
Iš anksto dėkoju.

KAIP PASIRASŲYTI

Vaidas
Tavo sūnus Vaidas
Linas Senkus
prof. habil. dr. Linas Senkus

ŽODYNAS

Darbovietė	<i>Bendradarbis, kolega, uždarbis, alga, viršininkas (direktorius, vedėjas), darbininkas, bedarbis, rašomasis stalas, rašomoji mašinėlė, kompiuteris, tušinukas, pieštukas, užrašų knygelė, trintukas...</i>
Rytas	<i>Atsibusti, keltis, praustis, šukuotis, valytis, šluostytis, rengtis, mautis, autis, dėtis, segtis, rištis...</i>
Ligos, savijauta	<i>Gydytojas, seselė, poliklinika, lignoninė, greitoji pagalba, iškviešti gydytoją į namus, apžiūrėti lignonį, jaustis... sveikata, liga / sveikas, lignonis. Blogai jaustis, sirgti, kreiptis į gydytoją. Sloga, kosulys, kosėti. Temperatūra, termometras, žaizda...</i>
Vaistai	<i>Vaistinė. Tabletės, mikstūra, milteliai, tepalas, ampulės injekcijoms, bintas, pleistras, vitaminai. Gerti vaistus...</i>

Gamta	Žemė, oras, dangus, vanduo, saulė, mėnulis, žvaigždė, vėjas...
Peizažas	Kalnas, kalva, ežeras, jūra, banga, miškas...
Augalas	Šaknys, kotas, kamienas, lapas, žiedas, gėlė, medis, krūmas...
Gyvūnai	Šuo, katė, karvė, arklys, kiaulė, avis, triušis, ožka, vilkas, meška, lapė, kiškis, pelė, briedis, voverė, gyvatė, liūtas, tigras, kupranugaris, žirafa, dramblys...
Paukščiai	Višta, gaidys, antis, žąsis, kalakutas, gandras, gulbė, balandis, varna, žvirblis, žuvėdra, pelėda...
Veiksmažodžiai	Auginti, augti, sodinti, sėti, žydėti, nuvysti, šviesti, pūsti, banguoti, tekėti, leisti, loti, miaukti, ėsti, lesti, čiuibėti...
Šventės	Gimtadienis, vardadienis, krikštynos, vestuvės, įkurtuvės, Velykos, Kalėdos, Kūčios, Joninės, Naujieji Metai, švęsti, rengti šventę, vakaras, vakarėlis, balius, svečias, viešnia, svečiai, šeimnininkas, šeimnininkė, šeimnininkai; kviešti į svečius, į vakarėlį, į balių, eiti į svečius, būti svečiuose...
Žmogaus būsenos	Įsimylėjęs, nusiminęs, nusivylęs, nustebęs, pavargęs, supykęs, susijaudinęs, užsispyręs, užsisvajojęs...
Charakteris ar išorė	Darbštus, tingus, energingas, dosnus, šykštus, mandagus, nemandagus, protingas, kvailas, rimtas, nerimtas, draugiškas, nedraugiškas, tvarkingas, netvarkingas, simpatiškas, nemalonus, gražus, negražus...

GRAMATIKA

1. Veiksmažodis.

A. Sangražiniai veiksmažodžiai. Laikai ir nuosakos.

Esamasis laikas

nešasi		džiaugiasi		ilsisi		klausosi	
su -A		su -iA		su -I		su -O	
-uosi	-amės	-iuosi	-iamės	-iuosi	-imės	-ausi	-omės
-iesi	-atės	-iesi	-iatės	-iesi	-itės	-aisi	-otės
-asi		-iasi		-isi		-osi	

Būtais kartinis laikas

-iausi	-ėmės	-ausi	-omės
-eisi	-ėtės	-aisi	-otės
-ėsi		-osi	
neštis, nešasi, nešėsi		ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi	

Būtais dažninis laikas: *džiaugtis* + -DAV- + būtojo kartinio laiko galūnės.

Būsimasis laikas

džiaugtis + -S +	-iuosi	-imės
	-iesi	-itės
	-is	

Liepiamoji nuosaka

tu	}	džiaugTIS+	-kis
mes			-kimės
jūs			-kitės

Tariamoji nuosaka

	-čiausi	-tumės/-tumėmės
džiaugTIS+	-tumeisi	-tutės/-tumėtės
	-tusi	

B. Sangražiniai veiksmažodžiai su priešdėliais.

autiS	NESIauti
praustiS	NUSIprausti
šukuotiS	SUSIšukuoti

C. Veiksma pabaiga. PA- ; IŠ- ; NU- ; SU-

daryti – PA daryti	auginti – IŠ auginti	laukti – SU laukti	prausti – NU prausti
rašyti – PA rašyti	dygti – IŠ dygti	galvoti – SU galvoti	pirkti – NU pirkti

D. Veiksma pabaiga ir tęsinys.

Nebe- Tebe-
Ne-

Šiandien NESkaitau knygos.

*Rytą skaičiau, o dabar
NEBESkaitau.*

*Rytą skaičiau ir dabar
TEBESkaitau.*

E. Veiksmai su priesagomis. Veiksmas, kuris pasikartoja.

-INĖTI	-(I)OTI
klausti – klaus INĖTI	bėgti – bėg IOTI
važiuoti – važ INĖTI	nešti – neš IOTI

F. Neveikiamoji rūšis.

	<i>veiksma tąsa</i>		<i>veiksma pabaiga</i>
yra	nešamas	yra	parašytas
buvo	rašomas	buvo	pastatytas
bus	mylimas	bus	įkurtas

G. Forma būna.

aš	būnu	mes	būname
tu	būni	jūs	būnate
jis, ji, jie, jos	būna		

H. Liepiamosios nuosakos III asmuo.

jis, ji, jie, jos   *tegu(l) + es. I. III asm.*

Pasakyk jam, tegul paskambina man vakare.

2. Įvardžiai.

A. vyriškoji ir

moteriškoji giminė vyriškoji giminė

kas	koks,	kuris,	kelintas	kokia,	kuri,	kelinta
kažkas	kažkoks,	kažkuris,	kažkelintas	kažkokia,	kažkuri,	kažkelinta
kas nors	koks nors,	kuris nors		kokia nors,	kuri nors	
kai kas						

moteriškoji giminė

Linksniavimas

vyriškoji giminė

vienaskaita

kas	koks,	kelintas,	kuris
ko	kokio,	kelinto,	kurio
kam	kokiam,	kelintam,	kuriam
ką	koki,	kelintą,	kurį
kuo	kokiu,	kelintu,	kuriuo
kame	kokiamė,	kelintame,	kuriame

daugiskaita

kokie,	kelinti,	kurie
kokių,	kelintų,	kurių
kokiems,	kelintiems,	kuriems
kokius,	kelintus,	kuriuos
kokiais,	kelintais,	kuriais
kokiuose,	kelintuose,	kuriuose

moteriškoji giminė

vienaskaita

kokia,	kelinta,	kuri
kokios,	kelintos,	kurios
kokiai,	kelintai,	kuriai
kokią,	kelintą,	kurią
kokia,	kelinta,	kuria
kokioje,	kelintoje,	kurioje

daugiskaita

kokios,	kelintos,	kurios
kokių,	kelintų,	kurių
kokioms,	kelintoms,	kurioms
kokias,	kelintas,	kurias
kokiomis,	kelintomis,	kuriomis
kokiose,	kelintose,	kuriose

B. Įvardis savęs.

aš, tu, jis, ji, mes, jūs, jie, jos

ko?	savęs	<i>Aš nepažįstu savęs. Tu nemyli savęs. Jis nesupranta savęs.</i>
kam?	sau	<i>Šią knygą nusipirkau sau. Mama sau nieko neperka.</i>
ką?	savė	<i>Jie save laiko labai protingais.</i>
kuo?	savimi	<i>Aš labai nepatenkintas savimi.</i>
kame?	savyje	<i>Konflikto priežasčių ieškok savyje.</i>

3. Neigimo raiška. Įvardžiai,rieveiksmiai.

Įvardžiai

niekas, nė vienas (-a), joks (-ia)

Vakar niekas man neskambino.

Nė vienas iš mūsų nežinojo, kad pamokos nebus.

Iš draugo neturiu jokiu žinių.

Prieveiksmiai

niekaip, niekur, niekada

Niekaip nesuprantu šio teksto.

Niekur nerandu savo tuštinuko.

Niekada nebuvoau Paryžiuje.

4. Jungtukai.

ar	Ko tu gersi? Kavos ar arbatos?
arba	Šiandien arba rytoj aš tau paskambinsiu.
ar ..., ar ...	Ar tu, ar brolis padės man?
arba ..., arba ...	Arba aš, arba brolis tikrai tau padėsime.
nei ..., nei ...	Nei aš, nei brolis šiuo metu tau negalime padėti.

5. Laiko raiška.

APIE + ką?	Man paskaita baigsis apie pirmą valandą . Taigi susitiksimė apie pusę antros .
------------	---

6. Tikslų raiška.

veiksmažodžių bendratis	Jis išvažiavo studijuoti . Mama išėjo apsipirkti .
bendratis + ko?	Jis išvyko į Berlyną studijuoti matematikos . Lina nuėjo į kavinę gerti kavos .
ko?	Ji išėjo kavos . Šeima išvyko atostogų .

7. Sakiniai.

A. Papildinio sakinių modelis.

manau, kad ...	Manau, kad tu teisus.
žinau, kad /kas/ko/kam/ką/(su) kuo/kur/kada/kaip ...	Žinau, ko tu lauki.
bijau, kad ...	Bijau, kad vėluosiu.
nežinau, ar ... ir kt.	Nežinau, ar ateisiu.

B. Pažyminio sakinių modelis.

I sakiny, + kuris (kuri) + II sakiny.

I sakiny, + kuris (kuri) + II sakiny, + I sakinio pabaiga.

Rytoj atvažiuos mano **draugas**. Jo nemačiau visus metus.

– Rytoj atvažiuos mano **draugas**, kurio nemačiau visus metus.

Žmogus rašo laišką. Jis sėdi prie lango. – Žmogus, kuris sėdi prie lango, rašo laišką.

C. Laiko raiška.

(tada), kai ...	Pirmą kartą aš jį sutikau tada , kai poilsiojome prie jūros.
po to, kai ...	Po to, kai mes susidraugaavome, susitikinėdavome beveik kasdien.
prieš tai, kai ...	Prieš tai, kai išvažiavo studijuoti į Berlyną, jis mokėsi Vilniuje.
kol ..., tol ...	Kol jis studijuos, tol tėvai jam padės.
... tol, kol ...	Jis studijuos tol , kol gaus magistro laipsnį.
kol ..., ...	Kol žmona miegojo, jis išvirė pusryčius.

D. Tikslų raiška.

kad + veiksmažodžių tariamoji nuosaka	Jis daug mokosi, kad puikiai išlaikytų egzaminą. Jie mokosi lietuvių kalbos, kad galėtų laisvai bendrauti.
---------------------------------------	---

Testas

BENDRAVIMAS

1 užduotis. Sudėkite dialogą iš eilės.

A. Kodėl? Tu gali būti puikus direktorius.	1. ....
B. Žmona taip pat pataria sutikti. Bet aš nežinau. O kaip tu gyveni?	2. ....
C. Oho! Jau tokia didelė! O aš prisimenu ją dar vaiką.	3. ....
D. Ne, bet šiemet baigs mokyklą ir stos į mediciną.	4. ....
E. Sveikas! Girdėjau, tu dabar būsi viršininkas. Sveikinu!	5. ....
F. Ačiū. Normaliai. Savaitgalį bus dukters aštuoniolikos metų gimtadienis.	6. ....
G. Nežinau, nežinau. O ką tu man patartum?	7. ....
H. Taip, laikas greitai bėga. O tavo sūnus gal jau studentas?	8. ....
I. Aš tau patarčiau sutikti.	9. ....
J. Taip, man siūlo būti direktoriumi. Bet aš dar nepasakiau taip.	10. ....

2 užduotis. Parašykite, ką atsakytumėte.

Pavyzdys: *Man siūlo darbą Paryžiuje. Ką patartum? – Žinoma važiuok!*

1. Sveikinu su gimtadieniu! .....
2. Ar nepatartum, kur geriau praleisti atostogas? .....
3. Negalima gerti tiek daug kavos! .....
4. Primenu, kad rytoj egzaminas. ....
5. Ar tiesa, kad tu dabar puikiai kalbi lietuviškai? .....
6. Būkite malonus, patarkite, kokią mašiną geriau pirkti. ....
7. Gaila, bet negalėsiu ateiti į tavo gimtadienį. ....
8. Sakytčiau, neverta pirkti tokio didelio namo. ....
9. Kaip tau sekasi naujame darbe? .....
10. Nesijaudink, viskas bus gerai. ....

ŽODYNAS

3 užduotis. Parašykite po 10 žodžių, kurie tiktų šioms temoms:

Gamta	Sveikata	Darbas
1.	1.	1. ....
2.	2.	2. ....
3.	3.	3. ....
4.	4.	4. ....
5.	5.	5. ....
6.	6.	6. ....
7.	7.	7. ....
8.	8.	8. ....
9.	9.	9. ....
10.	10.	10. ....

4 užduotis. Raskite poras.

katė	gaidys
gydytojas	dangus
vaistinė	kalva
sveikata	krūmas
kalnas	dovana
jūra	šuo
medis	ligonis
karvė	svečias
višta	arklys
vakarėlis	upė
žemė	liga
gimtadienis	vaistai

5 užduotis. Parašykite po 3 žodžius, kas koks gali būti.

Viršinininkas: protingas, ...

Ligonis: susijaudinęs, ...

Vaistai: naudingi, ...

Upė: ilga, ...

Pieštukas: raudonas, ...

Šeimnininkė: nustebusi, ...

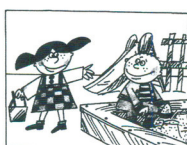
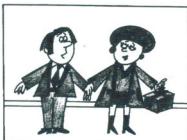
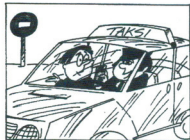
Vestuvės: linksmos, ...

Kiškis: pilkas, ...

KLAUSYMAS

7 užduotis. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir paklausykite pokalbių.
Pažymėkite, kuris dialogas kurių žmonių.

GRAMATIKA

8 užduotis. Išrinkite ir įrašykite tinkamą formą.

1. Rytais aš visada (*keliuosi, keliesi, keliasi*) ..... septintą vaalandą.
2. Mano brolis visada (*prausiuosi, prausiasi, prausiesi*) ..... šaltu vandeniu.
3. Seniau mano mama kas rytą (*virdevausi, virdevaisi, virdevosi*) ..... stiprios kavos.
4. Rytoj tu tikriausiai labai (*džiaugsiesi, džiaugsiuosi, džiaugsis*) ..... , kai išlaikysi egzaminą.
5. Ko tu vakar (*barėsi, barėsi, bariausi*) ..... su kaimynais?
6. Aš (*ilsėsis, ilsėsiuosi, ilsėsi*) ..... prie jūros tik dvi savaites.

9 užduotis. Įrašykite tinkamą šių žodžių formą:

Keltis, maudytis, vilktis, gultis, ilsėtis, jaustis, džiaugtis, juoktis, praustis

1. Jeigu tu ..... anksčiau, o ..... vėliau, turėtum daugiau laiko.
2. Kitą vasarą mes ..... Juodojoje jūroje.
3. .... palta, kad nesušaltum.
4. Savaitgalį reikės ....., nes ..... labai pavargęs.
5. Praėjusią vasarą mano tėvai ..... Ispanijoje.
6. .... , jeigu gerai išlaikytum egzaminą.
7. Petras vakar visą vakarą pasakojo anekdotus, o mes visi .....
8. Rytoj anksti ....., ..., valgysime pusryčius ir skubėsime į stotį.

10 užduotis. Atsakykite į klausimus, kad darbai jau atlikti.

Pavyzdys: *Žinau, rašai sunkų referatą. – Jau parašiau.*

1. Girdėjau, perki butą dukrai?	6. Eik praustis. Kad jau .....
2. Šiandien tau skambins Jurgis?	7. Kodėl nieko nekartoji egzaminui? Kad jau viską .....
3. Labai noriu gerti. Dar turime sulčių? Ne, jau vaikai	8. Ką virsime pietų? Jau ..... vištą. Gerai?
4. Kada dainuos tavo dukra?	9. Šiandien Amerikoje renka prezidentą? Ne, jau vakar .....
5. Reikia eiti skalbti savo drabužius. Nereikia, mama jau	10. Kada valgysime ledus? Atleisk, bet vaikai jau .....

11 užduotis. Pakeiskite sakinius pagal pavyzdį.

Pavyzdys:

*Tik XIX amžiuje pagamino skirtingus batus dešinei ir kairei kojai. –
Tik XIX amžiuje buvo pagaminti skirtingi batai dešinei ir kairei kojai.*

1. Ilgiausią gyvatę rado Pietų Amerikoje. – .....
2. Dabar škotai languotus sijonus dėvi tik per šventes. – .....
3. Eifelio bokštą pastatė inžinierius Gustavas Eifelis. – .....
4. Ryžius augina visame pasaulyje. – .....
5. Brazilijoje labai mėgsta karnavalus. – .....

12 užduotis. Įrašykite reikalingą žodžio *kuris* ar *kuri* formą.

1. Man patinka žmonės, ... ir sunkiose situacijose yra optimistai.
2. Draugui dovanų nupirkau knygą, ... jis seniai norėjo.
3. Ta gėlė, ... tu man padovanojai, labai gražiai auga.
4. Rytoj pas mane atvažiuos draugas, ... nemačiau jau metus.
5. Tas maža miestelis, ... aš dabar gyvensiu, yra prie pat jūros.
6. Ta mergaitė, ... tau patinka, yra mano sesė.
7. Parduotuvė, ... dirba mano mama, yra Pilies gatvėje.

13 užduotis. Parinkite iš lentelės ir įrašykite žodžius, kurių trūksta.
Kai kurie tiks ne vieną kartą.

Kad; kuris; tiek pat, kiek; kai; tol, kol; nors; ten, kur; toks pat kaip; po to, kai.

1. Šiandien oras ..... vakar.
2. Aš žinau, ... tu manai kitaip.
3. Šiandien dirbsiu ilgai: ..... , ... pabaigsi darbą.
4. .... , ... Linas išvažiavo studijuoti į Romą, aš jo daugiau nebemačiau.
5. Apelsinai auginami ..... , ... šiltas klimatas.
6. Atėjo tas žmogus, ... tau vakar skambino.
7. .... visi sako, kad geriausia ilsėtis prie jūros, aš važiuosiu prie ežero.
8. .... gausiu algą, būtinai nusipirksiu knygą apie pasaulio gyvūnus.
9. Tris dienas gulėk lovoje, ... greičiau pasveiktum.
10. Klausai, kiek turiu vaikų? ..... , ... tu.

Vadovėlis *Po truputį* padės išmokti bendrauti lietuviškai – kalbėti ir rašyti, skaityti ir suprasti tekstus iš klausos. Jis skiriamas kitakalbėms, pradedantiems mokytis lietuvių kalbos, tiks taip pat ir tiems, kurie jau anksčiau buvo pradėję, bet nepakankamai gerai išmoko vartoti kalbą.

Vadovėlis parašytas remiantis modernia komunikacine svetimųjų kalbų mokymo metodika. 3 vadovėlio knygos – mokinio knyga, pratybų knyga ir mokytojo knyga, 2 garso įrašų kasetės po truputį išmokys šnekamosios ir rašytinės lietuvių kalbos, tarties, pagrindinių gramatikos ir žodyno dalykų, komunikacijos svarbiausiose gyvenimo situacijose.

The *Po truputį* (*A little at a time*) textbook will assist you in learning how to communicate in Lithuanian – to speak, read, and write, and to comprehend what you hear. It is designed for foreign speakers who are just beginning to learn Lithuanian, as well as for those who have already started, but have not quite mastered the language.

The textbook is written according to a modern communication method of teaching foreign languages. The 3 books in this package – the student's book, an exercise book, and the teacher's book – as well as the 2 audio cassettes will teach you, a little at a time, spoken and written Lithuanian, pronunciation, the most important points of grammar and vocabulary, and communication in life's everyday situations.

861580

lt 17.50